

**CLIS**  
WIĘCBORK

## **Ocena zasobów pomocy społecznej na rok 2025 dla gminy Więcbork**

Autorzy:

Anna Cybulska

Elżbieta Cybulska

Maria Figlewicz

Hanna Półgęsek

Bożena Smoleń

Kamila Sobieszczyk

Izabela Sowińska

Anna Suder

Izabela Szmaglinska

Sylwester Trzósło

## SPIS TREŚCI

STRONA

1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	5
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	14
3.1	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS, CUS oraz MOPS, MOPR	42
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	49
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	58
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	68
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	73
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	73
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	73
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	78
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	80
10	Wnioski końcowe	81

## 1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 16a ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gmina i powiat oraz samorząd województwa zobowiązani są do sporządzenia corocznie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej, która w szczególności winna obejmować: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe ponoszone na zadania pomocy społecznej oraz informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej.

Niniejsza analiza opisuje ww. sytuację w gminie Więcbork. Jest to gmina miejsko-wiejska, położona jest w północno-zachodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie sępoleńskim. Graniczy z 7 gminami: Sępólno Krajeńskie i Sośno w powiecie sępoleńskim, Mrocza w powiecie nakielskim, Łobżenica w powiecie pilińskim (woj. wielkopolskie), Złotów, Zakrzewo, Lipka w powiecie złotowskim (woj. wielkopolskie).

Powierzchnia gminy Więcbork wynosi 236 km<sup>2</sup>, co stanowi 30% powierzchni powiatu oraz 1,3% powierzchni województwa. Gmina lokuje się wśród największych gmin województwa - zajmuje 9 pozycję wśród 144 gmin (dane na podstawie 'Studium Uwarunkowań i Kierunków zagospodarowania Przestrzennego gminy i miasta Więcbork', Bydgoszcz 2017). Gęstość zaludnienia w gminie wynosi 57 osób, w powiecie 53 osób, w województwie 116 osób (dane na podstawie Strategii Obszaru Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Powiatu Sępoleńskiego, Sępólno Krajeńskie, styczeń 2018r.).

Poniżej prezentujemy szczegółowe dane o: sytuacji demograficznej, rynku pracy, infrastrukturze społecznej, korzystających z pomocy i wsparcia, świadczeniach pomocy społecznej, zasobach instytucjonalnych pomocy i wsparcia, kadrze pomocy społecznej, środkach finansowych na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego, aktywności projektowo-konkursowej jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze pomocy i wsparcia gminy Więcbork.

Ocena zasobów powinna zostać przedstawiona przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego co roku do dnia 30 kwietnia odpowiednio radzie gminy, radzie powiatu, a do dnia 30 czerwca sejmikowi województwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego. Ocena wraz z rekomendacjami ma być podstawą do planowania budżetu na rok następny (art.16a, pkt 4 ustawy o pomocy społecznej). Następnie, samorząd województwa jest zobligowany do przekazania oceny zasobów pomocy społecznej sporządzonej na podstawie ocen przygotowanych przez gminy i powiaty z obszaru województwa, właściwemu wojewodzie do 31 lipca każdego roku (art. 21 pkt. 8 ustawy o pomocy społecznej).

Instytut Rozwoju Służb Społecznych w Warszawie, w ramach projektu realizowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Narzędzie agregowania i monitorowania danych w obszarze włączenia społecznego” przygotował nowy formularz umożliwiający przygotowanie oceny zasobów pomocy społecznej dla gmin i powiatów oraz województw.

Narzędzie zostało umieszczone w systemie CAS (Centralna Aplikacja Statystyczna), należącym do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

W formularzu OZPS prezentowane dane dotyczą 3-letniego okresu analizy: roku przed rokiem oceny, roku, za który przeprowadza się ocenę oraz kolejnego roku (prognoza).

**'OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2025 DLA GMINY WIĘCBORK'** to już piętnasty taki dokument planistyczny przygotowany przez tut. centrum, na podstawie informacji którymi dysponuje i przetwarza jak również wzbogacony o dane i analizy pozyskane z:

- Urzędu Miejskiego w Więcborku,
- Urzędu Stanu Cywilnego w Więcborku,
- Zakładu Gospodarki Komunalnej, spółka z o.o. w Więcborku,
- Biura Obsługi Oświaty Samorządowej w Więcborku,
- Środowiskowego Domu Samopomocy w Więcborku,
- Świetlicy Środowiskowej UŚMIECH w Więcborku,
- Powiatowego Urzędu Pracy w Sępólnie Krajeńskim.

### ŹRÓDŁA INFORMACJI:

1. **Systemy zewnętrzne** – zasilanie komórek formularza OZPS następuje z systemów informatycznych CAS (obszar pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, pieczy zastępczej), POMOST, MEN -SIO, GUS.
2. **System wewnętrzny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej - tj. „własne dane”** - oznacza konieczność wprowadzenia danych do komórek formularza na podstawie posiadanych informacji, własnych raportów oraz wyników badań. Wprowadzenie tych danych ma na celu wskazanie potrzeby posiadania informacji do przeprowadzenia analiz i sformułowania rekomendacji.

#### **SYMBOLE STATYSTYCZNE :**

- Zero (0) - zjawisko istniało w wartościach mniejszych niż jednostka miary obowiązująca dla danej tablicy.
- Kropka (.) - zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
- Znak (x) - wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
- Pojęcie „w tym” - oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
- Pojęcie „z tego” – oznacza, że podaje się wszystkie składniki sumy.
- Pojęcie „prognoza” – oznacza przewidywaną całkowitą wartość danego zjawiska, a nie wartości przyrostu lub spadku zjawiska wyrażonego wielkościami bezwzględnyymi.

**Dziękujemy za poświęcony czas na analizę tego dokumentu jak również za dotychczasową współpracę nad kształtem tego dokumentu od 2011 roku.**

## 2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Według stanu na 30 czerwca 2025 r., liczba ludności gminy Więcbork wyniosła 12 469 osób (posiadających meldunek stały oraz czasowy), z czego 50,22 % stanowiły kobiety (6 262), a 49,78 % mężczyźni (6 207) .

### Struktura ludności gminy przedstawiała się następująco:

- osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 18,78 % (2 342) ,
- osoby w wieku produkcyjnym 59,00 % (7 356),
- osoby w wieku poprodukcyjnym 22,22 % (2 725).

W porównaniu do roku 2024 r. liczba ludności **spadła o 106 osób tj. 0,84 %**.

Według stanu na 31 grudnia 2025 roku stopa bezrobocia dla kraju wynosiła 5,7%, dla powiatu wynosiła 11,2%, dla gminy stopa bezrobocia pozostaje nieustalona (brak danych w tym zakresie) natomiast dla województwa wynosiła 7,8%.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Więcbork wynosiła 238 z czego 54,77 % stanowiły kobiety, natomiast 42,23% mężczyźni. Najwięcej osób pozostających bez pracy to osoby w przedziale wiekowym 25-34 lata.

Na terenie Gminy działają **dwa kluby dziecięce** , łącznie oferujące **60 miejsc** opieki dla dzieci w wieku od 1 roku do 3 roku życia. Celem funkcjonowania Klubów jest organizowanie i prowadzenie działalności opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej, wspomagającej rozwój psychiczny i fizyczny dzieci w wieku od ukończenia 1 roku życia do ukończenia 3 roku życia, w warunkach bezpiecznych, przyjaznych i dostosowanych do potrzeb rozwojowych dzieci.

Gmina Więcbork jest organem prowadzącym dla ośmiu placówek oświatowych, tj.:

- Przedszkola Gminnego „Niezapominajka” w Więcborku,
- Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi im. Ks. Jana Twardowskiego w Jastrzębcu,
- Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Pęperzynie,
- Szkoły Podstawowej im. Elżbiety i Jana Orzelskich w Runowie Krajeńskim,
- Szkoły Podstawowej im. Ziemi Krajeńskiej w Sypniewie,
- Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Polskich Noblistów w Więcborku,
- Szkoły Podstawowej Nr 2 im. Kornela Makuszyńskiego w Więcborku,
- Szkoły Podstawowej w Zakrzewku.

We wszystkich szkołach podstawowych funkcjonują świetlice szkolne.

Wychowanie przedszkolne na terenie Gminy Więcbork jest dobrze rozwinięte, prowadzone jest wyłącznie przez samorząd gminny - **zapewnia się 450 miejsc**.

**Gmina Więcbork nie zatrudnia opiekunów dziennych.**

### WYJAŚNIENIA/UWAGI:

1. W tabeli ' **Infrastruktura społeczna**', rok 2025, w wierszu 6 : uwzględniono cztery '**kluby i inne miejsca spotkań dla seniorów**', tj. kluby seniora dla mieszkańców gminy Więcbork tj: Klub Seniora, 'Klub Senior+' w Więcborku oraz klub seniora w Wituni, miejsce spotkań seniorów działające w Jastrzębcu (funkcjonujące w ramach działalności Fundacji 'Pozytywna Energia') oraz w Sypniewie (funkcjonujące w ramach działalności WDK w Sypniewie)

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące demografii (liczbę ludności w podziale na płeć i grupy wiekowe), rynku pracy (liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale, liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej) i infrastruktury społecznej (liczba żłobków, liczba opiekunów dziennych, liczba miejsc w żłobkach, liczba dzieci którym nie przyznano miejsca) oraz w formie tabelarycznej informację o infrastrukturze społecznej zawierające dane własne jednostki dotyczące: liczby mieszkań komunalnych, socjalnych, liczby osób oczekujących na mieszkania komunalne i socjalne, liczby wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego,

liczby klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów oraz liczby hospicjów na terenie gminy Więcbork.

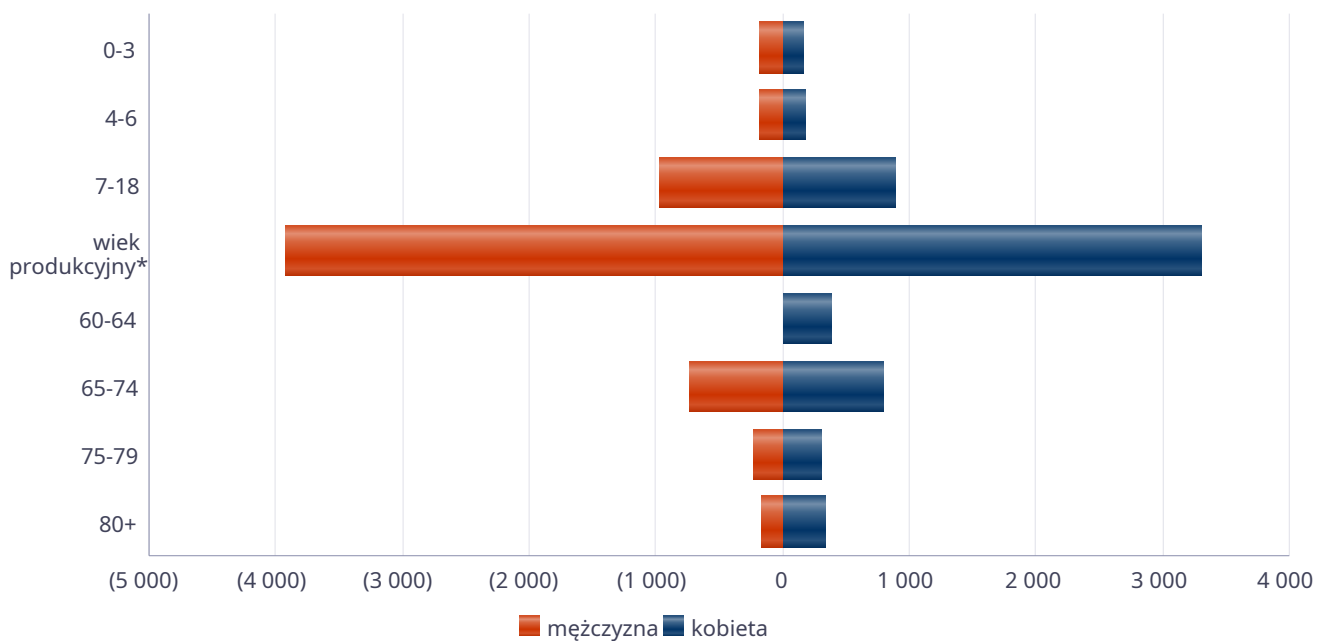
**Źródła informacji:**

- Bank Danych Lokalnych GUS;
- Sprawozdawczość Rynku Pracy, MRiPS-01;
- Sprawozdanie „Opieka nad dziećmi” z wykonywania zadań z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3;
- System Informacji Oświatowej MEN;
- Dane własne jednostki.

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
0-3	191	161
4-6	189	174
7-18	967	896
wiek produkcyjny*	3 929	3 299
60-64		390
65-74	739	790
75-79	230	298
80+	166	338

\*Zgodnie z definicją GUS wiek produkcyjny to dla mężczyzn 18-64 lata, a dla kobiet 18-59 lat.

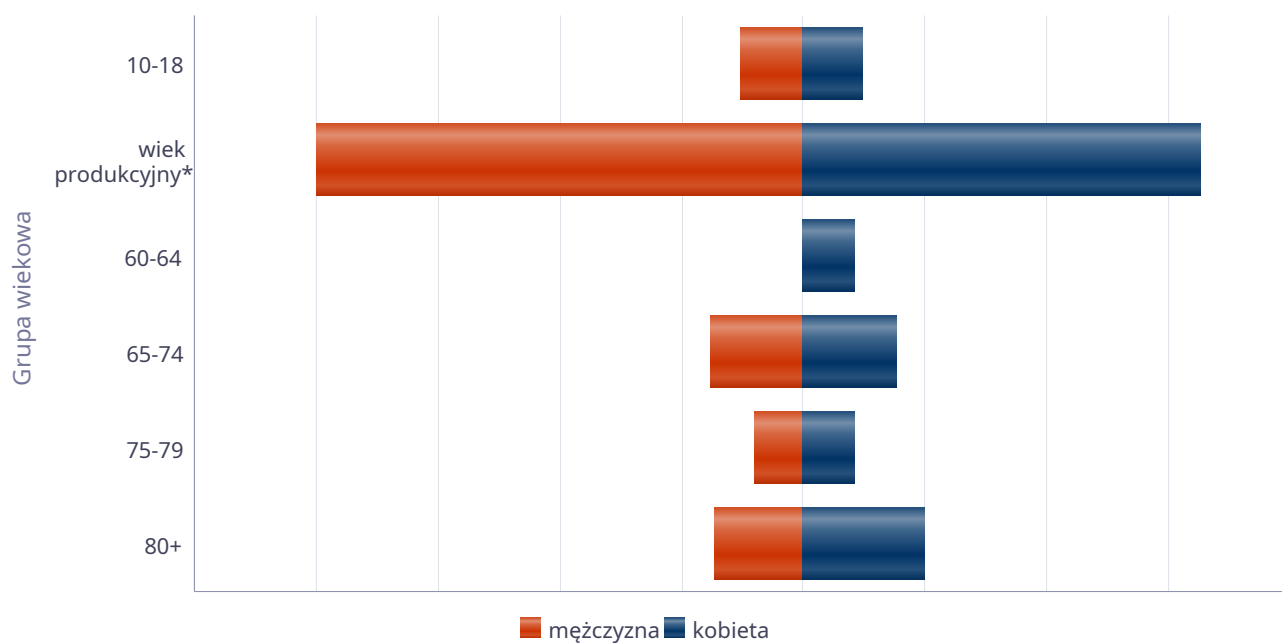
## Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci



Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
10-18	519	479
wiek produkcyjny*	3 991	3 266
60-64		415
65-74	766	760
75-79	409	426
80+	726	1 000

\*Zgodnie z definicją GUS wiek produkcyjny to dla mężczyzn 18–64 lata, a dla kobiet 18–59 lat.

### Prognozowana liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci



**Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku (poziom powiatu)**

Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	1 548	696	852
Bezrobotni z prawem do zasiłku	241	116	125
Długotrwale bezrobotni	937	360	577

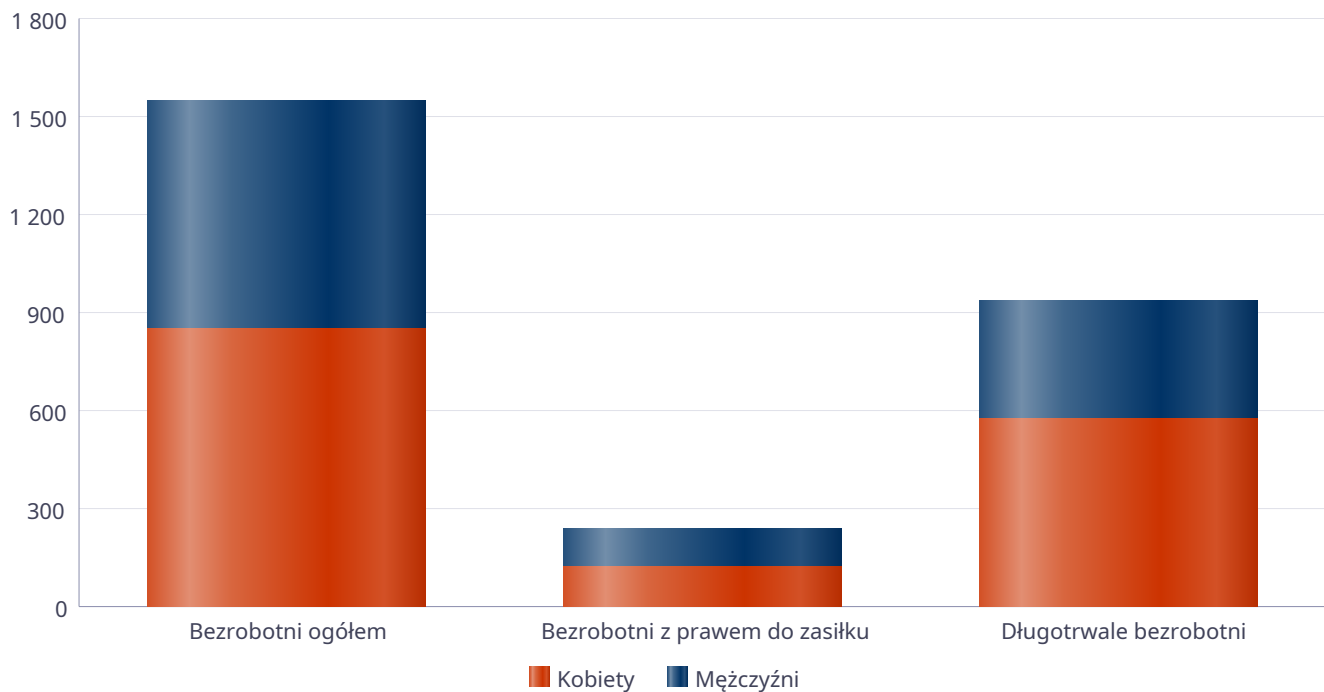
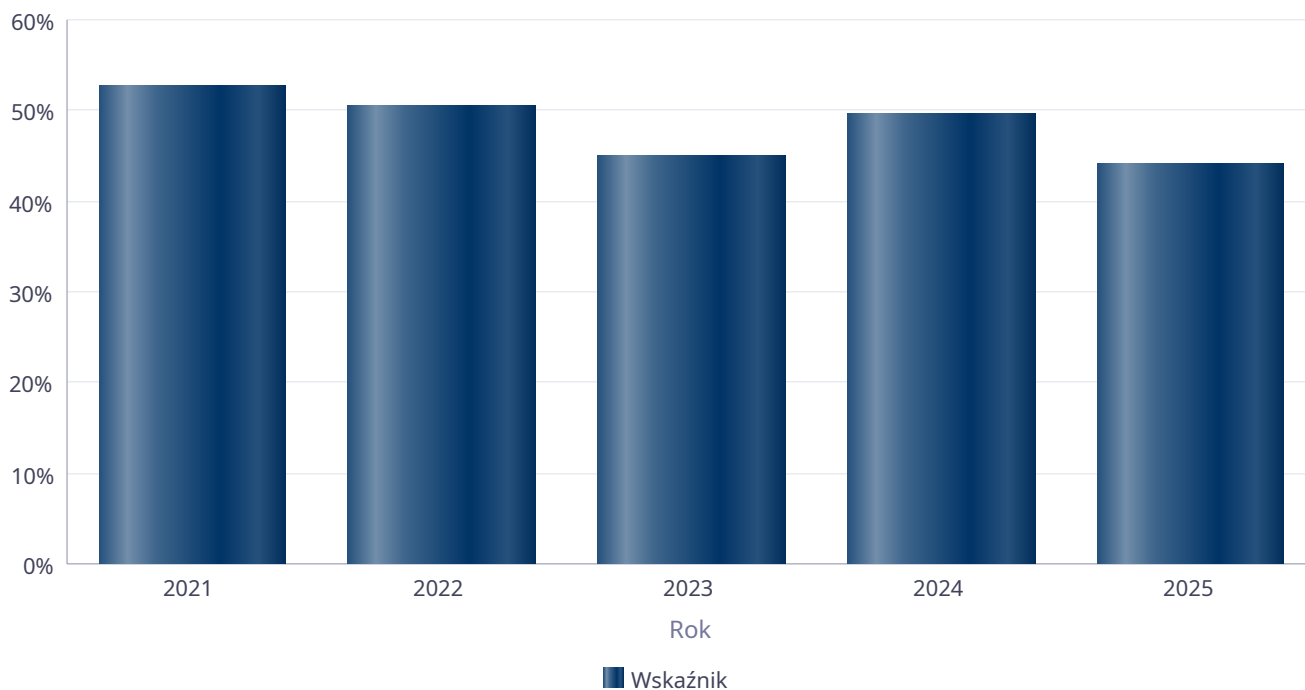


Tabela prezentuje liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale oraz liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, ogółem i w podziale na płeć.

Status	Powiat		Województwo		Polska	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	852	696	31 859	27 445	438 744	446 243
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	125	116	5 084	4 125	67 286	57 112
Osoby długotrwale bezrobotne	577	360	18 274	12 582	221 318	200 543

**Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem.**

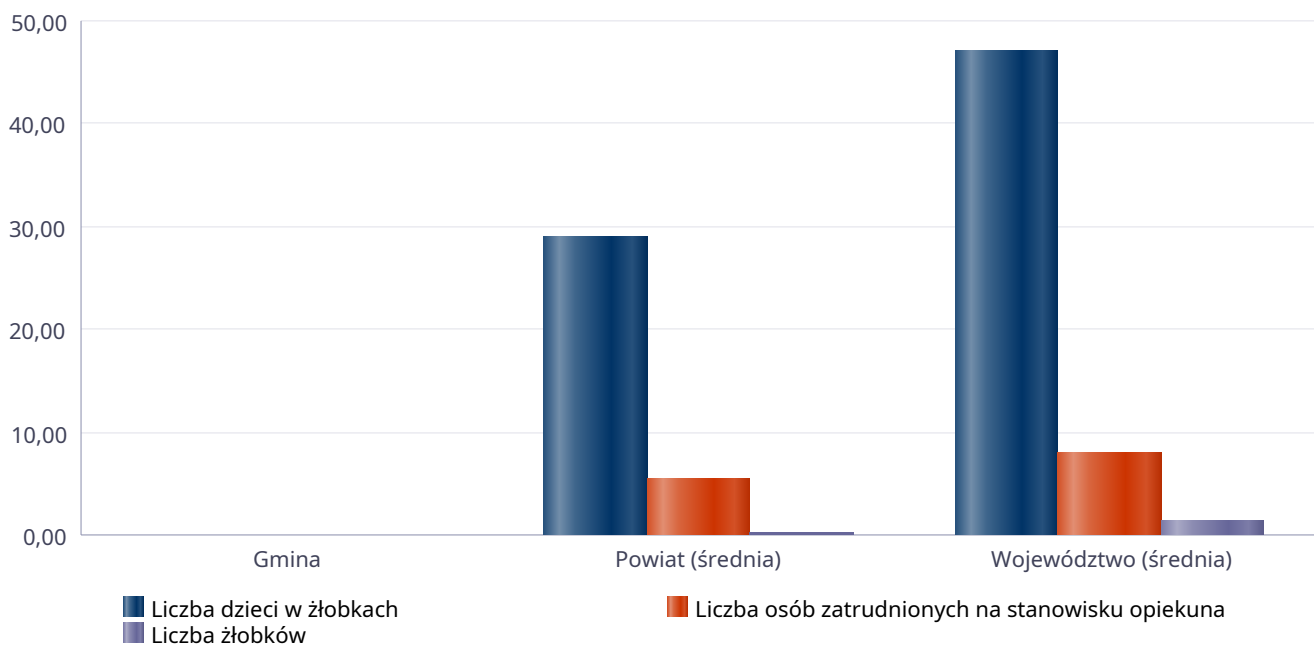
Rok	Wskaźnik
2021	53%
2022	50%
2023	45%
2024	49%
2025	44%



## Liczba placówek i miejsc dla dzieci

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbową
Gmina	Liczba dzieci w żłobkach	0,00
Gmina	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	0,00
Gmina	Liczba żłobków	0,00
Powiat (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	29,00
Powiat (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	5,50
Powiat (średnia)	Liczba żłobków	0,25
Województwo (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	46,88
Województwo (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	8,01
Województwo (średnia)	Liczba żłobków	1,46

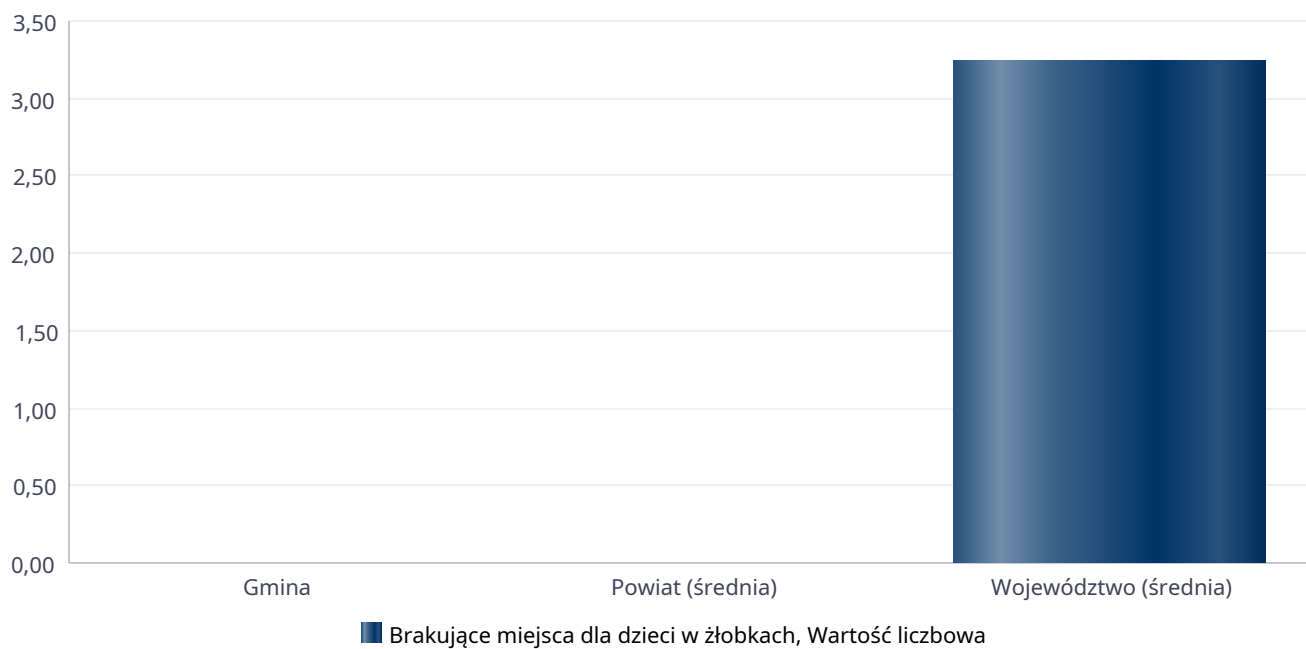
## Infrastruktura opieki nad dziećmi



## Liczba placówek i miejsc dla dzieci

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbową
Gmina	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	0,00
Powiat (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	0,00
Województwo (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	3,23

### Infrastruktura opieki nad dziećmi



## INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026*
<b>INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA</b>				
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	1	195	193	193
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	2	15	11	11
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	3	5	4	4
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	1	1	1
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	0	0	0
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	3	4	4
Liczba hospicjów	7	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	8	X	X	X

\* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny 2025". Niniejsza instrukcja dotyczy wypełniania wszystkich tabel OZPS.

### 3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

W **2025 r.** świadczeniami pomocy społecznej (pieniężnymi i niepieniężnymi, z wyłączeniem pracy socjalnej) na terenie gminy Więcbork objęto **383 rodziny (łącznie 745 osób)**. W stosunku do 2024 r. odnotowano **wzrost o 53 rodziny**, co oznacza, że liczba gospodarstw korzystających ze wsparcia zwiększyła się w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Mimo spadku liczby mieszkańców Więcborka do poziomu 12 471 osób, odnotowano wzrost zasięgu wsparcia – wskaźnik osób objętych pomocą społeczną **wzrósł z 5,5% do 6%**, a przy uwzględnieniu pracy socjalnej wsparciem objęto łącznie 12,5% populacji gminy (wobec 11,7% w roku ubiegłym). Dane te wskazują na rosnącą skalę problemów społecznych przy jednoczesnym zwiększeniu zasięgu pracy socjalnej, która świadczona jest coraz szerszej grupie mieszkańców wymagających profesjonalnej pomocy.

Katalog problemów społecznych, stanowiących podstawę do udzielenia wsparcia, został określony w art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Można je sklasyfikować jako kwestie ekonomiczne, zdrowotne, rodzinne, społeczne oraz inne.

Analizując sytuację osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej, zjawiska te można podzielić na dwie zasadnicze grupy:

- **Problemy finansowe** (np. pozostawanie w ubóstwie).
- **Problemy wynikające z dysfunkcyjności rodziny** (w tym m.in. kwestie zdrowotne, takie jak niepełnosprawność, długotrwała choroba czy uzależnienia; utrata zatrudnienia; bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz przemoc domowa).

Badanie danych statystycznych za 2025 rok pozwoliło określić główną strukturę problemów dotyczących podopiecznych tutejszego Centrum. Najczęstszą przyczyną przyznawania wsparcia była **długotrwała choroba**, która wystąpiła w niemal 90% rodzin (344), oraz **niepełnosprawność**, diagnozowana u 64% ogółu korzystających (246). Zidentyfikowana dynamika zmian sygnalizuje ewolucję „profilu klienta” – system pomocy społecznej w gminie w coraz większym stopniu koncentruje się na wspieraniu seniorów i osób z niepełnosprawnościami, co jest bezpośrednią konsekwencją procesów demograficznych. Powody ekonomiczne, choć nadal istotne, ustępują miejsca problemom zdrowotnym. **Ubóstwo** zdiagnozowano u 42% rodzin (160), a **bezrobocie** u 35% (135), przy czym w tej drugiej grupie dominowało wsparcie krótkoterminowe w formie zasiłków okresowych. Warto odnotować, że stopień bezrobocia w powiecie sępoleńskim na koniec 2025 r. wynosił 11,2%, wykazując niewielką tendencję wzrostową.

Ważnym obszarem interwencji pozostaje sfera dysfunkcji rodzinnych. **Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych** wystąpiła w blisko 16% rodzin (60), wymagając intensywnej pracy asystentów rodziny. Równocześnie niepokojącym zjawiskiem jest 50-procentowy wzrost liczby przypadków **przemocy domowej** w stosunku do roku ubiegłego.

Niezmiennie trudnym wyzwaniem jest **alkoholizm**, stwierdzony w 69 rodzinach. Problem ten ma charakter chroniczny – aż 92,8% tych rodzin wymaga wsparcia przez okres dłuższy niż 3 lata, co wskazuje na głęboką destabilizację społeczną i finansową. Ponadto, w tej grupie aż 43 osoby to osoby samotnie gospodarujące, co potęguje ryzyko wykluczenia i utrudnia proces wychodzenia z nałogu.

Analiza źródeł utrzymania rodzin korzystających ze wsparcia w 2025 r. potwierdza dominację świadczeń o charakterze socjalnym i emerytalno-rentowym. Dla 42% rodzin (160 gospodarstw) głównym źródłem dochodu były **renty i emerytury**, które okazały się niewystarczające do zaspokojenia podstawowych potrzeb. Kolejne 37% beneficjentów utrzymywało się z **innych świadczeń (zasiłki dla bezrobotnych, alimenty)**, co wskazuje na silne uzależnienie tej grupy od systemowego wsparcia państwa.

Niską aktywność dochodową potwierdza fakt, że jedynie 8% rodzin (29 gospodarstw) utrzymywało się z **wynagrodzenia za pracę**. Niepokojącym zjawiskiem jest grupa 19 rodzin pozostających bez **żadnego udokumentowanego źródła dochodu**, co w perspektywie czasu generuje ich trwałą zależność od pomocy społecznej.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć, wskaźnika deprivacji lokalnej, liczby długotrwale korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć i grupy wiekowe, liczby osób i rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, liczby osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, liczby rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego, wskaźnika pracy socjalnej, liczby rodzin korzystających z interwencji kryzysowej, wskaźnika kontraktu socjalnego w podziale na typy, wskaźnika projektów socjalnych.

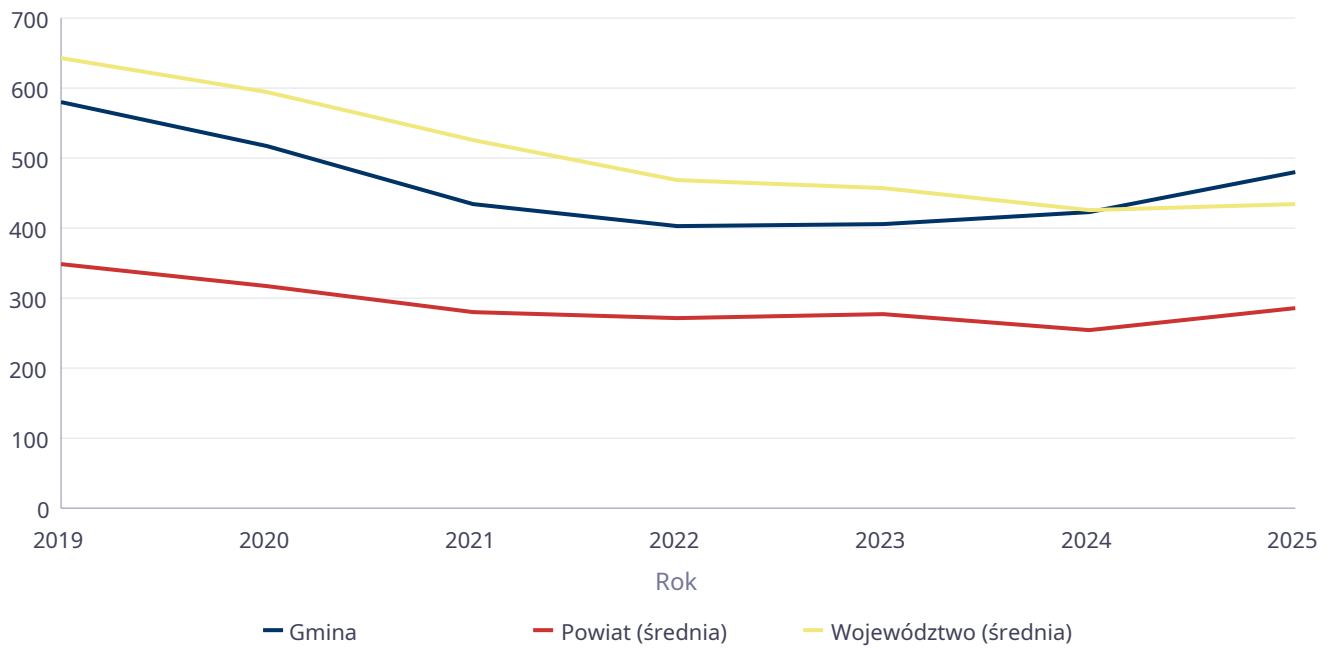
#### **Źródła informacji:**

- Wartości automatycznie wyliczane (WAW) w systemie dziedzicowym, z danych w nim zarejestrowanych;
- Sprawozdanie MRPiPS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej;
- Dane własne jednostki.

## Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji

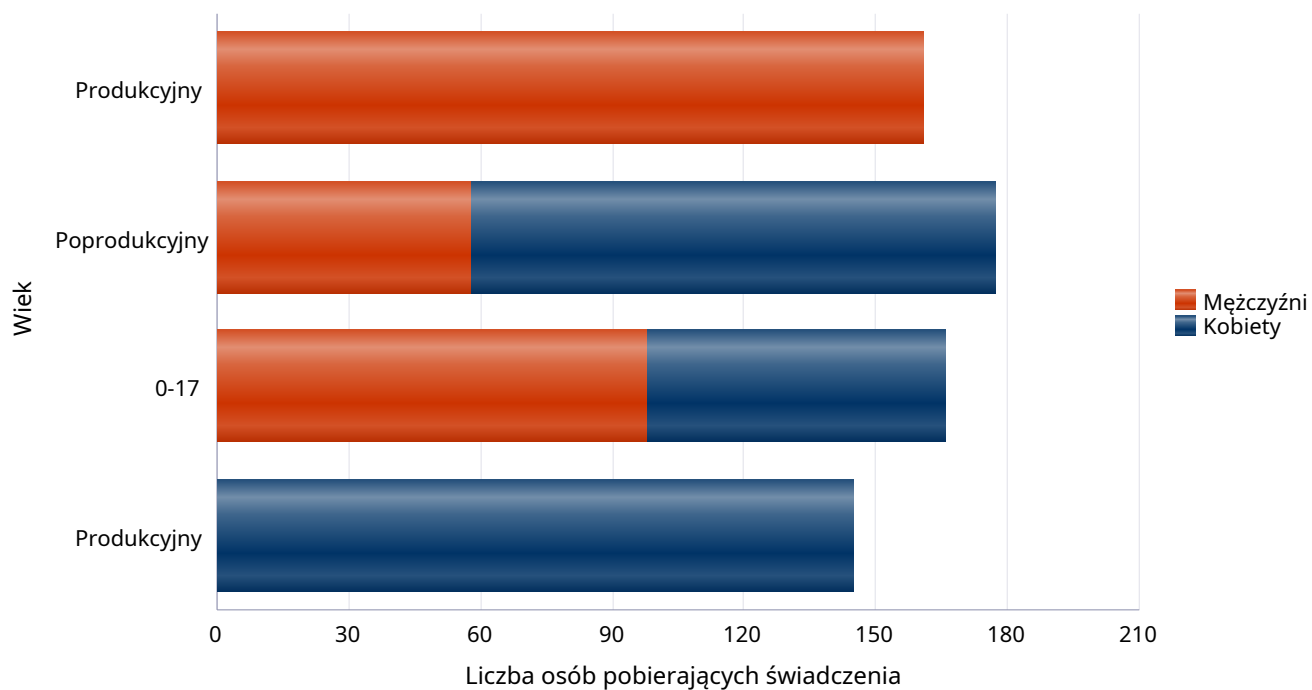
Liczba świadczeniobiorców							
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Gmina	579	517	433	402	406	424	481
Powiat (średnia)	349	317	280	271	276	255	286
Województwo (średnia)	644	593	526	469	458	426	433

Liczba świadczeniobiorców



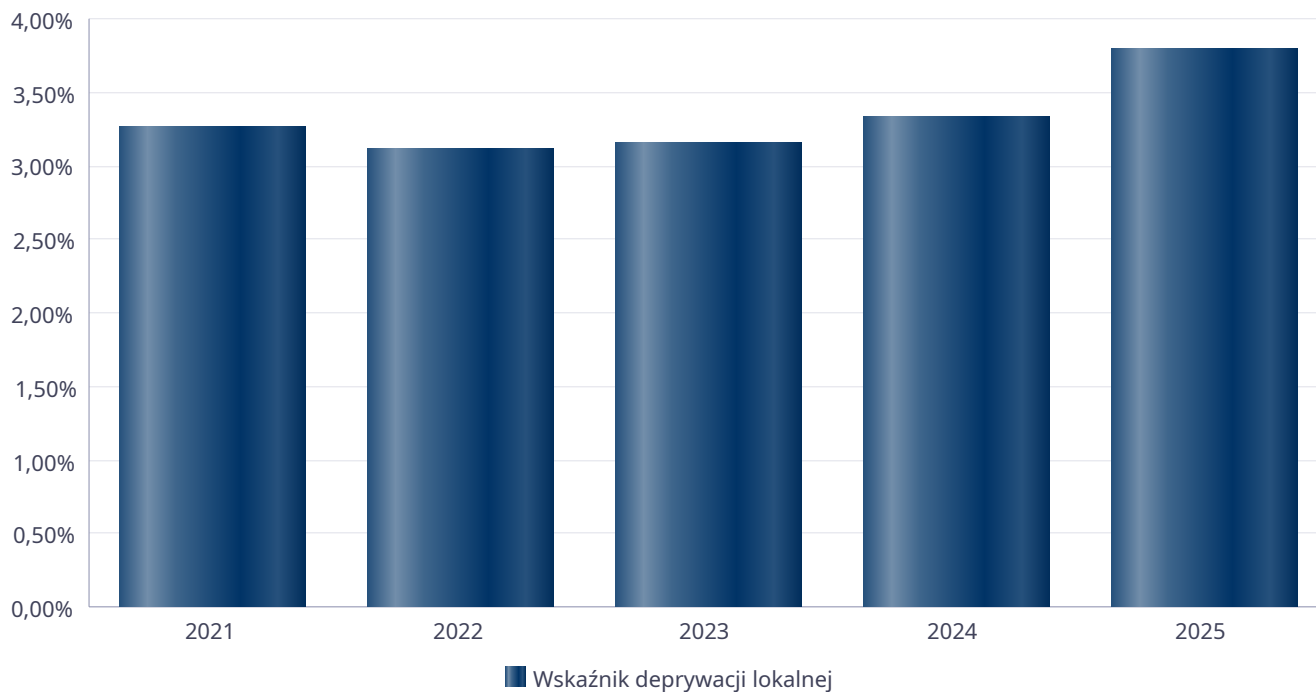
**Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń**

Grupa	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
0-17	166	68	98
Produkcyjny	306	145	161
Poprodukcyjny	177	119	58



## Wskaźnik deprivacji lokalnej

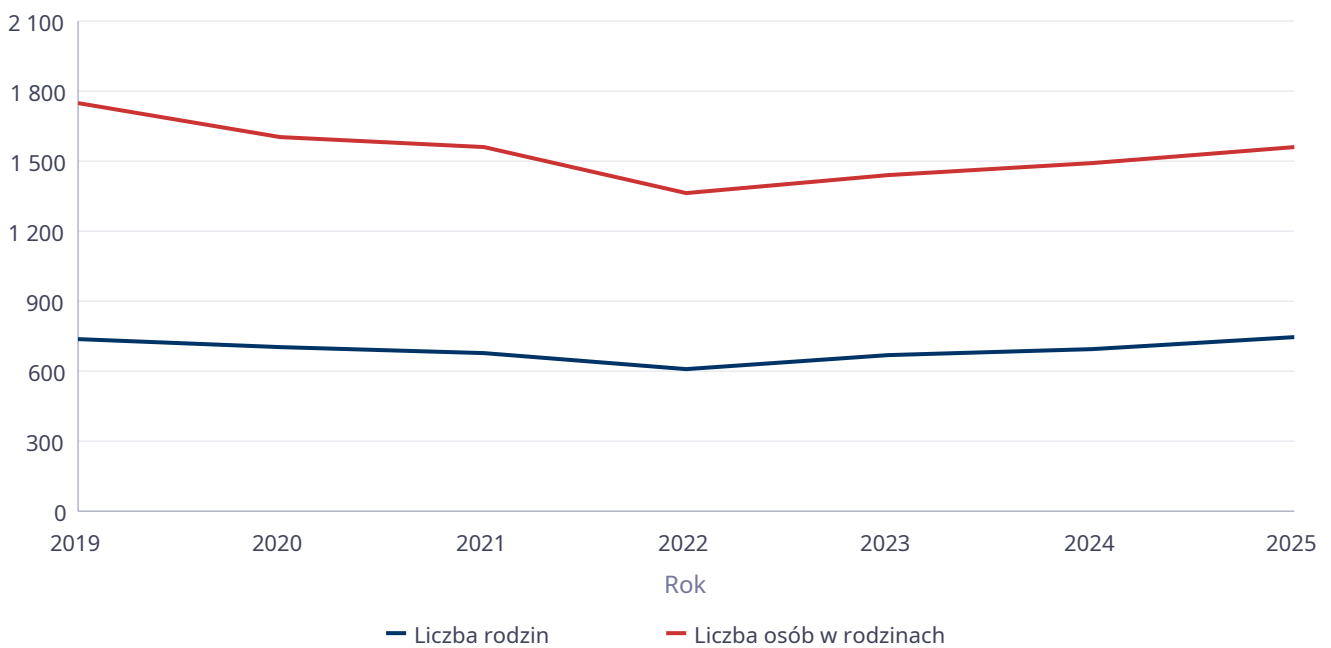
Rok	Wskaźnik deprivacji lokalnej
2021	3,26%
2022	3,10%
2023	3,15%
2024	3,32%
2025	3,78%



## Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2019	739	1 752
2020	700	1 600
2021	674	1 560
2022	610	1 363
2023	671	1 443
2024	695	1 490
2025	748	1 562

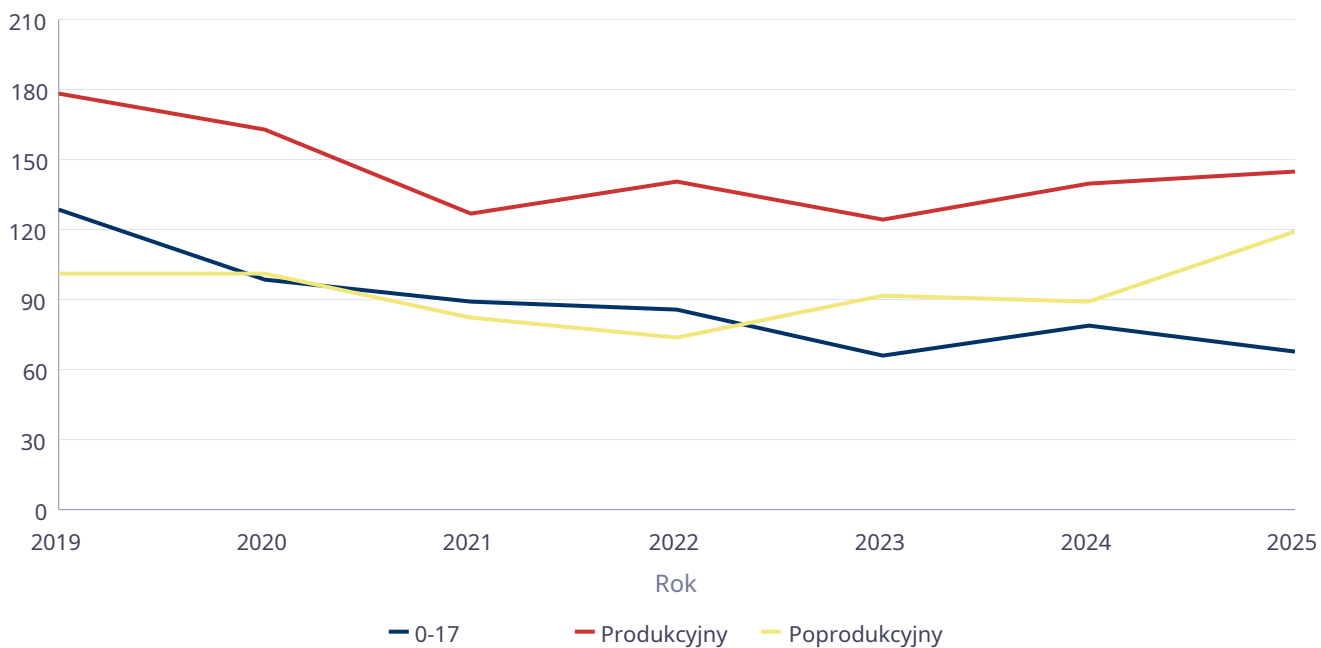
### Korzystający z pomocy społecznej



## Liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej

		Liczba kobiet korzystających z pomocy						
Poziom	Wiek	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Więcbork	0-17	129	99	89	86	66	79	68
	Produkcyjny	178	163	127	141	124	140	145
	Poprodukcyjny	101	101	82	74	92	89	119
Powiat (średnia)	0-17	94	77	63	57	58	59	55
	Produkcyjny	137	133	117	124	108	93	100
	Poprodukcyjny	65	68	66	64	69	67	79
Województwo (średnia)	0-17	111	103	93	88	82	74	72
	Produkcyjny	203	198	177	160	139	124	125
	Poprodukcyjny	77	69	70	65	62	61	66

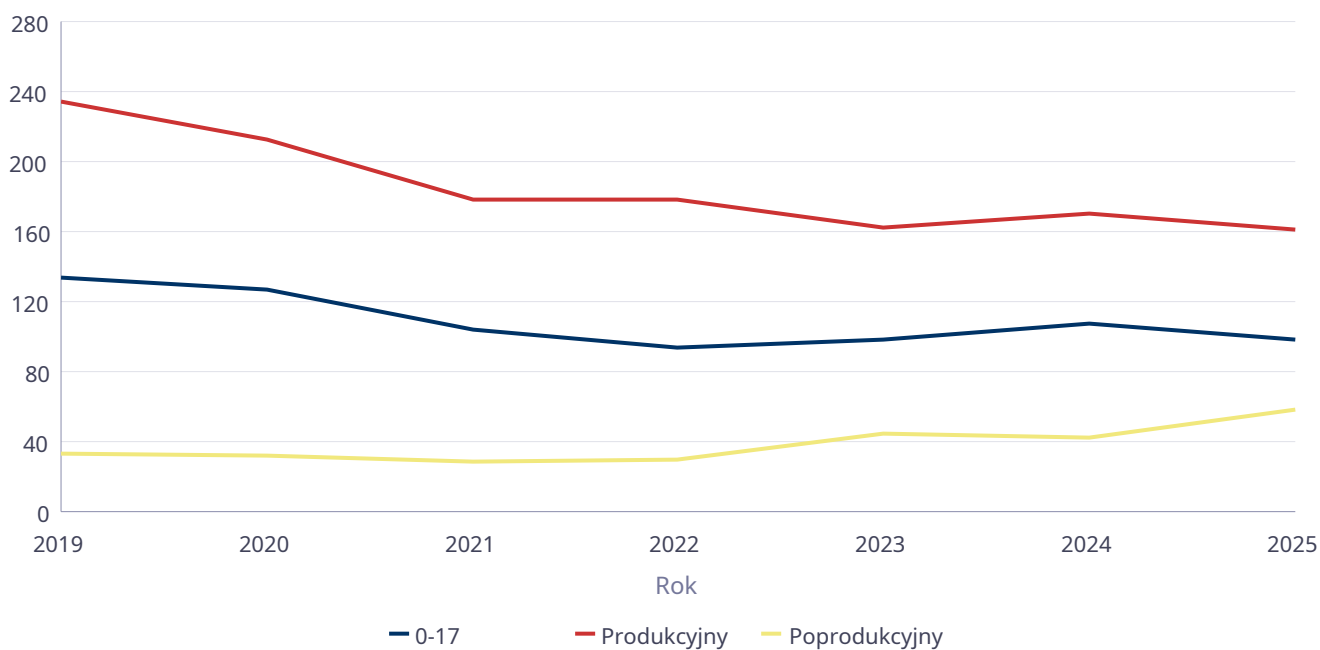
Liczba kobiet korzystających z pomocy



## Liczba mężczyzn korzystających z pomocy społecznej

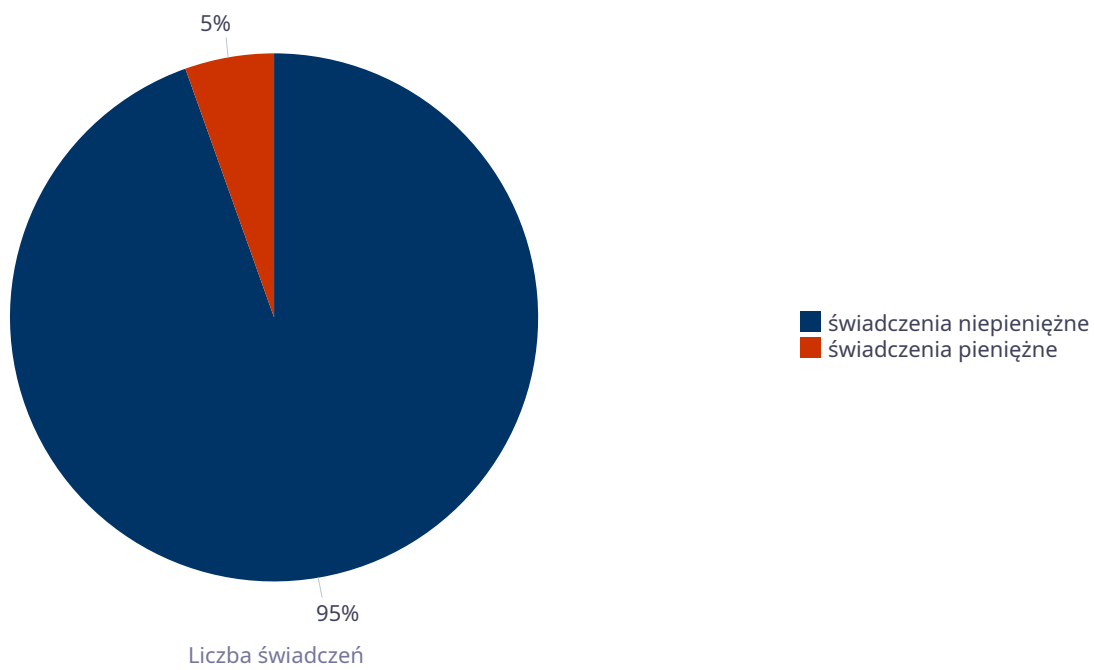
		Liczba mężczyzn korzystających z pomocy						
Poziom	Wiek	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Więcbork	0-17	134	127	104	94	98	107	98
	Produkcyjny	234	213	178	178	162	170	161
	Poprodukcyjny	33	32	29	30	45	42	58
Powiat (średnia)	0-17	93	89	72	57	65	65	62
	Produkcyjny	132	138	109	116	104	101	104
	Poprodukcyjny	23	23	24	24	28	29	34
Województwo (średnia)	0-17	117	111	99	94	89	80	78
	Produkcyjny	199	206	191	168	150	140	140
	Poprodukcyjny	25	25	26	24	23	24	26

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy



## Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej

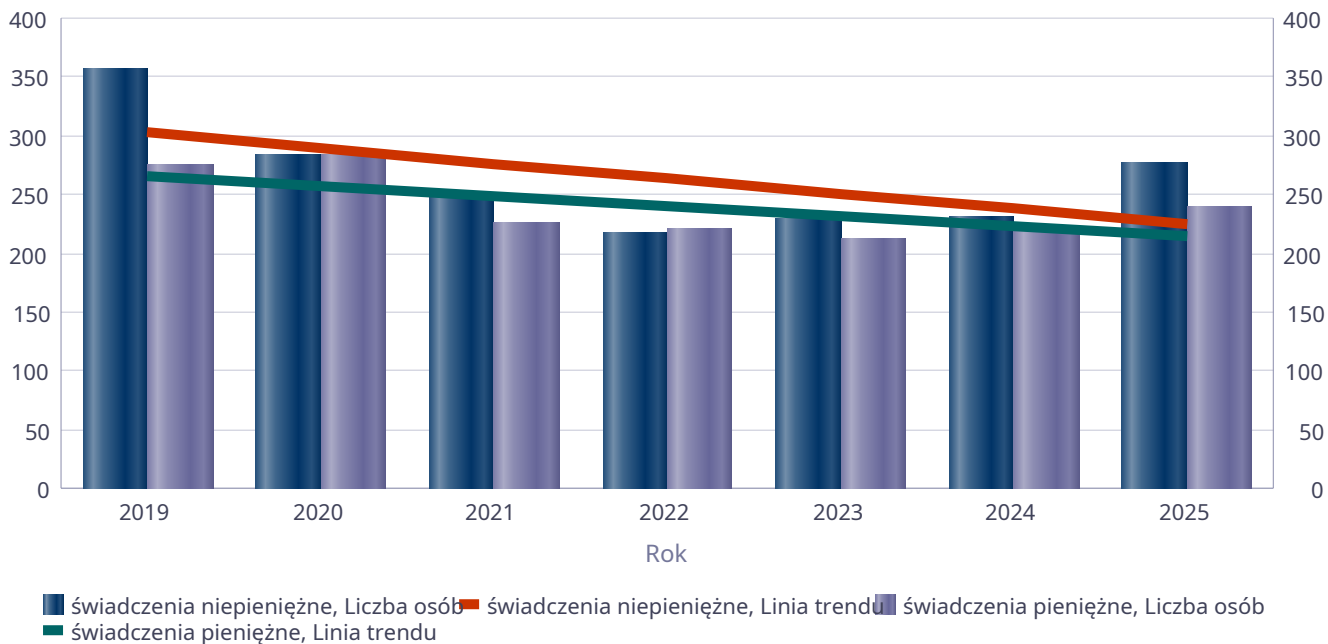
Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń
świadczenia niepieniężne	44 198
świadczenia pieniężne	2 550



## Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba osób						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
świadczenia niepieniężne	356	284	249	218	230	231	277
świadczenia pieniężne	275	284	225	220	212	222	240

Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

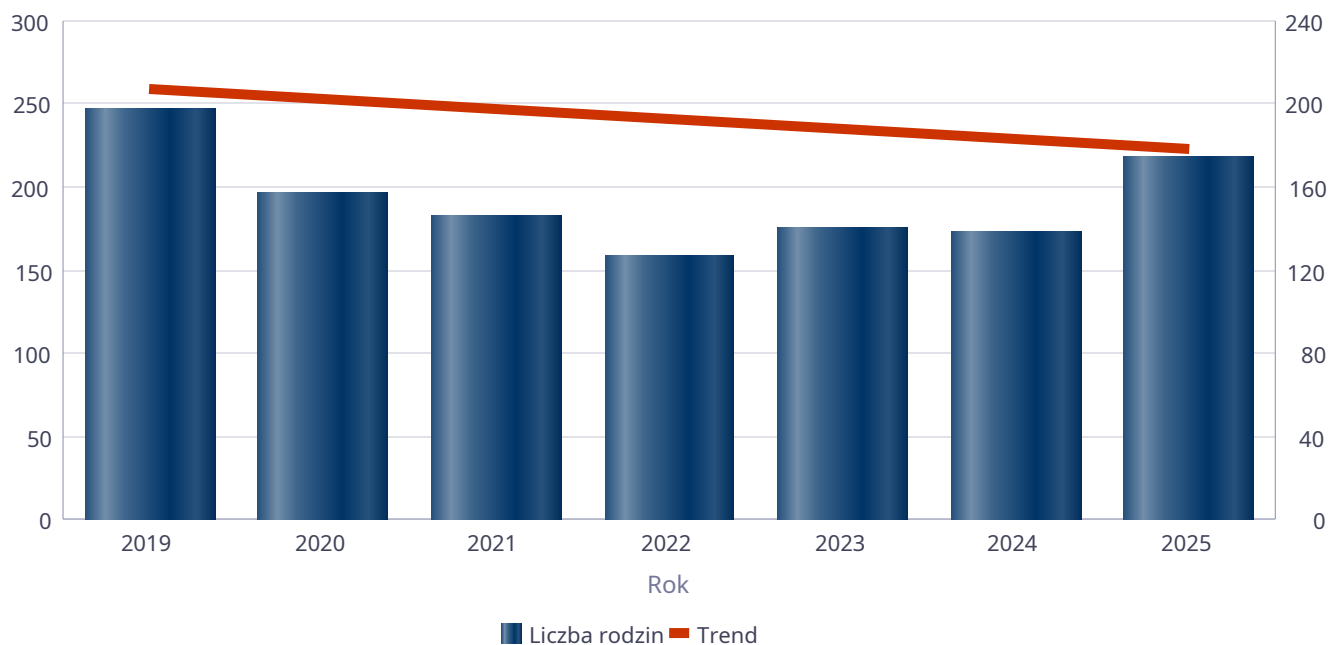


## Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
świadczenia niepieniężne	246	196	183	159	175	173	218
świadczenia pieniężne	272	272	218	211	209	220	237

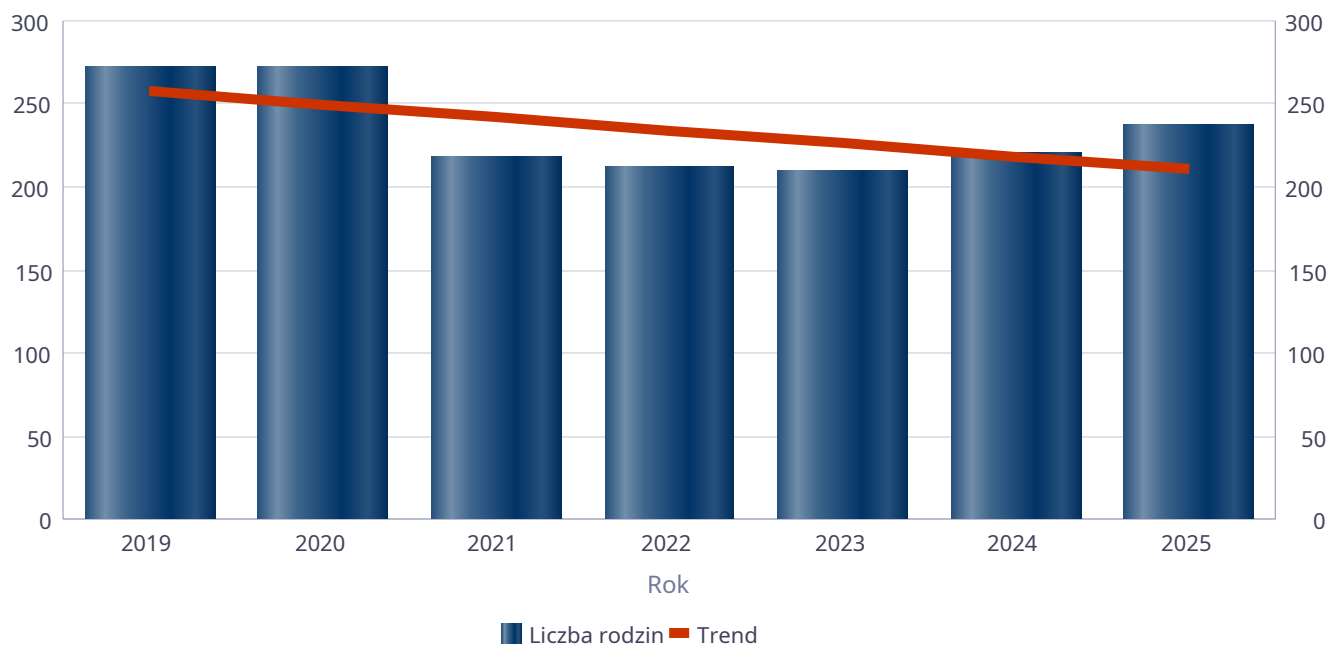
### świadczenia niepieniężne

Liczba rodzin



### świadczenia pieniężne

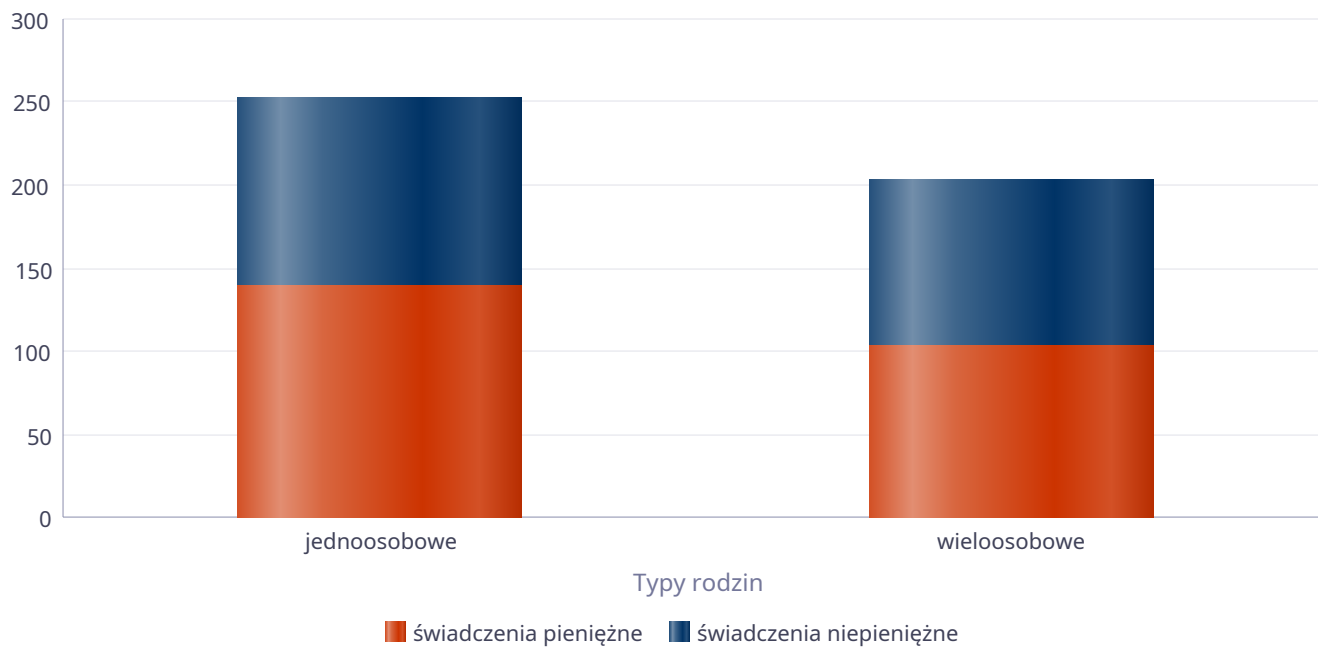
Liczba rodzin



## Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin

Typy rodzin	Liczba rodzin pobierających świadczenia		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
jednoosobowe	222	140	113
wielosobowe	161	104	99

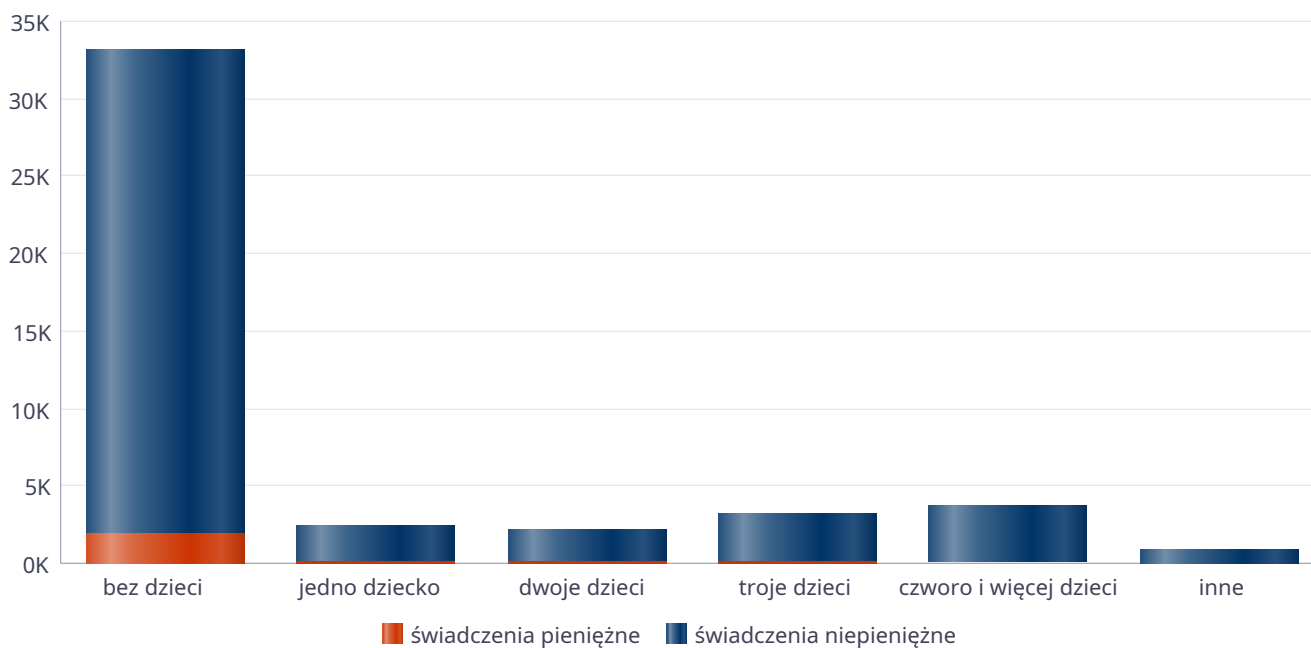
Liczba rodzin pobierających świadczenia



## Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin ze względu na liczbę dzieci

Typ rodziny	Liczba świadczeń		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
bez dzieci	33048	1891	31157
jedno dziecko	2469	174	2295
dwoje dzieci	2205	201	2004
troje dzieci	3262	142	3120
czworo i więcej dzieci	3735	112	3623
inne	903	30	873

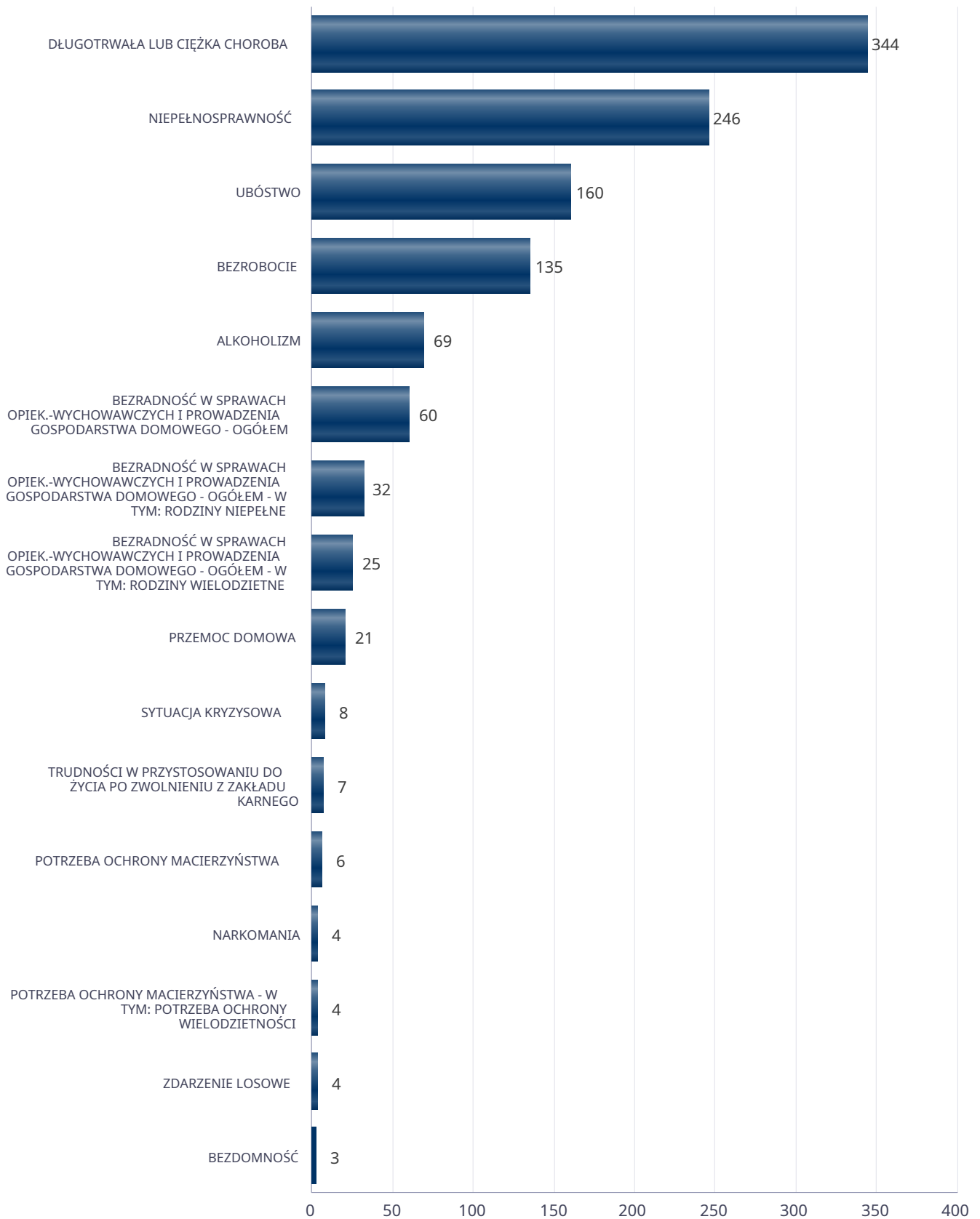
Liczba świadczeń



## Powody udzielania pomocy rodzinom

Powody udzielenia pomocy i wsparcia - ranking	LICZBA RODZIN OGÓŁEM
DŁUGOTRWALA LUB CIĘŻKA CHOROBA	344
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	246
UBÓSTWO	160
BEZROBOCIE	135
ALKOHOLIZM	69
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	60
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	32
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY WIELODZIELNE	25
PRZEMOC DOMOWA	21
SYTUACJA KRYZYSOWA	8
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	7
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	6
NARKOMANIA	4
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA - W TYM: POTRZEBA OCHRONY WIELODZIELNOŚCI	4
ZDARZENIE LOSOWE	4
BEZDOMNOŚĆ	3

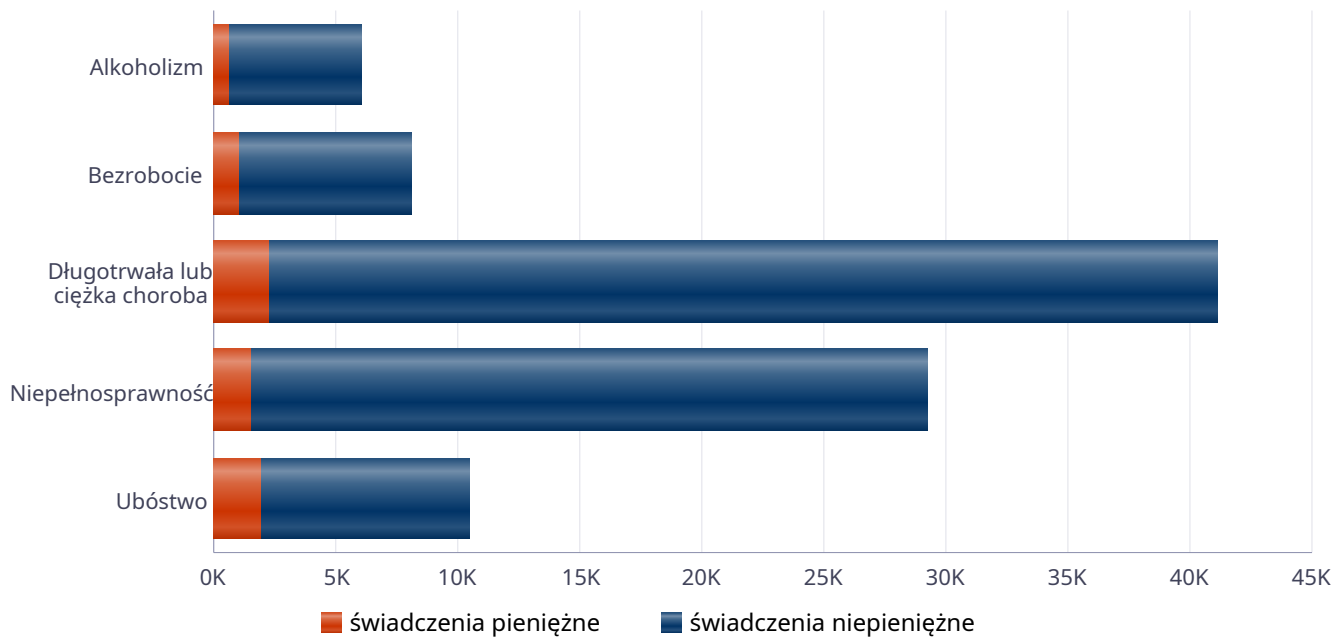
## Powody udzielenia pomocy i wsparcia



## Główne powody przyznania świadczeń w roku

Powód przyznania	Ogółem	Liczba świadczeń	
		świadczenia niepieniężne	świadczenia pieniężne
Długotrwała lub ciężka choroba	41 171	38 901	2 270
Niepełnosprawność	29 229	27 666	1 563
Ubóstwo	10 510	8 544	1 966
Bezrobocie	8 129	7 104	1 025
Alkoholizm	6 086	5 447	639

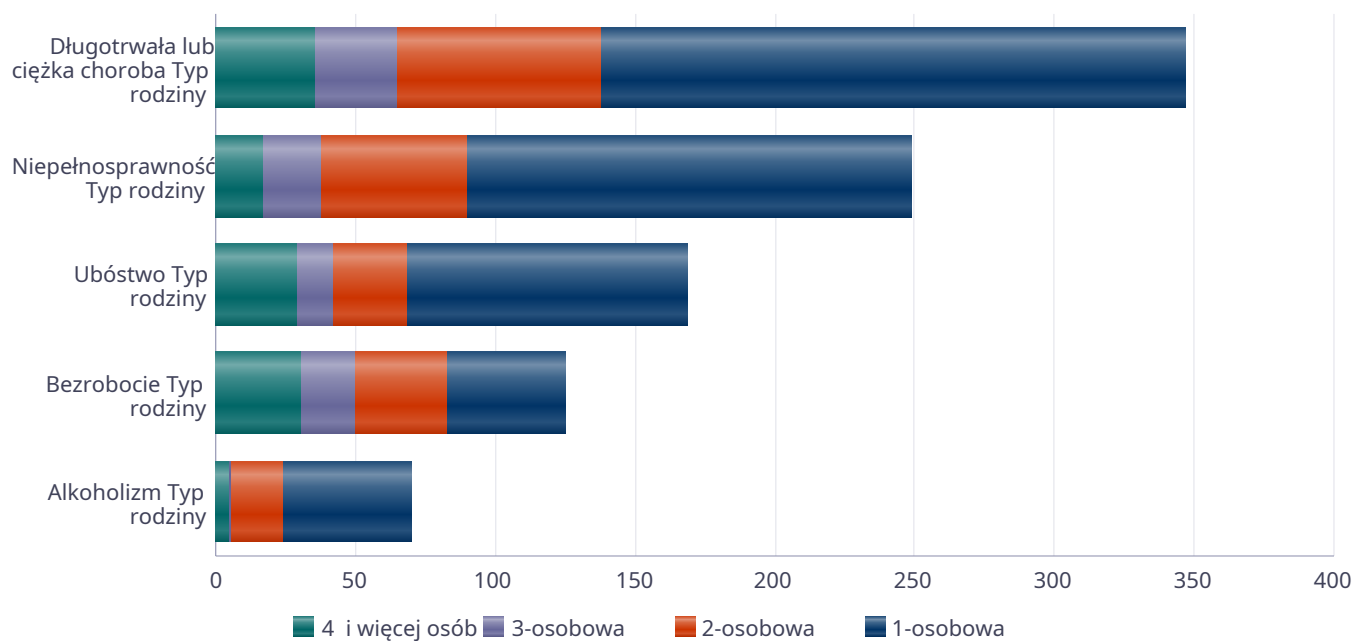
### Liczba świadczeń



## Główne powody przyznawania pomocy dla rodzin jednoosobowych i wieloosobowych

Powód przyznania	Ogółem	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny
		1-osobowa	2-osobowa	3-osobowa	4 i więcej osób
Długotrwała lub ciężka choroba	347	209	73	29	36
Niepełnosprawność	249	159	52	21	17
Ubóstwo	169	100	27	13	29
Bezrobocie	125	42	33	19	31
Alkoholizm	70	46	18	1	5

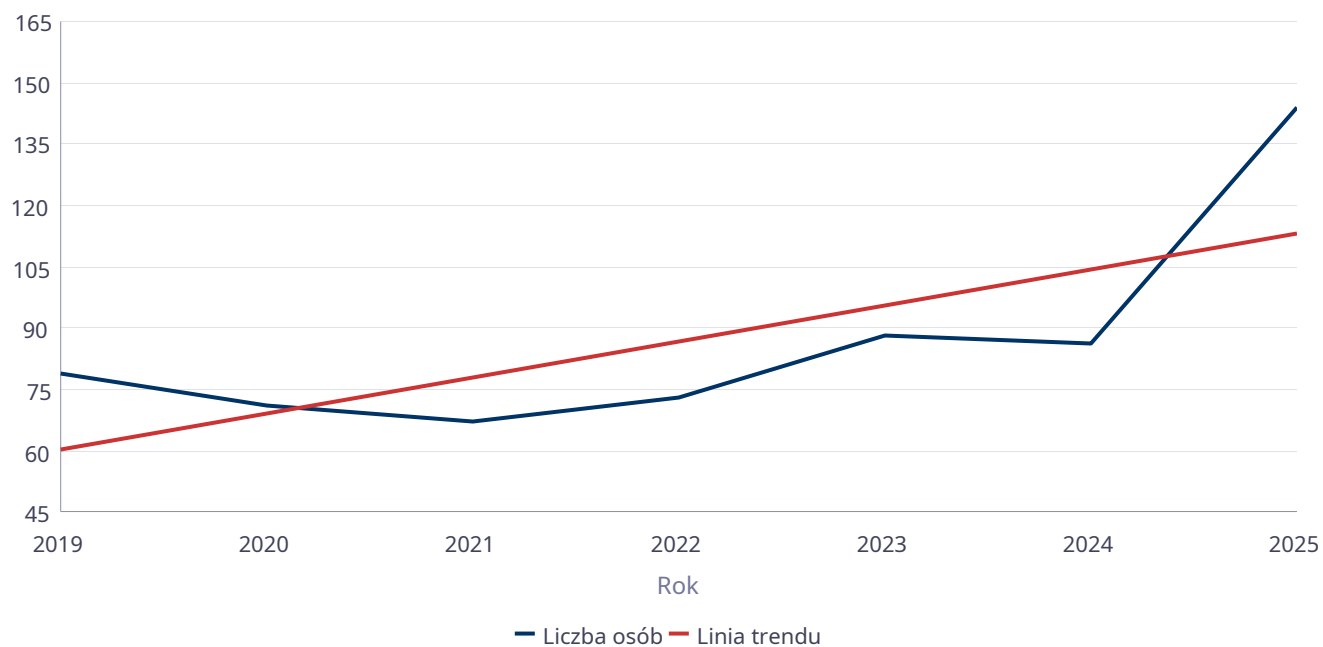
Liczba rodzin pobierających świadczenia wg powodów



## Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych

Rok	Liczba osób
2019	79
2020	71
2021	67
2022	73
2023	88
2024	86
2025	144

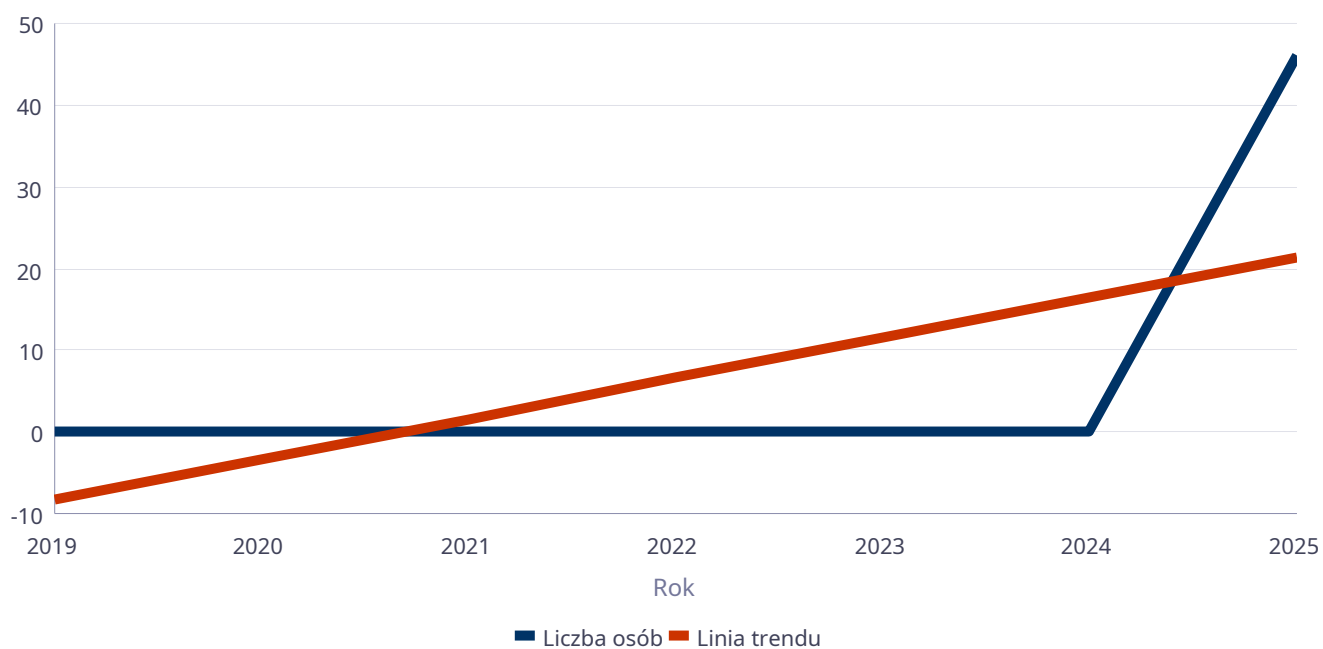
Liczba osób



## Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych

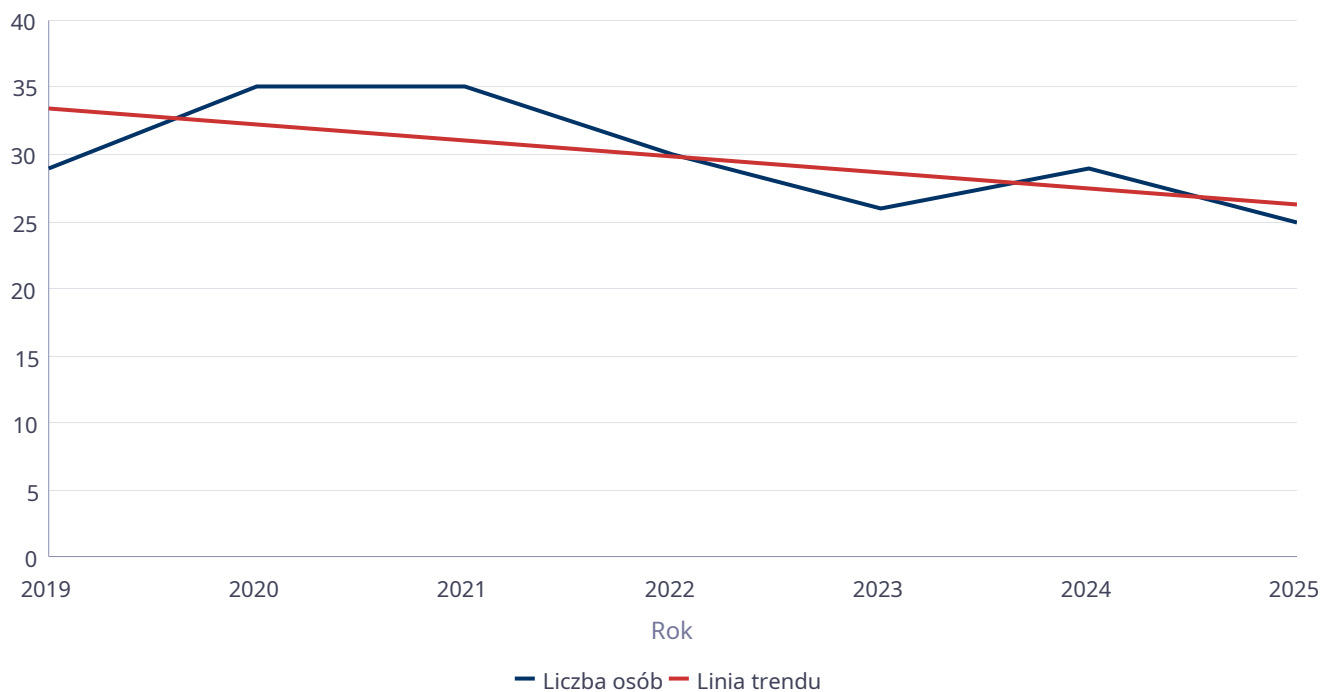
Rok	Liczba osób
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
2024	0
2025	46

Liczba osób



## Liczba osób korzystających z usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

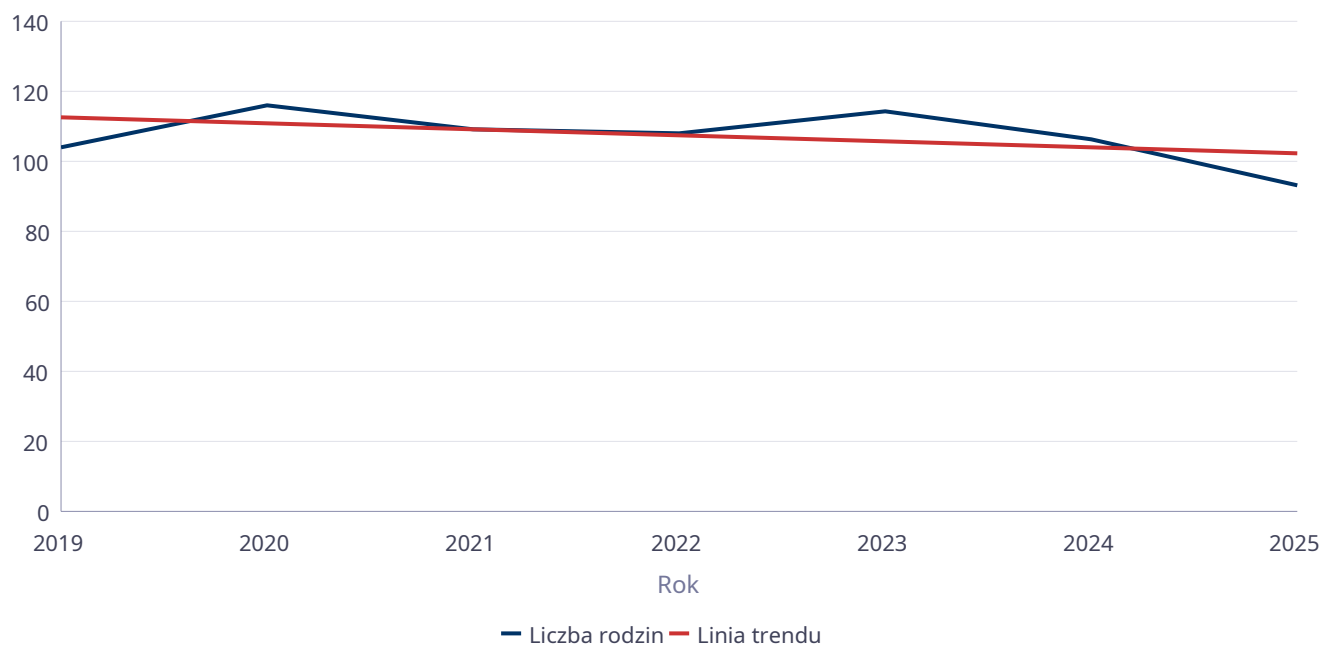
Rok	Liczba osób
2019	29
2020	35
2021	35
2022	30
2023	26
2024	29
2025	25



## Liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego

Rodzaj	Liczba rodzin w latach						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Poradnictwo specjalistyczne	104	116	109	108	114	106	93

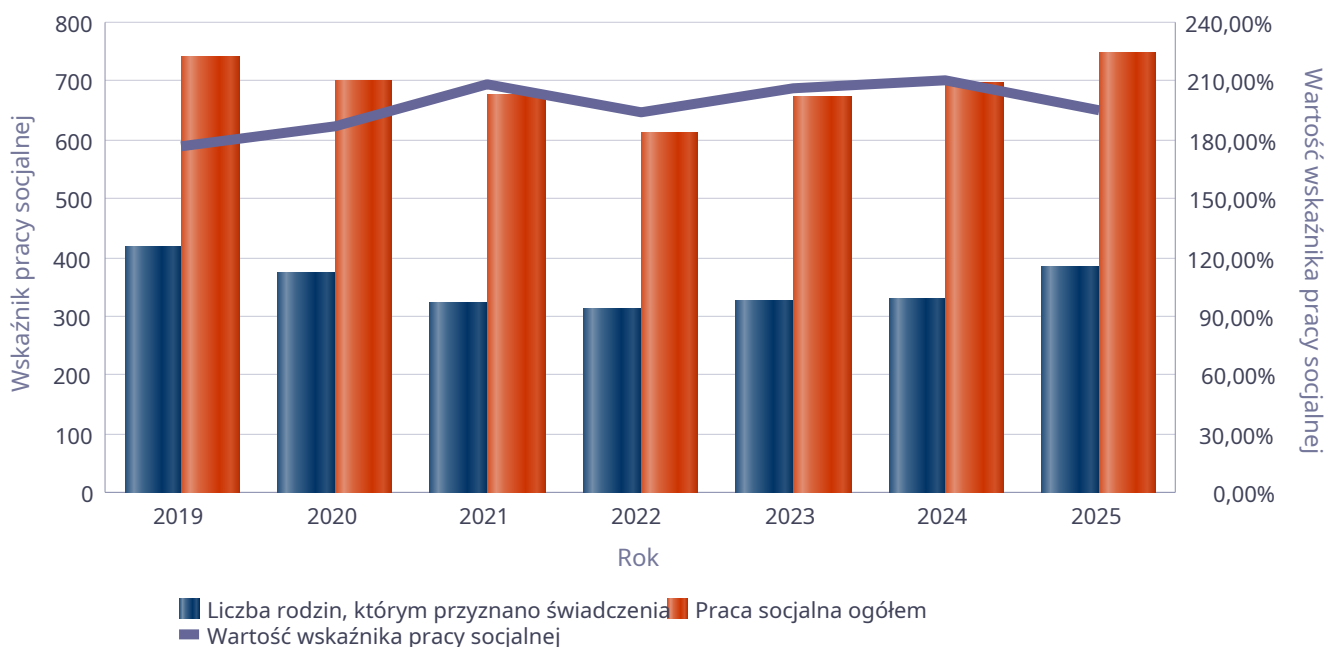
Liczba rodzin



**Wskaźnik pracy socjalnej - wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%**

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Wskaźnik pracy socjalnej	176,37%	187,17%	208,02%	194,27%	206,46%	210,61%	195,30%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	419	374	324	314	325	330	383
Praca socjalna ogółem	739	700	674	610	671	695	748

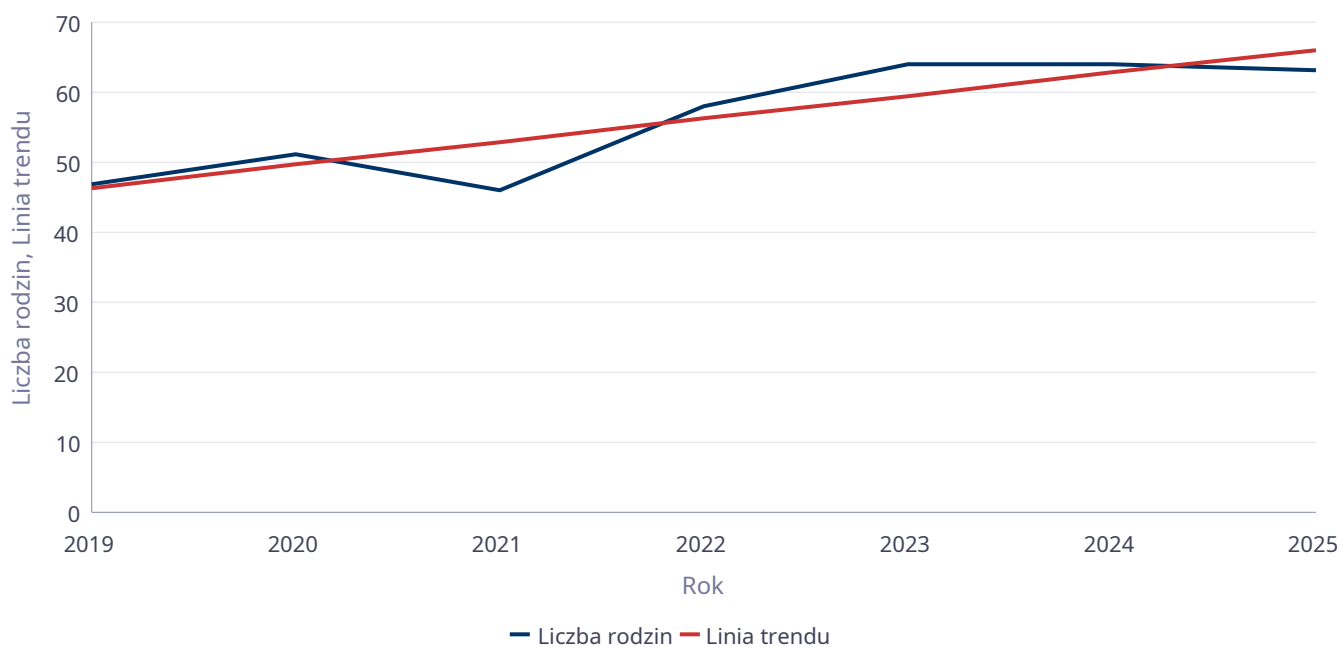
Wskaźnik pracy socjalnej



## Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej

Udzielone świadczenia	Liczba rodzin						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Interwencja kryzysowa	47	51	46	58	64	64	63

Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej

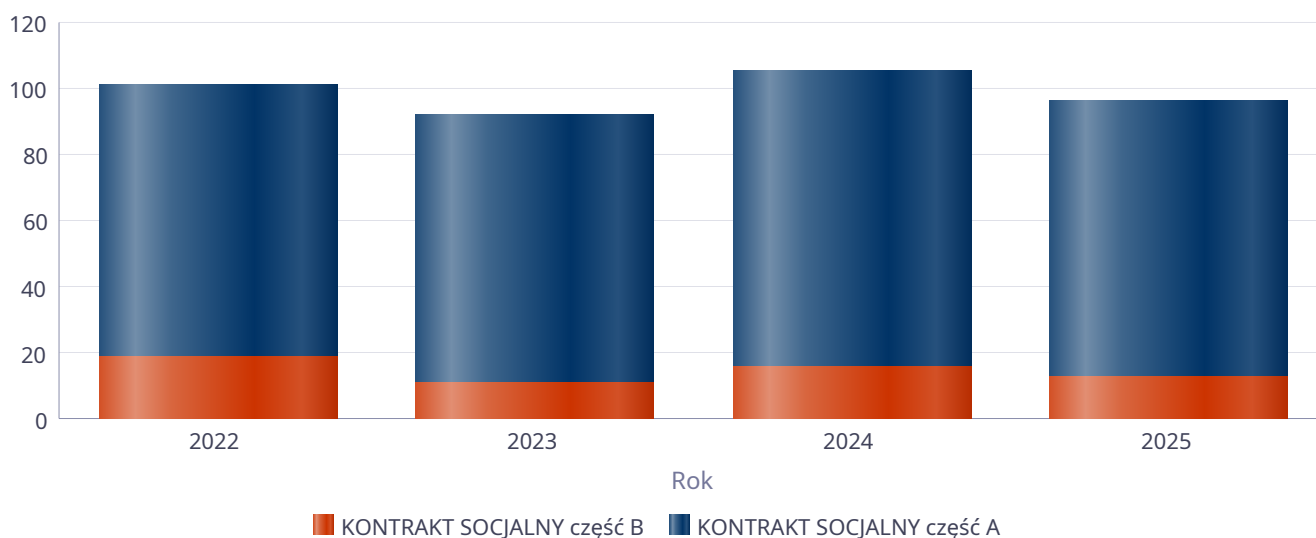


## Kontrakt socjalny

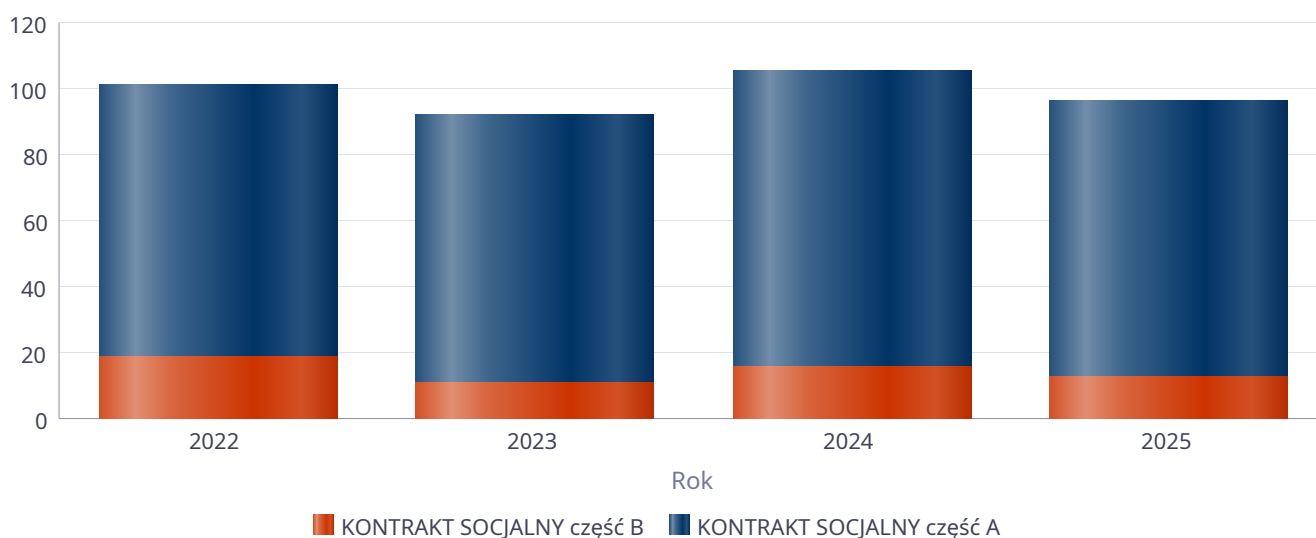
Wskaźnik obliczany jako udział osób objętych kontraktem socjalnym typu A i typu B w ogólnej liczbie osób nim objętych

Rok	Praca socjalna	Liczba kontraktów/projektów	Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi
2022	KONTRAKT SOCJALNY część A	82	82
	KONTRAKT SOCJALNY część B	19	19
2023	KONTRAKT SOCJALNY część A	81	81
	KONTRAKT SOCJALNY część B	11	11
2024	KONTRAKT SOCJALNY część A	89	89
	KONTRAKT SOCJALNY część B	16	16
2025	KONTRAKT SOCJALNY część A	83	83
	KONTRAKT SOCJALNY część B	13	13

### Liczba kontraktów/projektów

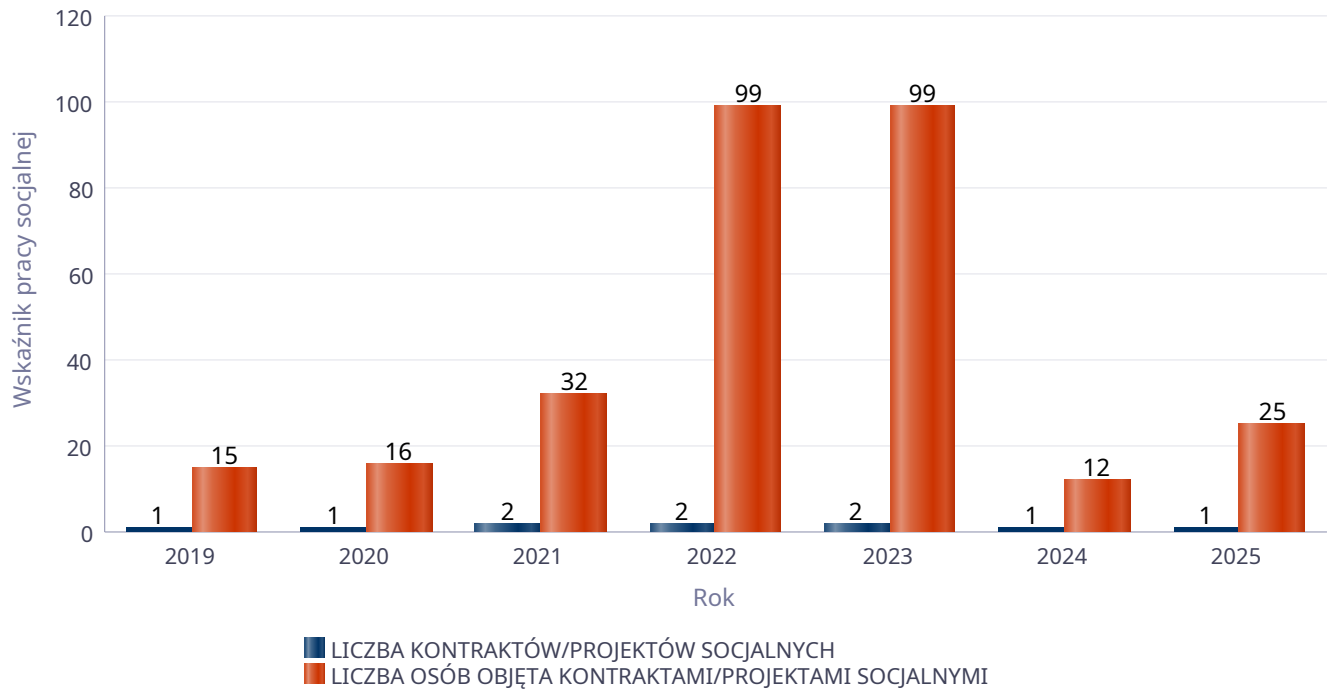


### Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi



## Liczba projektów socjalnych w odniesieniu do liczby osób nimi objętych

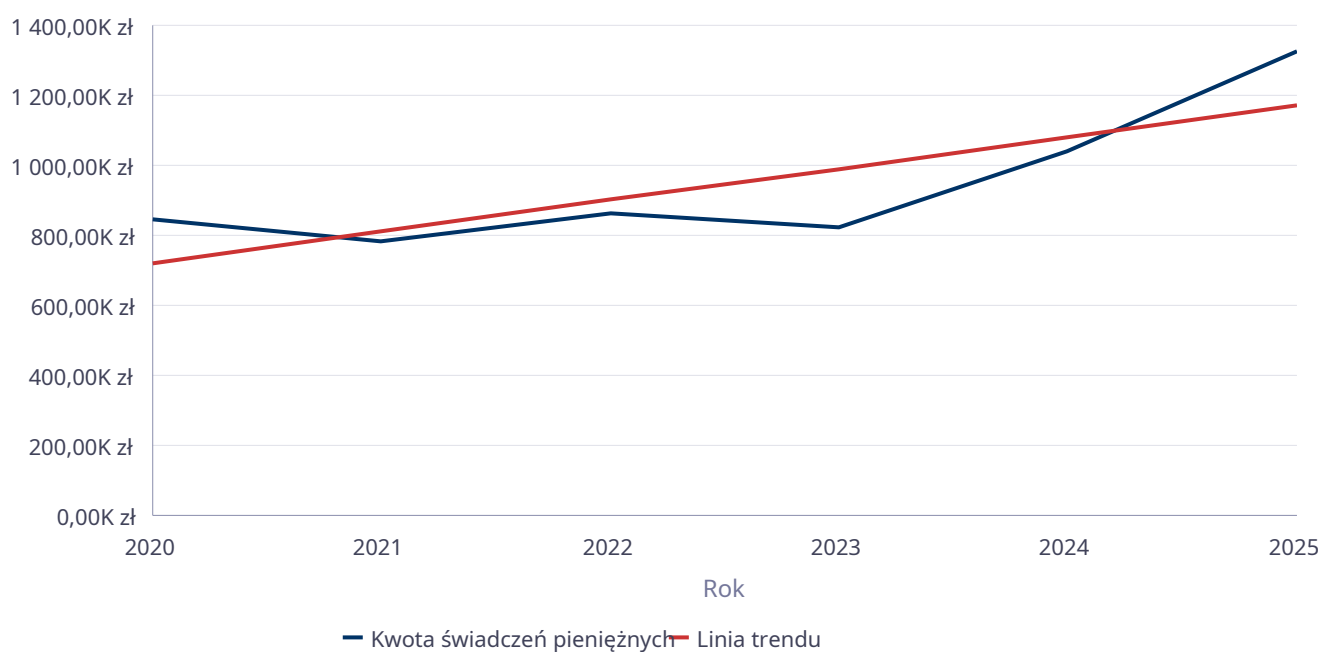
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
LICZBA KONTRAKTÓW/PROJEKTÓW SOCJALNYCH	1	1	2	2	2	1	1
LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI/PROJEKTAMI SOCJALNYMI	15	16	32	99	99	12	25



## Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

Rok	Kwota świadczeń pieniężnych
2020	843 815,32 zł
2021	780 768,19 zł
2022	861 708,08 zł
2023	825 695,77 zł
2024	1 040 070,28 zł
2025	1 322 471,44 zł

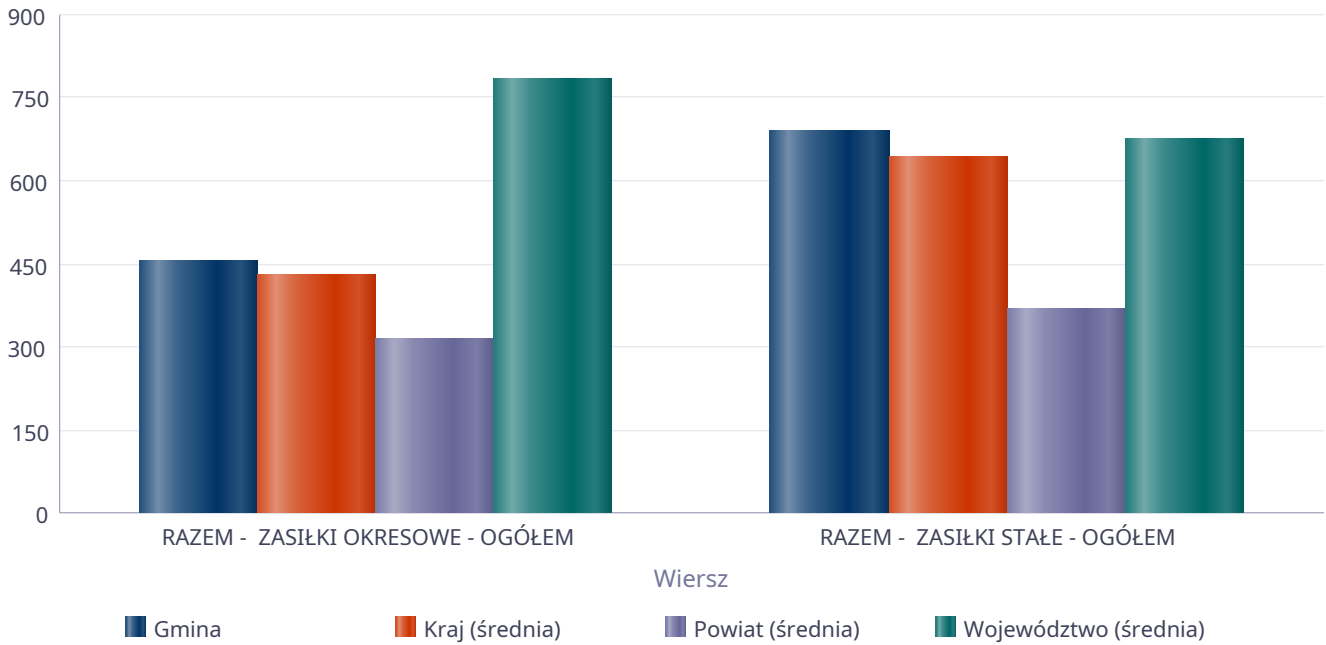
Kwota świadczeń pieniężnych



## Podstawowe statystyki dla świadczeń pieniężnych

Poziom	Wiersz	Liczba świadczeń
Gmina	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	453
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	688
Powiat (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	312
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	368
Województwo (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	781
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	673
Kraj (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	429
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	643

Liczba świadczeń



**DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA  
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
<b>OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA</b>				
Liczba osób	1	1 490	1 562	1 562
<b>OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE</b>				
Liczba osób	2	424	481	481
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	259	280	280
Wiek 0-17	4	91	93	93
Wiek produkcyjny *	5	219	224	224
Wiek poprodukcyjny **	6	114	165	165
Liczba rodzin	7	330	383	383
Liczba osób w rodzinach	8	690	745	745
<b>w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)</b>				
Ogółem	9	241	278	278
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	139	149	149
Wiek 0-17	11	38	39	39
Wiek 18-59	12	123	125	125
Wiek 60 lat i więcej	13	80	114	114
<b>OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY</b>				
Liczba osób ogółem	14	497	544	544
Liczba rodzin	15	485	525	525
Liczba osób w rodzinach	16	1 016	1 046	1 046
<b>KONTRAKT SOCJALNY</b>				
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	17	105	96	96
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	18	105	96	96

\* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

\*\* wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

### 3.1. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS, CUS oraz MOPS, MOPR

#### 1. WYBRANE USŁUGI SPOŁECZNE Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

W katalogu świadczeń pomocy społecznej istotną rolę odgrywają **usługi społeczne**, stanowiące grupę **świadczeń niepieniężnych** o charakterze niematerialnym. Ich nadrzędnym celem nie jest bezpośrednie wsparcie finansowe, lecz zaspokojenie elementarnych potrzeb bytowych oraz pomoc w odzyskaniu samodzielności życiowej przez osoby starsze, chore, z niepełnosprawnościami oraz rodziny w kryzysie.

Realizacja tych usług opiera się na specyficznych kryteriach przyznawania, które często wykraczają poza standardową analizę dochodu (np. ocena stanu zdrowia czy stopnia niesprawności). Warto podkreślić, że w zależności od sytuacji materialnej beneficjenta oraz rodzaju świadczenia, usługi te mogą być realizowane nieodpłatnie lub wiązać się z częściową bądź całkowitą odpłatnością (co dotyczy np. usług opiekuńczych). Tak sformułowana oferta pozwala na precyzyjne dopasowanie wsparcia do indywidualnych deficytów klientów, stanowiąc niezbędne i aktywizujące dopełnienie systemu zasiłkowego.

Dane przedstawione poniżej pochodzą ze **'Sprawozdania z działalności CUS w Więcborku za 2025 rok'** i wynikają z faktycznego wykonania omawianych świadczeń. Mogą różnić się od danych przedstawionych w tabeli **'GMINA-ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPS (w całym okresie sprawozdawczym)'**, które pochodzą z rocznego sprawozdania MRPIPS-03 za 2025, w którym to sprawozdaniu (zgodnie z objaśnieniami ministerialnymi) prezentowane są wartości zaplanowane, nie korygowane o faktyczną realizację.

Podstawową formą całodobowej opieki w systemie pomocy społecznej są **DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ (DPS)**. Gmina, jako podmiot zobowiązany do ich finansowania w ostatniej kolejności, mierzy się z niepokojącym wzrostem wydatków wynikającym z sytuacji demograficznej. W 2025 r. z usług DPS korzystały 33 osoby z gminy Więcbork, przy czym jedynie w 7 przypadkach rodziny współuczestniczyły w kosztach. Wydatki gminy w badanym okresie 8 analizowanych lat wzrosły o 236%, osiągając w 2025 r. poziom **1 807 555 zł**. W 2025 r. prowadzono postępowania wobec 5 osób w sprawie skierowania lub umieszczenia w DPS. Trzy osoby złożyły wniosek o skierowanie do placówki, jedna o przeniesienie do innego domu, natomiast w jednym przypadku postępowanie umorzono ze względu na zapewnienie usług w miejscu zamieszkania.

Analiza kosztów pobytu mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej wykazuje dynamikę wzrostową we wszystkich placówkach, przy czym średni miesięczny koszt utrzymania w 2025 r. waha się od 6 676 zł do blisko 8 000 zł. Największa grupa podopiecznych (15 osób) przebywa w domach zlokalizowanych na terenie powiatu sępoleńskiego, gdzie koszty utrzymują się poniżej średniej dla najdroższych placówek w regionie.

W kontekście trwającego procesu deinstytucjonalizacji (DI), kluczowym filarem wsparcia stają się usługi świadczone w społeczności lokalnej. Obecnie najbardziej kosztochłonną usługą społeczną realizowaną „w miejscu zamieszkania” mieszkańców gminy Więcbork są **USŁUGI OPIEKUNCZE**, które stanowią bezpośrednią alternatywę dla opieki instytucjonalnej.

W 2025 roku zadanie to wykonywało 16 opiekunek, a łączny koszt jego realizacji wyniósł **1 455 598 zł** (obejmując wynagrodzenia wraz z pochodnymi, odpisy na ZFŚS, środki i badania BHP, podróże służbowe oraz szkolenia).

Usługi organizowane są przez Centrum Usług Społecznych (CUS). Kadra etatowa wspierana jest przez osoby wykonujące prace społecznie użyteczne oraz osoby odpracowujące zadłużenia czynszowe. Nadzór nad jakością i sposobem realizacji przyznanego wsparcia sprawuje koordynator usług opiekuńczych. Charakterystyka świadczeniobiorców w 2025 r.:

- Z pomocy skorzystało łącznie 90 osób (59 kobiet oraz 31 mężczyzn), co stanowi wzrost w porównaniu do lat ubiegłych (2024: 80 osób; 2023: 88 osób).
- 87% podopiecznych to osoby powyżej 70. roku życia. W grupie tej 11 osób przekroczyło 90. rok życia, z czego aż 10 mieszkało samotnie, 70 osób posiada orzeczenie o niepełnosprawności.
- Samodzielne gospodarstwa domowe prowadziło 77% ogółu świadczeniobiorców (69 osób).

- 41% podopiecznych zamieszkiwało tereny wiejskie. Obsługę 13 miejscowości zapewniało 8 opiekunek, którym przysługiwał ryczałt za korzystanie z prywatnych pojazdów do celów służbowych.
- W trakcie roku sprawozdawczego 13 osób zmarło.

Usługi opiekuńcze świadczone były u **90 osób** (21% ogółu rodzin korzystających z pomocy). Zaplanowano łącznie **25 242 godziny wsparcia**, co daje średnio **1,5 godziny dziennie na osobę**. Ze względu na przyczyny obiektywne (krótkotrwałe rezygnacje, absencje pracowników) zrealizowano **21 050 godzin (tj. o 16,6% mniej niż zakładano)**.

Usługa jest odpłatna dla osób, których dochód przekracza ustawowe kryterium dochodowe. Pełny koszt jednej godziny usługi w 2025 r. wynosił **36,69 zł**. Wpływy z tytułu odpłatności wyniosły **169 787 zł (wzrost z 151 959 zł w 2024 r.)**, co pokryło jedynie 11,4% całkowitych kosztów realizacji zadania. Średnia stawka wniesiona przez osobę korzystającą wyniosła **8,07 zł za godzinę**.

W obliczu narastającego problemu ograniczonej dostępności do wsparcia dla osób w kryzysie psychicznym, kluczowe znaczenie miały **SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE (SUO)**. Zadanie to realizowane jest jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, finansowane w 100% z budżetu państwa. Wsparcie świadczone jest w oparciu o indywidualne plany pracy, dostosowane do potrzeb każdego podopiecznego. Realizacja i koszty w 2025 r.:

- Z usług skorzystało **25 osób (wszystkie OzN), w tym 13 dzieci**.
- Łącznie zrealizowano **1 126 godzin wsparcia**, które zapewnił zespół czterech specjalistów: dwóch pedagogów, terapeuta zajęciowy oraz logopeda.
- Wydatki na ten cel wyniosły **98 812 zł**, przy średnim koszcie godziny usług na poziomie **85 zł**.
- W ramach posiadanych środków doposażono kadrę w materiały edukacyjne i dydaktyczne o wartości 3 102 zł.

Świadczenie to jest odpłatne zgodnie z obowiązującymi przepisami. W 2025 r. kwota wniesionej przez beneficjentów odpłatności wyniosła **10 863 zł**, co pokryło 11% całkowitych kosztów realizacji zadania.

Odnotowuje się systematyczny wzrost zapotrzebowania na te usługi, szczególnie w grupie dzieci. Coraz częściej diagnozowane są u nich zaburzenia ze spektrum autyzmu (w tym zespół Aspergera czy autyzm atypowy), zaliczane do całościowych zaburzeń rozwojowych. Specyfika tych zaburzeń – objawiająca się trudnościami w interakcjach społecznych, komunikacji oraz ograniczonym repertuarem zachowań – znacząco rzutuje na wszystkie obszary funkcjonowania młodego człowieka, co determinuje konieczność zapewnienia profesjonalnej, specjalistycznej opieki.

Realizując obowiązek zapewnienia **TYMCZASOWEGO SCHRONIENIA** osobom w kryzysie bezdomności, w 2025 r. gmina Więcbork zawarła porozumienie z **Kołem Grudziądzkim Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta**. Podmiot ten prowadzi Schronisko dla Osób Bezdomnych, w którym zabezpieczono miejsca dla skierowanych mieszkańców gminy.

W 2025 r. sfinansowano trzymiesięczny pobyt dla jednej osoby, co wygenerowało koszt w wysokości **4 420 zł**. Średniomiesięczny koszt utrzymania osoby w placówce wyniósł 1 473 zł, co potwierdza utrzymujący się wzrost cen usług u podmiotów zewnętrznych.

W ramach wsparcia mieszkańców, którzy ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność nie są w stanie we własnym zakresie przygotować **GORĄCEGO POSIŁKU**, gmina Więcbork sfinansowała dożywianie dla **9 osób (wobec 17 w roku ubiegłym)**. Pomoc ta trafiła do osób niesamodzielnych, które przekraczały ustawowe kryterium dochodowe programu rządowego (tj. ponad 200% obowiązującego kryterium), ale ze względów życiowych wymagały bezpośredniego wsparcia żywnościowego. Łączny koszt posiłków wyniósł **23 290 zł** (2024: 49 358 zł; 2023: 37 635 zł). W wyniku przeprowadzonego postępowania PZP posiłki wydawane były codziennie przez **Bar Restaurację POMORZANKA w Więcborku (koszt 1 gorącego posiłku wynosił 15,20 zł)**.

Zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji **POTWIERDZAJĄCYCH PRAWO DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ** (na okres max. 90 dni) dla osób nieposiadających innego tytułu do ubezpieczenia. W 2025 r. prawo to potwierdzono w przypadku **7 osób**, natomiast wobec 3 osób wydano decyzje odmowne.

Kluczowym zadaniem pracowników socjalnych jest prowadzenie **PRACY SOCJALNEJ**, realizowanej głównie metodą indywidualnego przypadku. Proces ten koncentruje się na wspieraniu osób i rodzin w trwałej transformacji ich sytuacji życiowej oraz ułatwianiu dostępu do niezbędnych usług społecznych. Dynamika zmian cywilizacyjnych oraz ewoluujące oczekiwania klientów wymuszają na kadrze pomocowej stałe podnoszenie kompetencji – zarówno poprzez praktykę refleksyjną, jak i sformalizowane formy kształcenia.

W 2025 r. pracą socjalną objęto wszystkie podmioty ubiegające się o wsparcie, czyli **748 rodzin**. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że aż 365 rodzin (blisko 49%) skorzystało z pomocy wyłącznie w formie pracy socjalnej, co potwierdza jej rolę jako samodzielnego instrumentu wspierania mieszkańców bez konieczności przyznawania świadczeń pieniężnych.

Pracą socjalną w oparciu o **KONTRAKT SOCJALNY (część A i B)** objęto łącznie **96 osób**. Każdorazowo wymagało to od pracownika socjalnego przeprowadzenia pogłębionej diagnozy oraz wypracowania szczegółowego planu wspólnych działań. Proces ten charakteryzuje się wysoką pracochłonnością, szczególnie w przypadku 13 kontraktów dotyczących aktywizacji osób bezrobotnych (część B). Ta forma kontraktu nakłada na kadrę dodatkowe obowiązki związane z intensywną współpracą z klientem, monitoringiem postępów oraz ścisłą koordynacją działań zmierzających do jego powrotu na rynek pracy.

Analiza danych statystycznych jednoznacznie wskazuje na bardzo wysokie obciążenie obowiązkami służbowymi zatrudnionych pracowników socjalnych. W 2025 r. na **jeden z sześciu rejonów opiekuńczych** przypadało średnio **125 rodzin**, przy czym intensywną pracą socjalną objęto **średnio 109 rodzin** na jednego pracownika.

Skala ta, w połączeniu z koniecznością przeprowadzenia 208 rodzinnych wywiadów środowiskowych przez każdego pracownika, wyczerpuje znamiona pracy o wysokim stopniu złożoności i odpowiedzialności. Tak duża koncentracja zadań (administracyjnych, terenowych oraz interwencyjnych w ramach Niebieskiej Karty) potwierdza konieczność zapewnienia stabilności kadrowej.

## 2. WYBRANE ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, pomoc społeczna dzieli się na dwie zasadnicze kategorie: **świadczenia pieniężne oraz niepieniężne**. Przyznanie świadczeń pieniężnych wiąże się w większości przypadków ze spełnieniem ustawowego kryterium dochodowego, a jedynie w wyjątkowych sytuacjach (np. w ramach specjalnego zasiłku celowego) wsparcie finansowe może zostać przyznane rodzinie po przekroczeniu tego progu. Forma ta jest najbardziej rozpowszechnioną i pożądaną przez beneficjentów metodą pomocy, mającą charakter przejściowego wsparcia finansowego. Z założenia nie powinna być ona traktowana jako stałe źródło utrzymania, lecz jako czasowy instrument stabilizujący budżet domowy w sytuacjach kryzysowych.

Z analizy przedstawionych powyżej danych wynika, iż najwięcej środków finansowych wydatkowano w 2025 r. na **ZASIŁEK STAŁY**, który jest świadczeniem stanowiącym bardzo istotną pomoc mieszkańcom gminy, należy do świadczeń pieniężnych, obligatoryjnych wspierających osoby niezdolne do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, pozostające w ubóstwie.

Liczba świadczeniobiorców corocznie się zwiększa. Omawianą pomoc otrzymało **68 osób** (odpowiednio: 2024: 60; 2023: 58; 2022: 52) na łączną kwotę **720 847 zł** (w stosunku do 2024 r. nastąpił wzrost wydatków o ok. 41%). Zasiłek pobrało 18% ogółu rodzin. Średniomiesięczna wysokość zasiłku wynosiła 883 zł.

Wysokość zasiłku wzrosła z dniem 1 stycznia 2025 r. i aktualnie może być wypłacana w przedziale od 100 zł do 1.229 zł miesięcznie w zależności od posiadanego dochodu osoby.

Kolejnym pod względem wielkości wydatkowanych środków jest **ZASIŁEK OKRESOWY**, na realizację którego przeznaczono **250 345 zł** (2025 r. jest rokiem wzrostu wydatków na ten cel o 57%), skorzystało z niego **71 osób** (odpowiednio: 2024: 69; 2023: 70; 2022: 88). Zasiłek przyznano 19% ogółu rodzin korzystających z pomocy. Świadczenie w zdecydowanej większości przypadków było przyznawane z tytułu bezrobocia (90% ogółu). Średniomiesięczna wysokość zasiłku wynosiła 294 zł.

**WYNAGRODZENIE NALEŻNE OPIEKUNOWI ZA SPRAWOWANIE OPIEKI PRAWNEJ**, to świadczenie z katalogu świadczeń pieniężnych, przyznawane przez sąd a wypłata świadczenia jest w rzeczywistości realizacją wydanego orzeczenia sądu. Świadczenie realizowane jest jako

zadanie zlecone gminie z zakresu administracji rządowej (środki fin. na realizację tego zadania pochodzą w 100% z budżetu państwa).

Wynagrodzenie wypłacano **6 opiekunom** sprawującym opiekę nad 7 osobami (tj. 3 osobami małoletnimi oraz 4 osobami całkowicie ubezwłasnowolnionymi), w łącznej kwocie **41 794 zł (94 świadczenia)**. Koszty obsługi wynoszące 1,5% otrzymanej dotacji, w kwocie 627 zł przeznaczono na zakup artykułów biurowych.

Istotnym elementem wsparcia finansowego mieszkańców gminy w 2025 roku były świadczenia przyznawane na zaspokojenie konkretnych, doraźnych potrzeb bytowych (**ZASIŁKI CELOWE, SPECJALNE ZASIŁKI CELOWE**). Analiza danych wykazuje wyraźny wzrost zapotrzebowania na tę formę pomocy w stosunku do roku ubiegłego.

W 2025 r. w ramach **ZASIŁKU CELOWEGO** przyznano **66 świadczeń** (wzrost z 45). Wydatki wzrosły o 113,14%, osiągając kwotę **28 640 zł**. Tak znacząca dynamika wydatków przełożyła się na wzrost średniej wysokości zasiłku, co stanowi bezpośrednią odpowiedź na rosnące koszty utrzymania mieszkańców.

Analogiczna sytuacja dotyczy **SPECJALNEGO ZASIŁKU CELOWEGO**. Liczba świadczeń wzrosła z 56 do **79**, a łączna wartość wypłat wyniosła **23 055 zł** (wzrost o 34,60%). Zwiększone wykorzystanie tej formy pomocy potwierdza konieczność wspierania osób w sytuacjach nadzwyczajnych, również tych, które przekraczają ustawowe kryterium dochodowe.

Wprawdzie **WYNAGRODZENIE ZA SPRAWOWANIE KURATELI** nie należy do katalogu świadczeń pomocy społecznej jednak realizacja tego zadania wynika bezpośrednio z przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz Kodeksu cywilnego, a obowiązek wypłaty wynagrodzenia kuratorowi spoczywa na gminie na mocy orzeczenia sądu. Realizatorem tego obowiązku w imieniu gminy zajmuje się CUS.

W 2025 roku Gmina Więcbork realizowała postanowienie Sądu Rejonowego w Tucholi w stosunku do jednego **kuratora** i dotyczyło wypłaty **wynagrodzenia za sprawowanie kurateli nad częściowo ubezwłasnowolnionym mieszkańcem**. Zgodnie z decyzją sądu, stawka wynagrodzenia uległa zmianie w trakcie roku: za okres 1–19 stycznia 2025 r. wypłacono kwotę 500 zł, od 20 stycznia 2025 r. ustalono miesięczną stawkę w wysokości 650 zł. Na realizację tego celu wydatkowano łącznie **7 708 zł**, co stanowi 99,99% planu finansowego (7 709 zł).

W 2025 roku Gmina Więcbork kontynuowała realizację kluczowego zadania własnego o charakterze obowiązkowym, jakim jest zapewnienie dożywiania osobom tego potrzebującym, w ramach wieloletniego **PROGRAMU POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU** współfinansowanego ze środków budżetu państwa. Program, realizowany w oparciu o uchwałę Rady Ministrów, koncentruje się na wsparciu dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych – w szczególności seniorów, osób chorych, niepełnosprawnych i samotnych.

Program, przewiduje wsparcie osób i rodzin, których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ups (tj. osoba samotnie gospodarująca 2 020 zł; dla osoby w rodzinie 1 646 zł).

Zgodnie z założeniami, wsparcie realizowano w trzech uzupełniających się formach:

- **gorącego posiłku (wydawanego bezpośrednio);**
- **świadczenia pieniężnego (zasiłki celowe na zakup żywności);**
- **świadczenia rzeczowego (pomoc oferowana mieszkańcom gminy poza programem – 778 mieszkańców otrzymało paczki żywnościowe w ramach Programu FEPŻ 2021–2027, Podprogram 2024).**

Łącznie z programu skorzystało **461 osób** (dla porównania: 418 w 2024 r. i 449 w 2023 r.). W strukturze udzielonej pomocy dominowały:

- zasiłki celowe na zakup żywności – przyznane **181 rodzinom** (co stanowi 47% ogółu rodzin objętych wsparciem);
- posiłki – z których skorzystało **71 rodzin (łącznie 120 osób)**, co stanowi 19% ogółu rodzin korzystających z pomocy. W wyniku przeprowadzonego postępowania PZP posiłki wydawane były codziennie przez **Bar Restaurację POMORZANKA w Więcborku** (koszt 1 gorącego posiłku wynosił 15,20 zł).

Realizacja zadania współfinansowana jest z dotacji celowej budżetu państwa. Dzięki uzyskaniu zgody Wojewody na obniżenie wkładu własnego, struktura finansowania była wyjątkowo korzystna dla budżetu gminy:

- **środki z budżetu państwa: 324 000 zł (75,35% planu);**
- **środki własne gminy: 106 000 zł (24,65% planu).**

Łączny plan finansowy na rok 2025 wynosił **430 000 zł**. Na dzień 31 grudnia 2025 roku wydatkowano kwotę **426 948 zł**, co oznacza bardzo wysoką efektywność realizacji zadania na poziomie 99,29%. Całość przyznanych środków własnych gminy została w pełni wykorzystana, co pozwoliło na skuteczne zabezpieczenie potrzeb żywieniowych najbardziej wymagających mieszkańców gminy.

#### **WYJAŚNIENIA/UWAGI:**

1. W wierszu 37-38, tj. **'SPRAWIENIE POGRZEBU'**, rok oceny 2024 nie wykazano kosztów pogrzebu dzieci martwo urodzonych, który odbył się 15.10.2025r., koszty związane z pogrzebem wynosiły **874,80 zł** (komórka została zasilona daną z meldunku resortowego tj. z rocznego sprawozdania MRPiPS-03 za 2025, w którym nie ujęto omawianych kosztów).
2. w wierszu 41-44 tj. **'WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA'** w tabelach **'Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny'** - dane pochodzą ze sprawozdania rzeczowo – finansowego z wykonania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za okres od 01.07.2025r. – 31.12.2025r., w którym wykazane są tylko te rodziny, z którymi asystent rodziny pracował w II półroczu 2025r. Narastająco liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w 2025 roku jest większa i wynosi **34** (dane zostały zmienione).

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w podziale na zasiłki stałe, okresowe oraz celowe, liczby asystentów rodziny, liczby rodzin wspieranych i liczby osób objętych pracą asystenta rodziny.

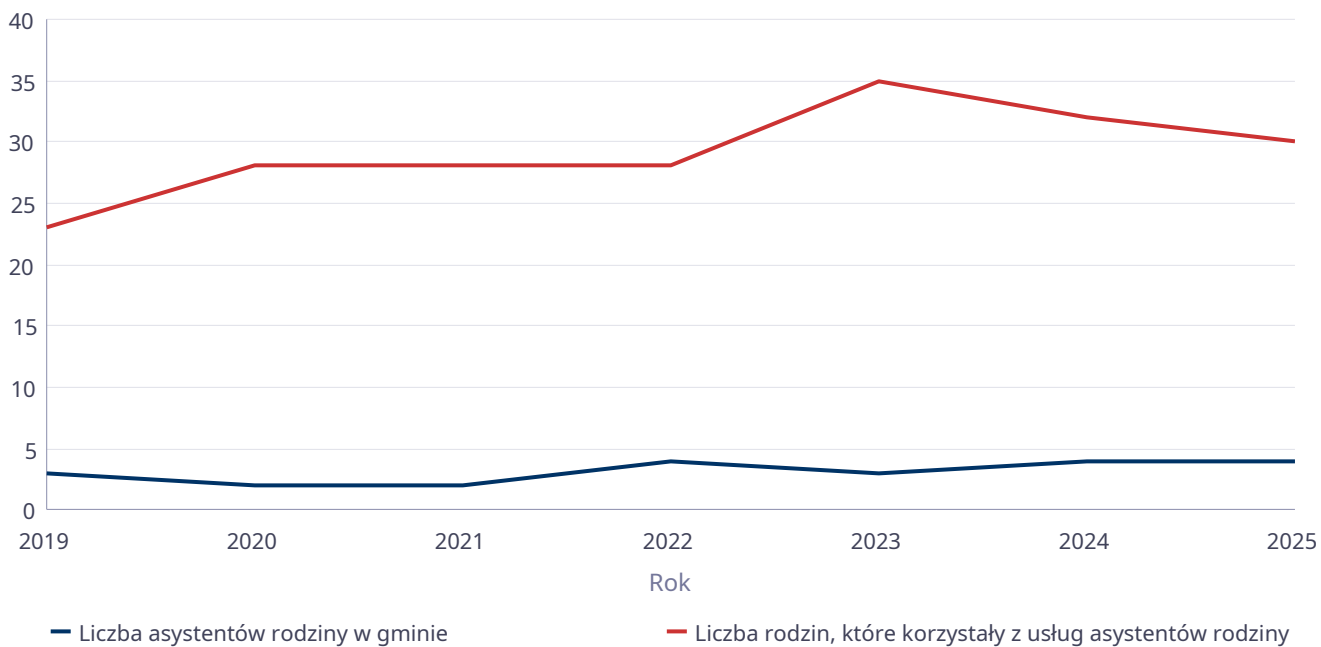
#### **Źródła informacji:**

- Sprawozdanie MRiPS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej;
- Sprawozdanie z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu”;
- Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- Dane własne jednostki.

## Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba asystentów rodziny w gminie	3	2	2	4	3	4	4
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	23	28	28	28	35	32	30

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin



**Dane o osobach korzystających z pomocy i wsparcia  
 GMINA - ZADANIA OPS, CUS ORAZ MOPS, MOPR  
 wypełniają wyłącznie gminy i miasta na prawach powiatu  
 w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
<b>SWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ</b>				
<b>ZASIŁEK STAŁY</b>				
Liczba osób	1	60	68	68
Kwota świadczeń w złotych	2	515 921	726 735	720 000
<b>W tym: (wiersze 3-6)</b>				
<b>Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących</b>				
Liczba osób	3	57	62	62
Kwota świadczeń w złotych	4	506 330	701 210	700 000
<b>Zasiłek stały dla osoby w rodzinie</b>				
Liczba osób	5	3	8	8
Kwota świadczeń w złotych	6	9 591	25 525	20 000
<b>ZASIŁEK OKRESOWY</b>				
Liczba osób	7	69	71	71
Kwota świadczeń w złotych	8	160 748	250 973	250 000
<b>W tym: (wiersze 9-16)</b>				
<b>Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia</b>				
Liczba osób	9	63	65	65
Kwota świadczeń w złotych	10	151 060	226 997	230 000
<b>Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby</b>				
Liczba osób	11	8	6	6
Kwota świadczeń w złotych	12	5 965	9 754	10 000
<b>Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności</b>				
Liczba osób	13	2	4	4
Kwota świadczeń w złotych	14	2 852	12 894	10 000
<b>Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego</b>				
Liczba osób	15	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	16	0	0	0
<b>Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b</b>				
Liczba osób	17	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	18	0	0	0
<b>ZASIŁEK CELOWY</b>				
Liczba osób	19	205	218	218
Kwota świadczeń w złotych	20	346 573	335 495	342 000
<b>W tym: (wiersze 21 - 22)</b>				
<b>ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"</b>				
Liczba osób	21	173	183	183
Kwota świadczeń w złotych	22	316 000	283 800	285 000
<b>ZASIŁEK CELOWY PRYZNANY NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2</b>				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
Liczba osób	23	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0
<b>ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ</b>				
<b>POSIŁEK OGÓLEM</b>				
Liczba osób	25	127	125	125
Kwota świadczeń w złotych	26	162 708	166 609	165 000
W tym: (z wierszy 25 - 26)				
<b>DLA DZIECI</b> (z wyłączeniem posiłków przyznanych doraźnie dzieciom i młodzieży)				
Liczba osób	27	91	91	91
Kwota świadczeń w złotych	28	53 158	55 968	55 000
W tym (z wierszy 25-26):				
<b>POSIŁEK</b> świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	29	117	120	120
Kwota świadczeń w złotych	30	110 887	143 148	145 000
W tym (z wierszy 29-30):				
<b>DLA DZIECI</b>				
Liczba osób	31	95	94	94
Kwota świadczeń w złotych	32	49 853	55 520	55 000
<b>SCHRONIENIE - OGÓLEM</b>				
Liczba osób	33	2	1	2
Kwota świadczeń w złotych	34	7 748	6 825	35 000
<b>UBRANIE</b>				
Liczba osób	35	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	36	0	0	0
<b>SPRAWIENIE POGRZEBU</b>				
Liczba osób	37	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	38	0	0	0
<b>ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ</b>				
Liczba osób	39	32	33	33
Kwota świadczeń w złotych	40	1 705 894	1 819 183	1 967 400
<b>WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA</b>				
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	41	38	34	34
Liczba rodzin wspierających	42	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	43	4	4	4
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	44	645 286	868 310	1 264 800

#### 4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Liczba rodzin pobierających w roku oceny świadczenie wychowawcze **wyniosła 6** . Liczba dzieci, na które wypłacono świadczenie wychowawcze w roku oceny **wynosi 9** . Obecnie tutejszy

organ wypłaca świadczenie wychowawcze tylko w ramach spraw związanych z ustaleniem czy zachodzą przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Od 1 stycznia 2022 r. nastąpiła zmiana podmiotu obsługującego świadczenia, zmiana zasad składania wniosku o świadczenie oraz zmiana sposobu wypłaty środków beneficjentom. Obsługą i wypłatą świadczeń zajęł się ZUS.

Na świadczenie wychowawcze wydatkowano **kwotę 19.387 zł** (wypłacone świadczenia oraz koszty obsługi).

Liczba rodzin pobierających w roku oceny świadczenia rodzinne (zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenie rodzicielskie), zasiłek dla opiekunów oraz jednorazowe świadczenie „Za życiem” **wyniosła 566**. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta **zmaląa o 49 rodzin** (co stanowi **spadek o 7,97%** w stosunku do roku poprzedniego).

Liczba rodzin pobierających w roku oceny świadczenia z funduszu alimentacyjnego **wyniosła 48**. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta **wzrosła o 4 rodziny** (co stanowi **wzrost o 9,09%** w stosunku do roku poprzedniego).

Na świadczenia rodzinne, zasiłek dla opiekunów, jednorazowe świadczenie „Za życiem” oraz fundusz alimentacyjny wydatkowano kwotę **10.568.505 zł** (wypłacone świadczenia oraz koszty obsługi) i w porównaniu z rokiem poprzednim **wzrosła o 574.671 zł**.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin, które otrzymały świadczenie wychowawcze w ciągu roku, kwoty świadczenia wychowawczego w ciągu roku, liczby rodzin i kwoty świadczeń w zakresie zasiłków rodzinnych, dodatków do zasiłków rodzinnych, jednorazowych dodatków z tytułu urodzenia się dziecka, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, liczby i kwot świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłku pielęgnacyjnego, zasiłku pielęgnacyjnego dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłku pielęgnacyjnego dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna, świadczeń alimentacyjnych.

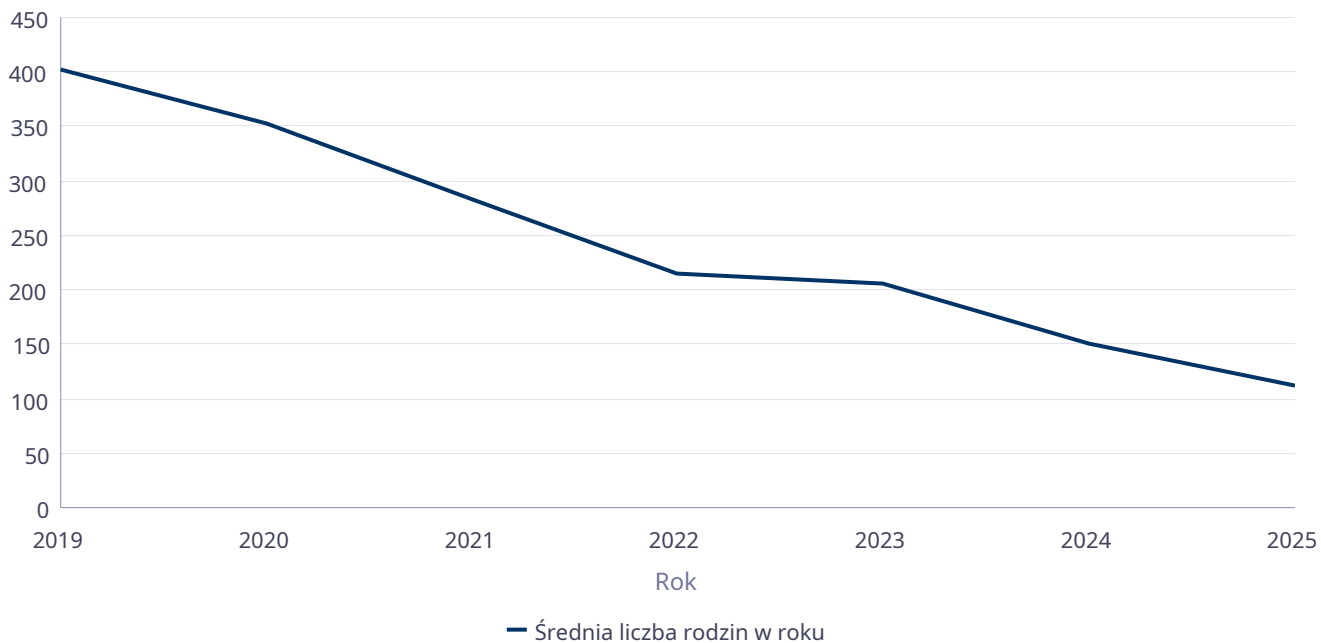
#### **Źródła informacji:**

- Dane własne jednostki.

**Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka**

	Liczba rodzin						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami	403	352	283	214	205	151	113

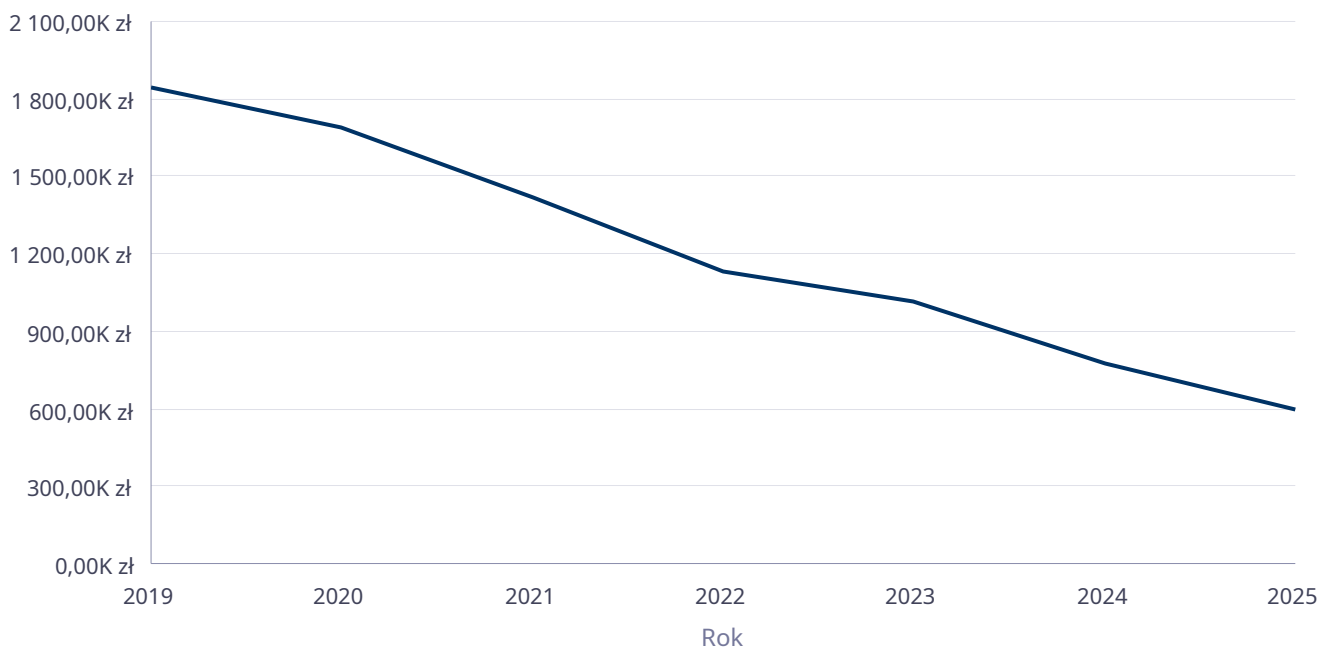
Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami



## Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami ogółem wypłaconych w ciągu roku

Rok	Kwota
2019	1 847 335,70 zł
2020	1 691 360,95 zł
2021	1 418 152,96 zł
2022	1 132 634,12 zł
2023	1 018 743,84 zł
2024	771 846,25 zł
2025	596 998,11 zł

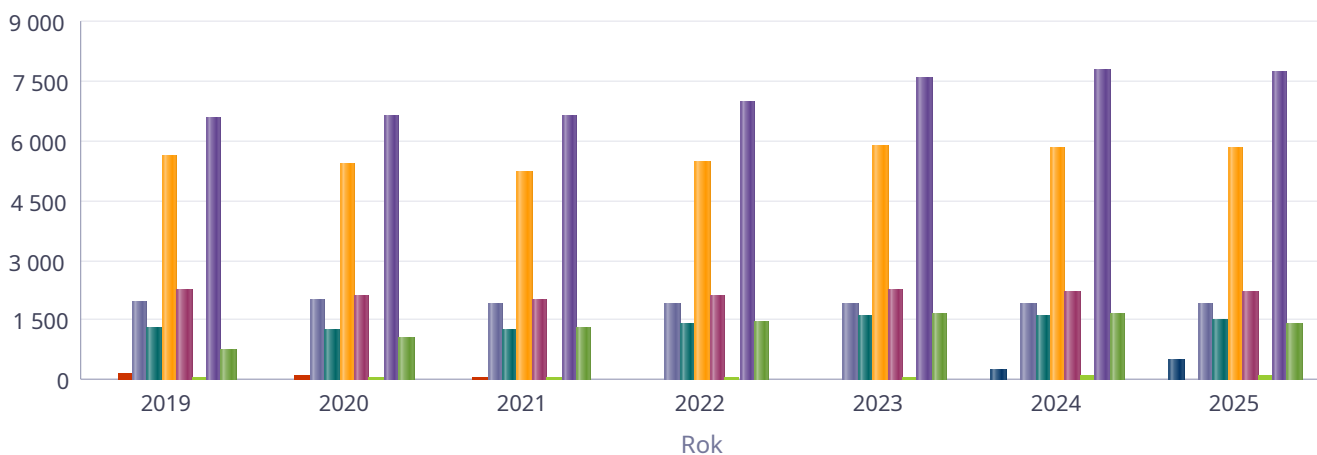
## Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka



**Liczba świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy**

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Nowe świadczenie pielęgnacyjne						269	543
Specjalny zasiłek opiekuńczy	171	130	65	36	14	0	0
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	1 976	2 000	1 935	1 896	1 906	1 909	1 940
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	1 312	1 246	1 246	1 420	1 615	1 612	1 514
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	5 629	5 438	5 239	5 476	5 871	5 835	5 796
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	2 276	2 116	1 997	2 103	2 266	2 215	2 243
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	65	76	61	57	84	99	99
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	6 589	6 625	6 634	6 962	7 553	7 782	7 739
Świadczenie pielęgnacyjne	789	1 057	1 330	1 450	1 668	1 678	1 400

Liczba świadczeń

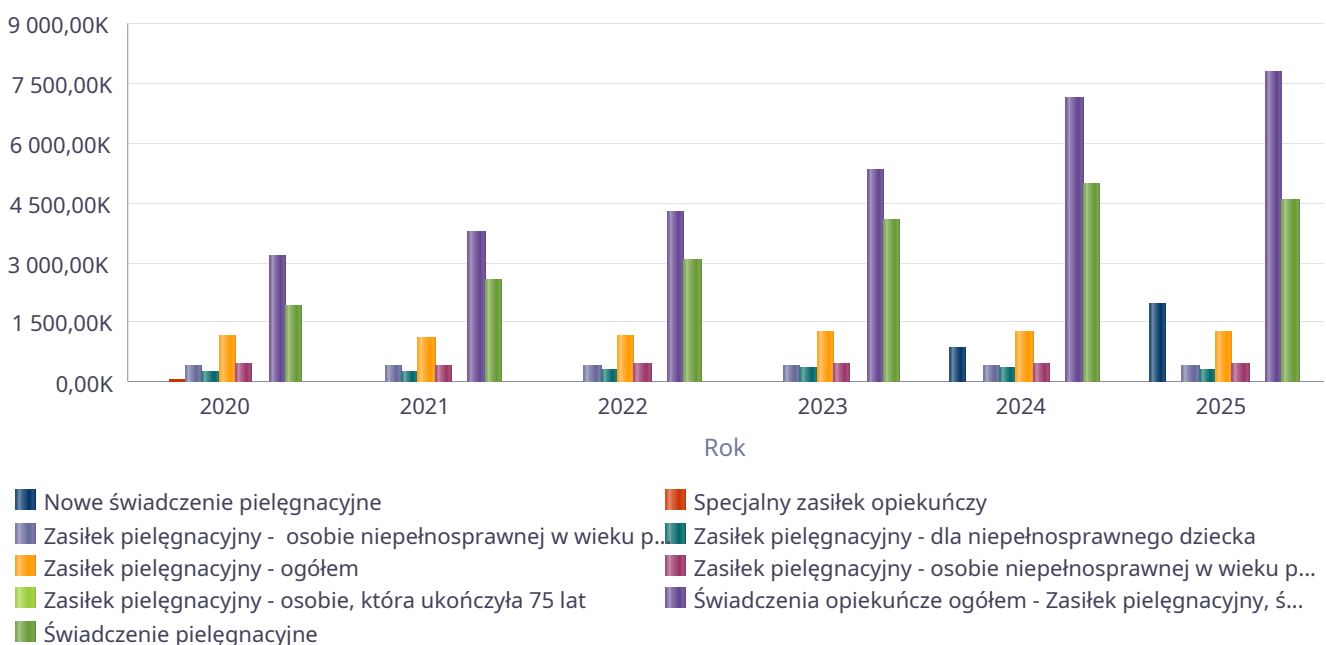


- Nowe świadczenie pielęgnacyjne
- Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem
- Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka
- Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o znacznym stopniu niepełnosprawności
- Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat
- Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności
- Specjalny zasiłek opiekuńczy
- Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy

**Kwota świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna**

Świadczenia opiekuńcze	Kwota świadczeń					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Nowe świadczenie pielęgnacyjne					873 293,00	1 963 581,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	80 600,00	39 999,00	22 320,00	8 680,00	0,00	0,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	431 429,00	417 650,00	409 233,00	411 391,00	412 039,00	418 730,00
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	268 811,00	268 937,00	306 493,00	348 582,00	347 934,00	326 782,00
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	1 173 047,00	1 130 785,00	1 181 941,00	1 267 197,00	1 257 981,00	1 251 009,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	456 403,00	431 032,00	453 912,00	489 093,00	476 640,00	484 129,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	16 404,00	13 166,00	12 303,00	18 131,00	21 368,00	21 368,00
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	3 165 784,00	3 756 372,00	4 250 690,00	5 333 116,00	7 112 694,00	7 791 876,00
Świadczenie pielęgnacyjne	1 912 137,00	2 585 588,00	3 046 429,00	4 057 239,00	4 981 420,00	4 577 286,00

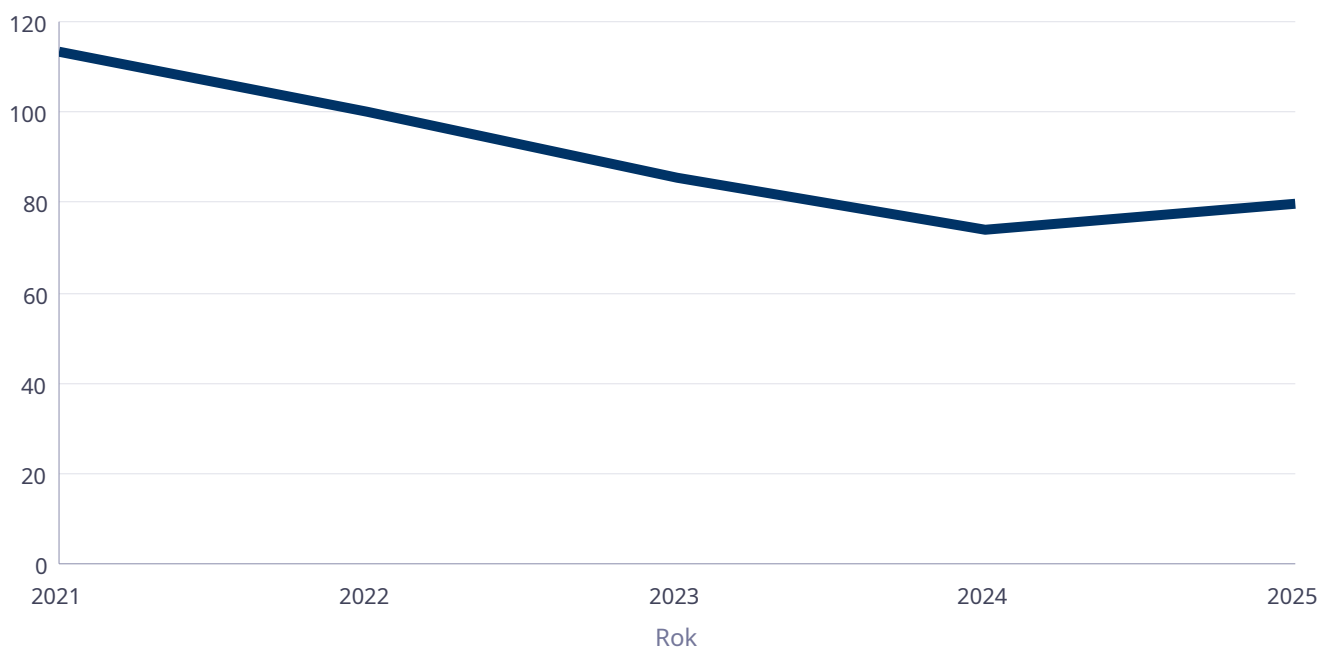
Kwota świadczeń



## Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach

	Liczba osób				
	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	113	100	85	74	80

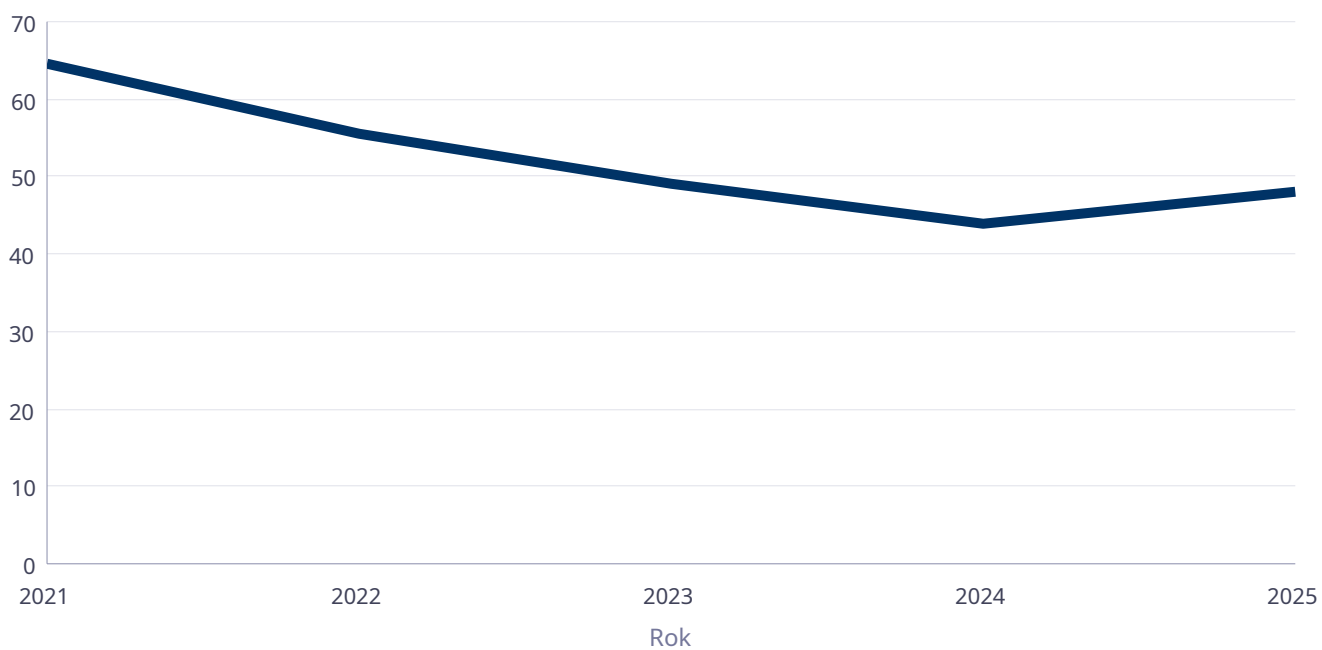
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego



## Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach

	Liczba rodzin				
	2021	2022	2023	2024	2025
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	65	56	49	44	48

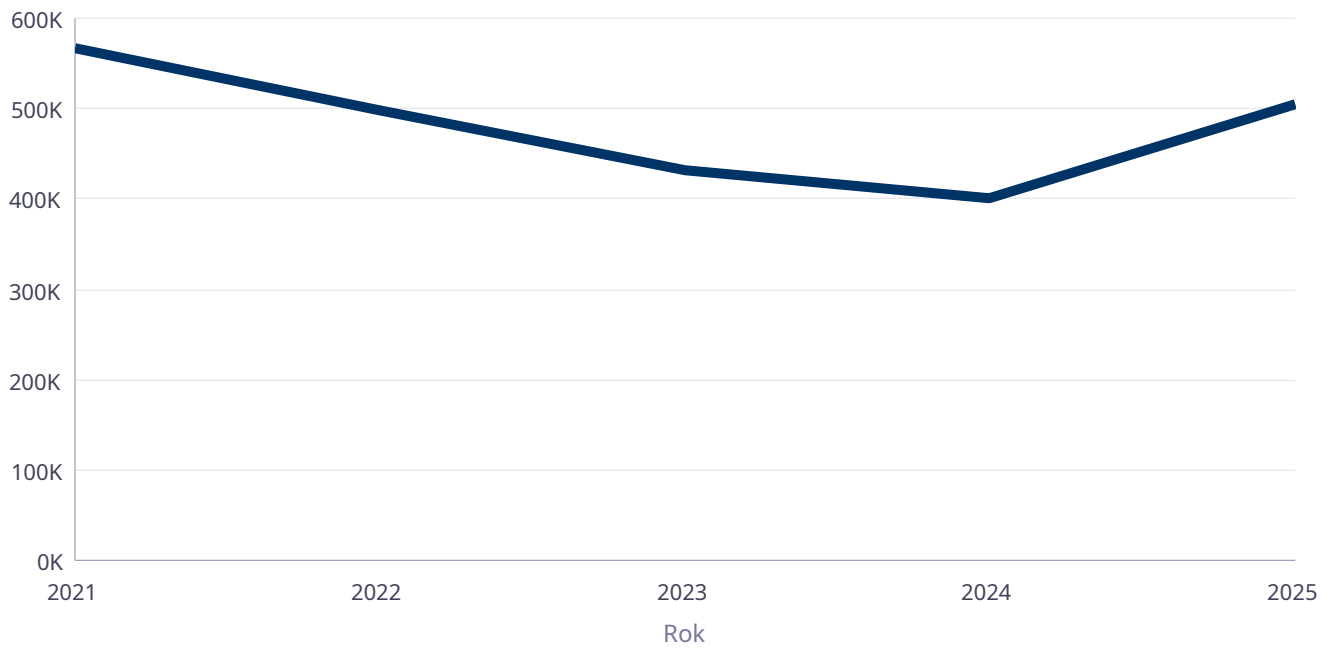
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego



## Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych latach [w zł]

	Kwota				
	2021	2022	2023	2024	2025
Ogólna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego	565 573	498 947	430 713	401 060	504 080

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego



## INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
<b>DODATKI MIESZKANIOWE</b>				
Liczba gospodarstw domowych	1	207	221	221
Kwota świadczeń w złotych	2	384 882	429 295	429 295
<b>DODATKI ENERGETYCZNE</b>				
Liczba gospodarstw domowych	3	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	4	0	0	0

### 5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej.

W gminie Więcbork funkcjonują następujące instytucje pomocy społecznej o zasięgu lokalnym:

#### 1. finansowane ze środków własnych gminy Więcbork:

- **Świetlica Środowiskowa „UŚMIECH” w Więcborku** (działająca jako placówka wsparcia dziennego);
- **Klub SENIOR+** (utworzony z dniem 1 września 2018 r. jako ośrodek wsparcia, będący jednostką organizacyjną pomocy społecznej, w formie klubu samopomocy);
  - Klub SENIOR+ utworzony w wyniku przystąpienia do realizacji zadania, w ramach Programu Wieloletniego 'SENIOR+'; na lata 2015-2020, edycja 2018, moduł I - Utworzenie i/lub wyposażenie Klubu 'SENIOR+'; (M.P. z 2016r. poz.1254) współfinansowanego ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;
- **Klub Integracji Społecznej** (utworzony w 2007 roku dla osób bezrobotnych/ nieaktywnych zawodowo/w wieku aktywności zawodowej);
- **Punkt Interwencji Kryzysowej** (utworzony w 2009 r. jako jednostka specjalistycznego poradnictwa przeznaczona dla osób i rodzin w kryzysie lub stanie przedkryzysowym zamieszkujących na terenie miasta i gminy Więcbork ).

#### 2. finansowane ze środków budżetu państwa:

- **Środowiskowy Dom Samopomocy w Więcborku** (ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi zgodnie z ustawą o pomocy społecznej),
- **Klub Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi DOMEK** (ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi ośrodek wsparcia, będący jednostką organizacyjną pomocy społecznej, w formie klubu samopomocy).

### WYJAŚNIENIA/UWAGI:

1. w tabeli '**ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA**':
  - w wierszach 1-6 podano informacje nt. 3 ośrodków wsparcia funkcjonujących na terenie gminy Więcborku, tj.:
    - **Klub SENIOR+ w Więcborku** (działający w strukturach CUS w Więcborku);
    - **Środowiskowy Dom Samopomocy w Więcborku**;
    - **Klub Samopomocy DOMEK dla osób zaburzonych psychicznie** (działający w strukturach Środowiskowego Domu Samopomocy w Więcborku);
  - w wierszach 18-22 podano informacje nt. 2 klubów samopomocy funkcjonujących na terenie gminy Więcbork, tj.:
    - **Klub SENIOR+ działający w strukturach CUS w Więcborku** (podstawowa liczba miejsc: 20 oraz 20 miejsc utworzonych w ramach projektów współfinansowanych ze środków EFS, łącznie 40 miejsc);

- oraz **Klub Samopomocy DOMEK dla osób zaburzonych psychicznie działający w strukturach Środowiskowego Domu Samopomocy w Więcborku** (łącznie 20 miejsc);
2. w tabeli '**ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY i WSPARCIA (c.d.)**'
- w wierszach 18-20 należało wykazać informacje nt. '**PLACÓWEK SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA (powiatowe)**' dlatego nie wykazano tam informacji nt. funkcjonującego w strukturach CUS w Więcborku **PUNKTU INTERWENCJI KRYZYSOWEJ**,
  - w wierszu 34 podano informacje nt funkcjonującego '**KLUBU INTEGRACJI SPOŁECZNEJ**', który działa na zasadzie tworzonych grup wsparcia osób bezrobotnych/ nieaktywnych zawodowo. W 2025 roku nie utworzono takiej grupy, dlatego '**LICZBA UCZESTNIKÓW ZAJĘĆ**' wynosi '**0**'.
  - w **Świetlicy Środowiskowej 'Uśmiech'** ujętej w tabeli w części 'PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO' poza kadrą zatrudnioną w ramach umowy o pracę wykazaną w wierszu 23 zatrudniano również osoby na podstawie umowy cywilno-prawnej (w 2025 roku zatrudniano 2 osoby).

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby placówek w podziale na typ i instytucje prowadzącą, liczby miejsc i liczby osób korzystających z placówek, wskaźnik nasycenia usługami w postaci środowiskowych domów samopomocy, mieszkań chronionych.

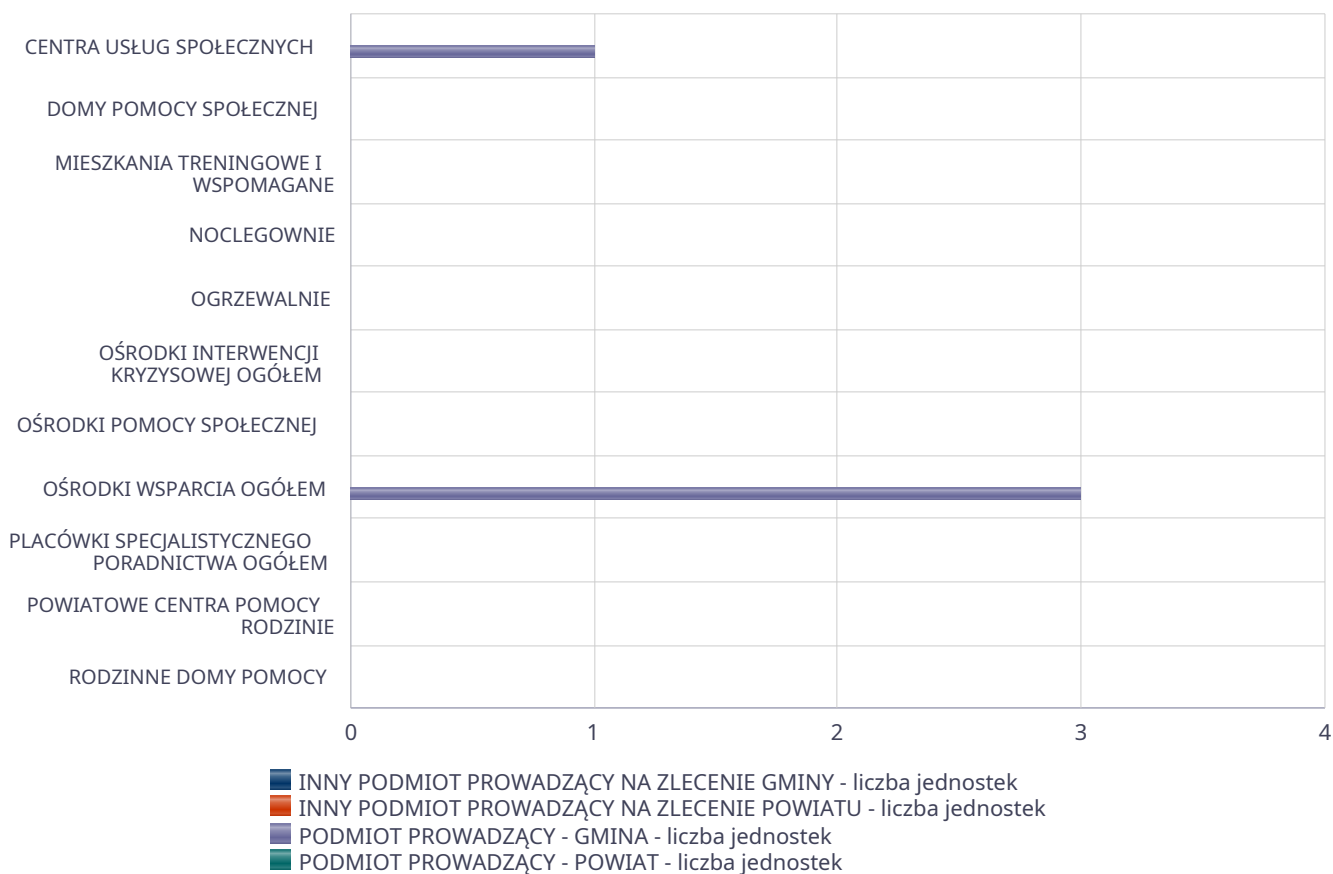
#### **Źródła informacji:**

- Sprawozdanie MRiPS-06;
- Wybrane jednostki organizacyjne pomocy społecznej i inne jednostki pomocy społecznej oraz zatrudnienie w systemie pomocy społecznej;
- Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonywania przez powiat zadań innych niż realizacja dodatku wychowawczego;
- Sprawozdania CIS;
- Dane własne jednostki.

**Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w podziale na instytucję prowadzącą**

Jednostka	INNY PODM. PROW. NA ZLEC. GMINY - liczba jedn.	INNY PODM. PROW. NA ZLEC. POW. - liczba jedn.	PODM. PROW. - GMINA - liczba jedn.	PODM. PROW. - POW. - liczba jedn.
CENTRA USŁUG SPOŁECZNYCH	X	X	1	X
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	0	0	0
MIESZKANIA TRENINGOWE I WSPOMAGANE	0	0	0	0
NOCLEGOWNIE	0	0	0	0
OGRZEWALNIE	0	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM	X	0	X	0
OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ	X	X	0	X
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	0	0	3	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM	X	0	X	0
POWIATOWE CENTRA POMOCY RODZINIE	X	X	X	0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	X	X	X

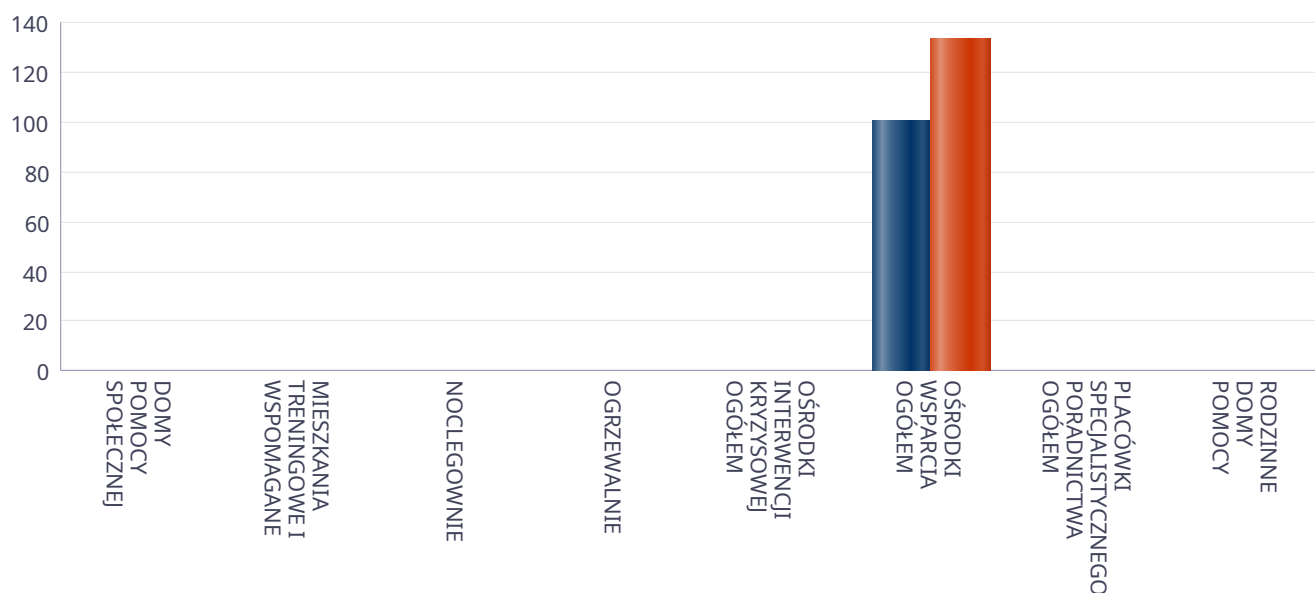
Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej



**Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym**

Jednostka	liczba miejsc	liczba osób korzystających
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	0
MIESZKANIA TRENINGOWE I WSPOMAGANE	0	0
NOCLEGOWNIE	0	0
OGRZEWALNIE	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM	X	0
OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	100	133
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA OGÓŁEM	X	0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	0

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

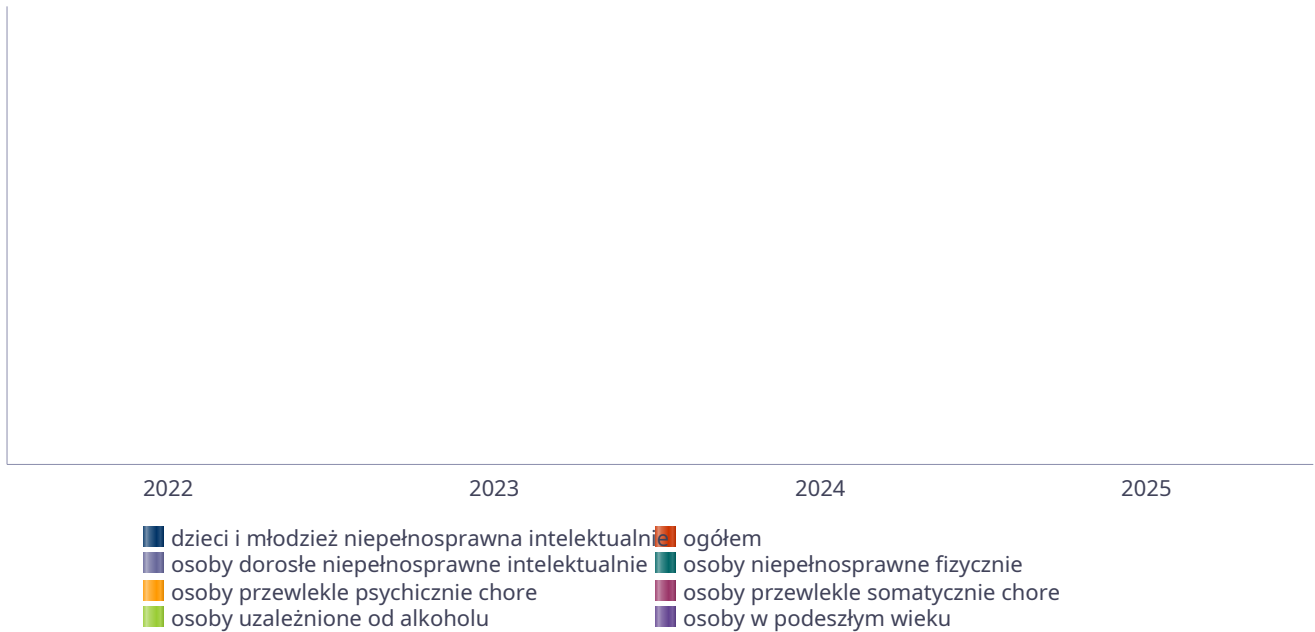


## Nasylenie usługami w DPS

Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób umieszczonych w DPS pomnożony przez 100 do sumy liczby osób umieszczonych w DPS i liczby oczekujących

Grupa osób	Wskaźnik nasycenia usługami w DPS-ach wyrażony w %			
	2022	2023	2024	2025
ogółem				
osoby w podeszłym wieku				
osoby przewlekle somatycznie chore				
osoby przewlekle psychicznie chore				
osoby dorosłe niepełnosprawne intelektualnie				
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie				
osoby niepełnosprawne fizycznie				
osoby uzależnione od alkoholu				

### Nasylenie usługami w DPS-ach



## Rozmieszczenie jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu ponadgminnym

Powiat	Ogółem	CEN. USŁ. SPOŁ.	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. TRENIN. I WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. POM. SPOŁ.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	RODZ. DOMY POM.
Powiat aleksandrowski	15	1	0	0	0	0	8	6	0
Powiat brodnicki	18	2	0	0	0	0	8	8	0
Powiat bydgoski	22	1	0	5	0	0	7	9	0
Powiat chełmiński	11	2	0	3	0	0	5	1	0
Powiat golubsko-dobrzyński	6	1	0	0	0	0	5	0	0
Powiat grudziądzki	15	0	0	1	0	0	6	8	0
Powiat inowrocławski	56	1	0	34	0	0	8	13	0
Powiat lipnowski	17	0	0	0	0	0	9	8	0
Powiat m. Bydgoszcz	23	0	0	11	1	2	1	8	0
Powiat m. Grudziądz	8	0	0	0	1	1	1	5	0
Powiat m. Toruń	44	0	0	21	1	0	1	19	2
Powiat m. Włocławek	22	0	0	14	0	1	1	6	0
Powiat mogileński	8	0	0	0	0	0	4	4	0
Powiat nakielski	11	2	0	0	0	0	3	6	0
Powiat radziejowski	13	0	0	2	0	0	7	4	0
Powiat rypiński	9	1	0	0	0	0	5	3	0
Powiat sępoleński	12	2	0	3	0	0	2	5	0
Powiat toruński	17	1	0	0	0	0	8	8	0
Powiat tucholski	16	0	0	2	0	0	6	7	1
Powiat wąbrzeski	10	1	0	1	0	0	4	4	0
Powiat włocławski	25	3	0	0	0	0	10	12	0
Powiat świecki	41	1	0	16	0	0	10	14	0
Powiat zniński	10	0	0	1	0	0	6	3	0

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZK. TRENIN. I WSPOM.	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚR. INTER - WENCJI KRYZYS. OG.	OŚRODKI WSPARCIA OGÓŁEM	PLAC. SPEC. PORAD.	POWIAT. CENTRA POM. RODZ.
Powiat aleksandrowski	5	2	1	0	0	0	1	0	1
Powiat brodnicki	4	1	0	0	0	0	2	0	1
Powiat bydgoski	3	2	0	0	0	0	0	0	1
Powiat chełmiński	5	2	0	0	0	1	1	0	1
Powiat golubsko-dobrzyński	5	1	0	0	0	0	3	0	1
Powiat grudziądzki	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Powiat inowrocławski	7	5	0	0	0	1	0	0	1
Powiat lipnowski	3	1	0	0	0	0	1	0	1
Powiat m. Bydgoszcz	3	3	0	0	0	0	0	0	0
Powiat m. Grudziądz	4	1	3	0	0	0	0	0	0
Powiat m. Toruń	4	2	0	0	0	1	1	0	0
Powiat m. Włocławek	3	2	0	0	0	0	0	1	0
Powiat mogileński	3	1	1	0	0	0	0	0	1
Powiat nakielski	3	1	0	0	0	0	1	0	1
Powiat radziejowski	3	1	0	0	0	0	1	0	1
Powiat rypiński	3	1	0	0	0	0	1	0	1
Powiat sępoleński	6	3	2	0	0	0	0	0	1
Powiat toruński	7	4	0	0	0	0	2	0	1



## ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
<b>OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM</b>				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	100	100	100
Liczba osób korzystających	2	129	133	133
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	17	15	25
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	11	12	11
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	1 476 692	1 863 174	1 824 459
<b>W TYM (z wierszy 1-6, dotyczy wierszy 7-27):</b>				
<b>ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY</b>				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	40	40	40
Liczba osób korzystających	8	41	43	40
Liczba osób umieszczonych	9	41	43	40
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	4	4	4
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	11	12	11
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	1 268 572	1 611 375	1 542 059
<b>DZIENNE DOMY POMOCY</b>				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	0	0	0
Liczba osób korzystających	14	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	17	0	0	0
<b>KLUBY SAMOPOMOCY</b>				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	18	60	60	60
Liczba osób korzystających	19	88	90	87
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	20	13	11	21
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	208 120	251 799	282 400
<b>SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH I SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI</b>				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	25	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	26	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	27	0	0	0
<b>OGRZEWALNIE</b>				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
Liczba miejsc w placówkach ogółem	28	0	0	0
Liczba osób korzystających	29	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	31	0	0	0
<b>NOCLEGOWNIE</b>				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	32	0	0	0
Liczba osób korzystających	33	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	34	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	35	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	36	0	0	0

## ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY i WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
<b>DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ</b>				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	0	0	0
Liczba miejsc usługi wsparcia krótkoterminowego	2	0	0	0
Liczba osób korzystających	3	0	0	0
Liczba osób korzystających z usługi wsparcia krótkoterminowego	4	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	5	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	0	0	0
<b>MIESZKANIA TRENINGOWE I WSPOMAGANE OGÓŁEM</b>				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	10	0	0	0
Liczba osób korzystających	11	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	12	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	13	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	14	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	15	0	0	0
<b>OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM (powiatowe)</b>				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	16	0	0	0
Liczba osób korzystających	17	0	0	0
<b>PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA (powiatowe)</b>				
Liczba osób korzystających	18	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	19	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	20	0	0	0
<b>PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO</b>				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	21	45	45	45
Liczba osób korzystających	22	150	119	100
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	23	5	5	5
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	24	739 850	790 402	900 000
<b>PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM</b>				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	25	X	X	X
Liczba osób korzystających	26	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	27	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	28	X	X	X
<b>W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO</b>				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	29	X	X	X
Liczba osób korzystających	30	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	X	X	X
<b>CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ</b>				
Liczba uczestników zajęć	33	0	0	0
<b>KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ</b>				
Liczba uczestników zajęć	34	0	0	0
<b>WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ</b>				
Liczba uczestników zajęć	35	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	36	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	37	0	0	0
<b>ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ</b>				
Liczba uczestników zajęć	38	0	0	0

## INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
Spółdzielnie socjalne dla których JST jest założycielem lub członkiem	Liczba spółdzielni socjalnych	1	0	0	0
	Liczba osób zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych (ogółem wg stanu na 31 grudnia danego roku)	2	0	0	0
	W tym, z wiersza powyżej, liczba osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o spółdzielniach socjalnych, zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych	3	0	0	0

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
	(wg stanu na 31 grudnia danego roku)				
Liczba organizacji pozarządowych w obszarze włączenia społecznego działających na terenie JST	4		39	37	37

## 6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W roku oceny, kadra centrum usług społecznych liczyła **60 osób\*** w tym:

- kadra kierownicza 2 osoby (dyrektor, zastępca dyrektora),
- pracownicy socjalni 8 osób (w tym jedna osoba zatrudniona na czas zastępstwa za pracownika długotrwale nieobecnego),
- pozostali pracownicy 51 osób.

\*suma wynikająca ze struktury stanowisk /61/ jest wyższa niż liczba osób /60/, ponieważ jedna osoba zajmuje 2 stanowiska: zatrudniona jest na część etatu jako pracownik socjalny i na część etatu jako pracownik administracyjny.

Spośród zatrudnionych w centrum usług społecznych pracowników:

- 35 posiada wykształcenie wyższe,
- 19 posiada wykształcenie średnie,
- żaden z pracowników socjalnych nie posiada specjalizacji I lub II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego,
- wśród pracowników 7 osób posiada specjalizację z organizacji pomocy społecznej.

Dodatkowo w 2025 roku, wzorem lat ubiegłych, CUS w Więcborku posiłkował się pracą osób zatrudnionych na podstawie umowy cywilno-prawnej, które realizowały m.in. różne formy wsparcia.

W roku oceny, kadra **Środowiskowego Domu Samopomocy w Więcborku** liczyła **11 osób** w tym:

- kadra kierownicza **1 osoba** (dyrektor),
- instruktor terapii zajęciowej **7 osób**,
- pracownicy realizujący świadczenia zdrowotne **1 osoba**,
- pozostali pracownicy **2 osoby**.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej szczegółowe dane dotyczące liczby pracowników jednostki w tym: kadry kierowniczej, pracowników socjalnych, wskaźnika specjalizacji pracowników socjalnych.

### **UWAGI/WYJAŚNIENIA:**

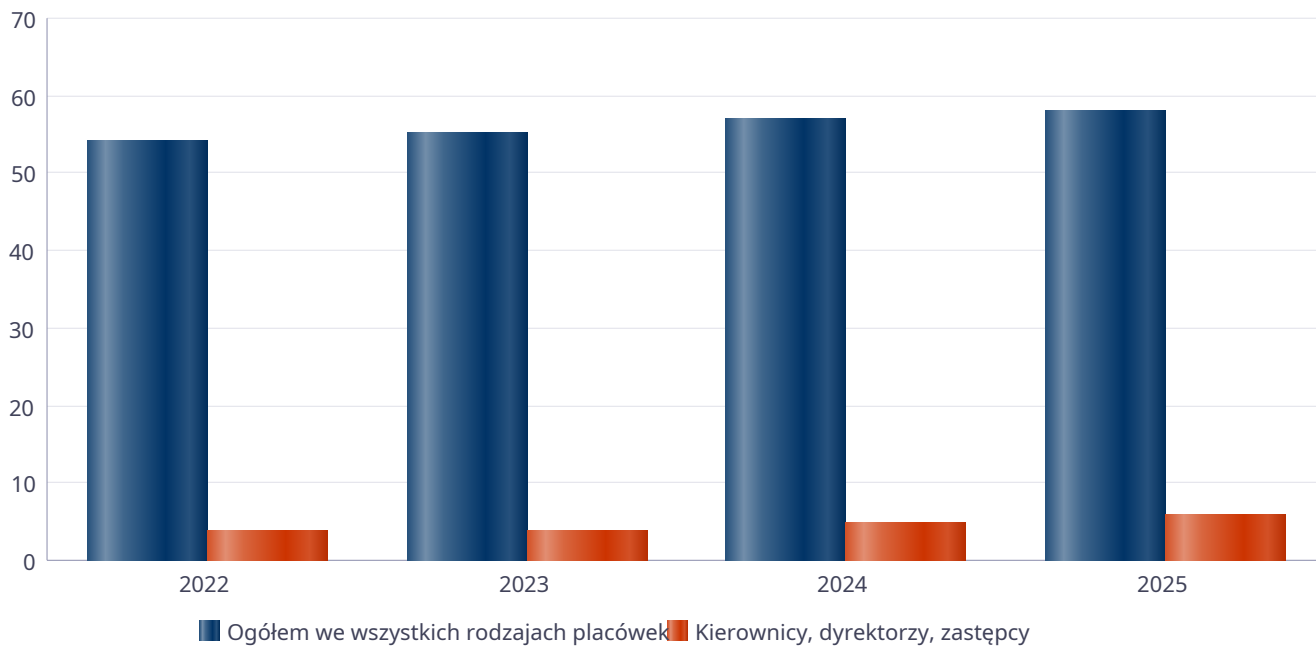
1. Dane dotyczące **kadry Centrum Usług Społecznych w Więcborku** zawarte w części opisowej, obejmują wszystkie osoby zatrudnione na umowę o pracę bez względu na zadania jakie wykonują. Do kadry jednostki zaliczono również pracowników zatrudnionych w ramach umów realizowanych na podstawie skierowań / porozumień z urzędami pracy.
2. Dane zawarte w tabeli „**Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej – osoby zatrudnione**” nie są zgodne z danymi zawartymi w części opisowej, gdyż dane w tabeli pochodzą ze sprawozdania MRiPS-06, w którym wykazani są pracownicy zatrudnieni **we wszystkich gminnych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej**, tj. zarówno w Centrum Usług Społecznych w Więcborku, Środowiskowym Domu Samopomocy w Więcborku jak i Klubie Samopomocy 'DOMEK'. Ponadto dane w części tabeli „zatrudnieni ogółem” nie uwzględniają pracowników świadczących pracę w Świetlicy Środowiskowej, która znajduje się w strukturach CUS w Więcborku, pracowników obsługujących świadczenia rodzinne i alimentacyjne, świadczenia wychowawcze, pracowników

realizujących zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a także pracowników przebywających na urlopie wychowawczym przez cały okres sprawozdawczy. Natomiast dane w części „Kierownicy, dyrektorzy, zastępcy” uwzględniają, poza dyrektorem jednostki i zastępcą dyrektora, również kierowników działu, ale wyłącznie wykonujących zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej.

## Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

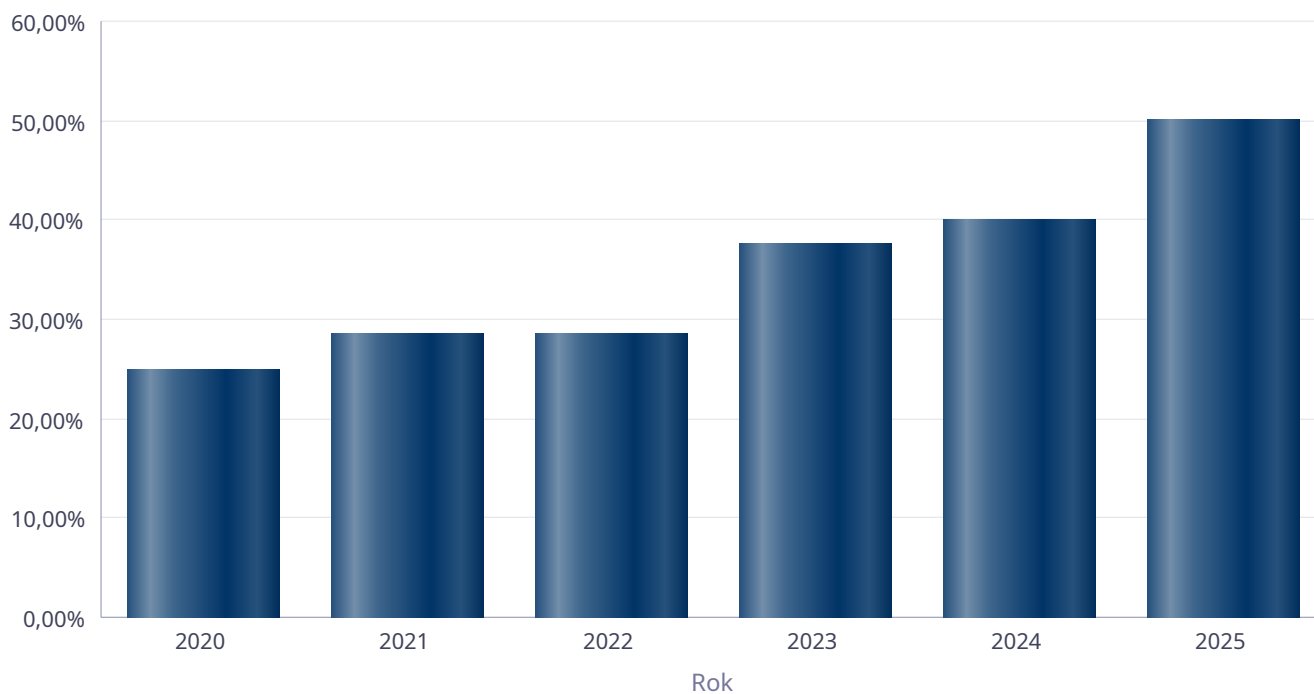
Zatrudnieni	Liczba osób			
	2022	2023	2024	2025
Ogółem we wszystkich rodzajach placówek	54	55	57	58
Kierownicy, dyrektorzy, zastępcy	4	4	5	6

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione



## Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej

Rok	Wskaźnik
2020	25,00%
2021	28,57%
2022	28,57%
2023	37,50%
2024	40,00%
2025	50,00%



**Czy ośrodek/CUS spełnia ustawy warunek 1 pracownik socjalny na 2000 osób lub 1 pracownik socjalny na 50 rodzin korzystających z pracy socjalnej i czy zatrudnia co najmniej 3 pracowników socjalnych**

Rok	Czy spełniony warunek ustawy dot. pracowników socjalnych	Liczba mieszkańców wg GUS	Liczba rodzin w gminie korzystająca z pracy socjalnej	Liczba pracowników socjalnych
2021	Tak	13 276	674	7
2022	Tak	12 960	610	7
2023	Tak	12 881	671	8
2024	Tak	12 761	695	10
2025	Tak	12 728	748	8

## 6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej w roku oceny kształtowało się na następującym poziomie:

- liczba wolontariuszy wyniosła **4 osoby**,
- w ramach zatrudnienia subsydiowanego (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne) pracowały **3 osoby**,
- staż nie był realizowany.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej szczegółowe dane dotyczące wskaźnika zatrudnienia subsydiowanego w jednostce.

## 6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

W 2025 roku w jednostce pomocy społecznej funkcjonował **1 Zespół pracy socjalnej i integracji społecznej**, który liczył **6 osób** w tym **6 pracowników socjalnych oraz 0 specjalistów**, o których mowa w artykule 110 ustęp 3 ustawy o pomocy społecznej.

## 7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

W gminie Więcbork środki finansowe wydatkowane na zadania z zakresu polityki społecznej wyniosły w 2025 roku **31.013.893 zł**. Poziom wydatków w stosunku do roku poprzedniego wzrósł o 6.742.138 zł (co stanowi 27,78 %).

- **W dziale 851 – Ochrona zdrowia** wydatkowano 399.959 zł, co stanowi 1,29 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej.
- **W dziale 852 – Pomoc społeczna** wydatkowano 14.079.672 zł, co stanowi 45,40 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej.
- **W dziale 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej** wydatkowano 0 zł, co stanowi 0,00 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej.
- **W dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza** wydatkowano 65.416 zł, co stanowi 0,21 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej.
- **W dziale 855 – Rodzina** wydatkowano 16.468.846 zł, co stanowi 53,10 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej.

Najwięcej środków wydatkowano na następujące pozycje budżetowe: **świadczenia rodzinne, utrzymanie ośrodka pomocy społecznej oraz tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych.**

### UWAGI/WYJAŚNIENIA:

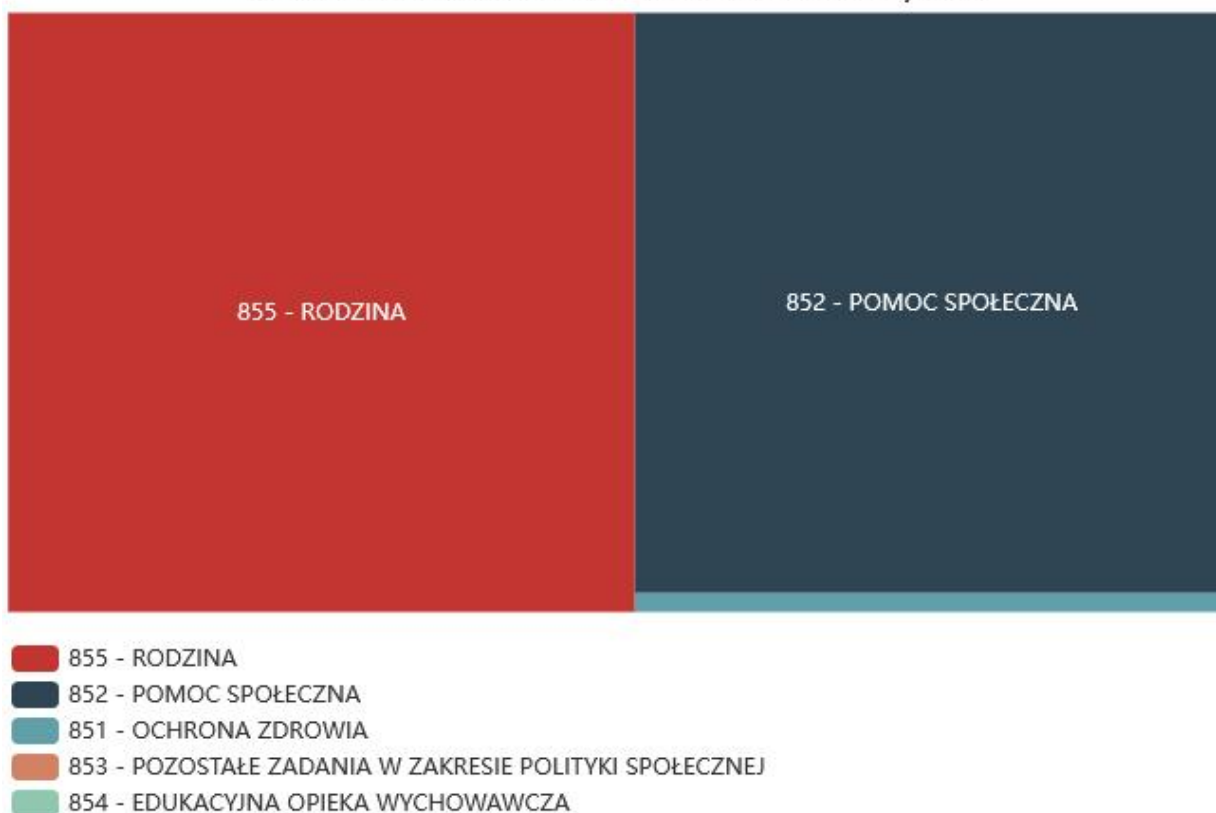
1. W tabeli '**ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO ZADANIA WŁASNE I ZADANIA ZLECONE w złotych**' w wierszach 39-40 są ujęte środki dotyczące rozdziału 85295 – Pozostała działalność.
2. W wierszu 40 w kolumnie dotyczącej 2024r. ujęto kwotę 574.433 zł, z tego:
  - 141.415 zł –prace społeczne użyteczne,
  - 6.112 zł – utrzymanie SI POMOST,
  - 333.928 zł - dodatek osłonowy,
  - 36.600 zł - projekt „Kujawsko-Pomorska Teleopieka Etap I”,
  - 56.378 zł – projekt „Klub Integracji Społecznej w Więcborku”.
1. W wierszu 40 w kolumnie dotyczącej 2025r. ujęto kwotę 220.775 zł, z tego:
  - 138.848 zł –prace społeczne użyteczne,
  - 7.334 zł – utrzymanie SI POMOST, 7.708 zł – wynagrodzenie dla kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej,
  - 32.047 zł – projekt „Kujawsko-Pomorska Teleopieka Etap I”,

- 34.838 zł – projekt „Klub Integracji Społecznej w Więcborku”.
1. W wierszu 40 w kolumnie dotyczącej 2026r. ujęto kwotę 283.908 zł, z tego:
    - 150.240 zł –prace społeczne użyteczne,
    - 8.435 zł – utrzymanie SI POMOST,
    - 7.800 zł – wynagrodzenie dla kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej,
    - 47.700 – bon ciepłowniczy,
    - 1.920 zł – działania Klubu Integracji Społecznej,
    - 60.565 zł – projekt „Kujawsko-Pomorska Teleopieka Etap I”,
    - 7.248 zł – projekt „Klub Integracji Społecznej w Więcborku”.
  1. W wierszu 39 w kolumnie dotyczącej 2024r. ujęta jest wartość wykazana w wierszu 40 powiększona o 8.493 zł przeznaczona na realizację zadań wspierających osoby niepełnosprawne.
  2. W wierszu 39 w kolumnie dotyczącej 2025r. ujęta jest wartość wykazana w wierszu 40 powiększona o 12.000 zł przeznaczona na realizację zadań wspierających osoby niepełnosprawne.
  3. W wierszu 39 w kolumnie dotyczącej 2026r. ujęta jest wartość wykazana w wierszu 40 powiększona o 15.000 zł przeznaczona na realizację zadań wspierających osoby niepełnosprawne.

### WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTKACH SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO



### WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W OPS / PCPR



**ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO  
ZADANIA WŁASNE I ZADANIA ZLECONE - w złotych**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
<b>OGÓŁEM</b>				
OGÓŁEM ( działy)	1	24 271 755	31 013 893	30 913 698
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	20 855 367	24 434 096	26 558 769
<b>851 - OCHRONA ZDROWIA</b>				
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	0	900	10 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	900	10 000
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	438 636	399 059	320 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	417 636	369 116	290 000
<b>852 - POMOC SPOŁECZNA</b>				
85202 - Domy pomocy społecznej	7	1 713 175	1 807 555	1 967 400
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	1 713 175	1 807 555	1 967 400
85203 - Ośrodki wsparcia	9	1 476 691	2 099 223	1 825 709
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	21 920	41 898	40 000
85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	11	25 817	30 921	27 710
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	25 817	30 921	27 710
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	13	42 424	58 986	70 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	42 424	58 986	70 000
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15	259 631	339 085	362 000
w tym: w budżecie OPS	16	259 631	339 085	362 000
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	766 849	429 294	500 000
w tym: w budżecie OPS	18	381 967	0	0
85216 - Zasiłki stałe	19	511 666	720 847	720 000
w tym: w budżecie OPS	20	511 666	720 847	720 000
85218 - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	21	X	X	X
w tym: w budżecie PCPR	22	X	X	X
85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	23	4 836 116	7 835 226	8 260 000
w tym: w budżecie OPS	24	4 796 116	7 770 054	8 260 000
85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania treningowe i wspomagane oraz ośrodki interwencji kryzysowej	25	0	0	100 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	0	0	0
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	165 484	98 812	75 310
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	165 484	98 812	75 310
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	29	426 887	426 948	430 000
w tym: w budżecie OPS	30	426 887	426 948	430 000
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	0	0	0
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	582 926	232 775	298 908
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	574 433	220 775	283 908
<b>853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ</b>				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0
85321 - Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	43	0	0	0
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	8 160	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	8 160	0	0
<b>854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA</b>				
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	49	90 779	65 416	70 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	0	0	0
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0
<b>855 - RODZINA</b>				
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	0	0	0
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	10 031 215	10 587 892	11 500 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	10 031 215	10 587 892	11 500 000
85504 - Wspieranie rodziny	57	668 986	891 666	1 012 641
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	668 986	891 666	1 012 641
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	1 416 463	3 920 647	1 854 220
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0
85516 - Dzienni opiekunowie	63	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	235 325	261 398	352 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	235 325	261 398	352 000
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	394 241	606 912	912 800
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	394 241	606 912	912 800
85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne,	69	180 284	200 331	245 000

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów				
w tym: w budżecie OPS / PCPR	70	180 284	200 331	245 000
85514 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urlopie wychowawczym, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	71	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	72	0	0	0
85578 Usuwanie skutków kłęsk żywiołowych	73	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	74	0	0	0

## 8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Kluczowym filarem rozwoju CUS w Więcborku w minionym okresie była aktywna realizacja programów zewnętrznych oraz skuteczne pozyskiwanie środków w ramach konkursów grantowych. Działania projektowe pozwoliły na rozszerzenie oferty usług społecznych poza ramy statutowe, umożliwiając precyzyjne reagowanie na specyficzne potrzeby mieszkańców gminy, w tym osób z niepełnosprawnościami oraz seniorów.

Poniżej przedstawiono zestawienie przedsięwzięć realizowanych lub współtworzonych przez tut. Centrum w omawianym obszarze w 2025 roku:

I

Tabela 1, Aktywność projektowo-konkursowa w 2025 r.

Lp.	Nazwa zadania	Liczba uczestników	Całkowita wartość zadania (w zł)	Wartość dofinans. (w zł)	% dof.
<b>Programy Unijne</b>					
1.	Centrum Usług Społecznych w Więcborku (Lider: Gmina Więcbork/CUS Więcbork)	162 os. US 1.000 os. – OSL	5 876 512	5 582 686	95
2.	Klub Integracji Społecznej w Więcborku (Lider: Fundacja Gospodarcza PRO EUROPA w Toruniu)	36	827 492	786 118	95
3.	Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – Podprogram 2024 (Organizacja Partnerska: Caritas Diecezji Bydgoskiej)	778	204 193	204 193	100
4.	Kujawsko-Pomorska Teleopieka, Etap I (Lider: Województwo Kujawsko-Pomorskie/ ROPS w Toruniu)	75	33 316 303	31 650 487	95
5.	Klub Seniora w Więcborku (Lider: Fundacja Na Dzikie z Samociążką)	10	105 301	99 901	95
6.	Klub Seniora w Wituni (Lider: Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku)	10	104 541	99 141	95
<b>Programy Rządowe</b>					
1.	„Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025	82	1 374 365	1 374 365	100
2.	„Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla organizacji pozarządowych – edycja 2025 (Lider: Stowarzyszenie Dorośli Dzieciom w Sępólnie Kraj.)	16	299 400	299 400	100
3.	„Opieka wychowawcza” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego, edycja 2025	7	85 680	85 680	100
4.	Rządowy program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027”	52	600 435	600 435	100
5.	Rządowy program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024–2027”	8	105 001	105 001	100
6.	Rządowy program wspierania rodziny „Asystent rodziny” w 2025 r.	3	279 378	75 058	27
7.	Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024–2028	434	430 000	324 000	75
8.	Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030 – dotacja celowa na funkcjonowanie ZI	1	6 000	6 000	100
<b>Realizacja projektów partnerskich z NGO</b>					
1.	„Piknik Przyjaźni 2025” (Lider: Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku: środki PFRON, dotacja Burmistrza W-rka)	200	14 511	9 340	70
2.	„Nordic Walking po Krajinie” (Lider: Stowarzyszenie Aktywnych Społecznie w Więcborku – dotacja Burmistrza Więcborka)	20	2 196	1 800	82

Źródło: analiza własna

## **9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia**

W gminie Więcbork w 2025 r. na podstawie zatwierdzonego przez radnych **'Programu współpracy Gminy Więcbork z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego'** zlecono **18 organizacjom pozarządowym**, z którymi zawarto **32 umowy/zlecenia na kwotę 347.440,00 zł.**

Gmina Więcbork **nie zleca** realizacji usług opiekuńczych ani specjalistycznych usług opiekuńczych (w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi) podmiotom zewnętrznym. Wszystkie zadania w tym zakresie wykonują pracownicy CUS w Więcborku w ramach umów o pracę oraz umów zlecenie. Wyjątkiem są usługi sąsiedzkie oraz SUO świadczone w ramach projektu „Centrum Usług Społecznych w Więcborku” – te realizowane są przez partnera, Stowarzyszenie „Dorośli-Dzieciom” w Sępólnie Krajeńskim, wybranego w otwartym naborze partnera spoza sektora finansów publicznych (na podstawie art. 39 ust. 2 ustawy o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027).

Wszystkie podmioty działające w obszarze pomocy społecznej funkcjonują jako gminne jednostki prowadzone przez gminę Więcbork.

Podstawową barierą zlecenia nałożonych zadań jest brak podmiotów niepublicznych, w tym organizacji pozarządowych, które mogłyby (podjęłyby próbę) współtworzyć lokalny system usług środowiskowych.”

## 10. Wnioski końcowe

Zgodnie z rozeznaniem potrzeb mieszkańców gminy Więcbork, potrzeby na 2026 rok obejmują zarówno **dalszą realizację zadań zainicjowanych w roku 2025**, jak i podjęcie nowych wyzwań w sferze usług społecznych. Wypracowane wnioski determinują priorytety rozwoju pomocy społecznej oraz wsparcia rodziny, tworząc spójną strategię działań na nadchodzący okres budżetowy.

Poniższe zestawienie stanowi realizację ustawowego obowiązku sprawozdawczego Dyrektora CUS w Więcborku, wynikającego z:

1. **art. 18 ustawy o realizowaniu usług społecznych:** w brzmieniu „Dyrektor centrum przedstawia corocznie radzie gminy, która utworzyła centrum, sprawozdanie z działalności centrum za poprzedni rok kalendarzowy oraz przedstawia wnioski wynikające z rozeznania potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych”,
2. **art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej w brzmieniu:** „Kierownik ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektor centrum usług społecznych, składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – centrum usług społecznych, oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.”
3. oraz **art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w brzmieniu:** „W terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.”

### Potrzeby:

#### I. POTRZEBY W ZAKRESIE PODNOSZENIA JAKOŚCI USŁUG ŚWIADCZONYCH PRZEZ CUS:

1. Przekształcenie OPS w CUS wyznacza kierunek dalszych działań nad doskonaleniem standardów świadczenia usług społecznych oraz pełną optymalizacją struktur wewnętrznych w celu podniesienia jakości wsparcia mieszkańców.

#### II. POTRZEBY, W ZAKRESIE REMONTÓW, MODERNIZACJI I ADAPTACJI:

1. Bieżący monitoring realizacji inwestycji pn. „**Przebudowa, rozbudowa, nadbudowa oraz zmiana sposobu użytkowania budynku gospodarczego na potrzeby Centrum Usług Społecznych w Więcborku**” (projekt pn. „Centrum Usług Społecznych w Więcborku” nr FEKP.08.24-IZ.00-0002/23, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 (nr naboru: FEKP.08.24-IZ.00-007/23);
2. **Monitoring** oceny wniosku o dofinansowanie projektu „Budowa obiektu infrastruktury społecznej przeznaczonego na rzecz mieszkalnictwa wspomagane w Więcborku” (nr naboru FEKP.06.08-IZ.00-230/25);
3. Kontynuacja działań przygotowawczych dla inwestycji pn. „CENTRUM WSPARCIA RODZINY”, obejmującej utworzenie:
  - **nowej siedziby placówki wsparcia dziennego – Świetlicy Środowiskowej „UŚMIECH”,**
  - **mieszkań wspomaganych.**

### III. POTRZEBY, W ZAKRESIE KOORDYNACJI USŁUG, ROZWOJU I PODNOSZENIA ICH JAKOŚCI:

1. **Bieżący monitoring realizacji działań** wynikających z ustawy o CUS, ujętych w:
  - **Diagnozie potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych w gminie Więcbork;**
  - **Programie usług społecznych dla gminy Więcbork na lata 2025-2027;**
  - **Programie organizowania społeczności lokalnej dla gminy Więcbork na lata 2025-2027;**
2. **Monitoring i raportowanie działań ujętych w programach gminnych:**
  - **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Więcbork na lata 2022 – 2031.** Przygotowanie raportu monitorującego działania za 2025 r.;
  - **Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na okres od 01.01.2026 do 31.12.2029;**
  - **Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2024-2026;**
  - **Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Więcbork na Lata 2024 – 2030.**
3. Opracowanie **Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2027-2029;**
4. **Rozwój dostępności usług społecznych** wynikających z diagnozy potrzeb, ze szczególnym uwzględnieniem osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu:
  - **Asystencja osobista** realizacja programów:
    - Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2026;
    - „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Organizacji Pozarządowych” – edycja 2026 (współpraca partnerska z Stowarzyszeniem Dorośli Dzieciom w Sępólnie Krajeńskim).
  - **Opieka wytchnieniowa** - ujęta w programie „**Opieka wytchnieniowa**” dla jednostek samorządu terytorialnego – edycja 2026;
  - **Teleopieka** - kontynuacja projektu „**Kujawsko-Pomorska Teleopieka – etap I**” na lata 2024 – 2026” współfinansowanego z Funduszy Europejskich;
  - **Pomoc żywnościowa** - realizacja **Podprogram 2025 w ramach FEPŻ 2021-2027** (we współpracy partnerskiej z Caritasem Diecezji Bydgoskiej);
  - **Kluby Seniora** - działania w formule partnerstwa lokalnego oraz mechanizmu RLKS we współpracy z LGD „Nasza Krajna” z siedzibą w Sępólnie Krajeńskim.
  - **Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego** - opracowanie standardu i regulaminów w ramach projektu „**Centrum Usług Społecznych w Więcborku**” nr FEKP.08.24-IZ.00-0002/23;
  - **Mieszkania Wspierane** – realizacja w ramach projektu „**Centrum Usług Społecznych w Więcborku**” (nr FEKP.08.24-IZ.00-0002/23).
5. **Rozwój dostępności usług społecznych** wynikających z obszaru wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej:
  - **Rozbudowa systemu wsparcia rodziny** w środowisku lokalnym poprzez rozwój sieci rodzin wspierających;
  - **Doskonalenie współpracy międzyinstytucjonalnej**, szczególnie w zakresie interdyscyplinarnego rozwiązywania problemów przemocy domowej oraz przeciwdziałania uzależnieniom, w tym:
  - **Kluby Młodzieżowe** – działania realizowane w formule partnerstwa lokalnego oraz w oparciu o mechanizm rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS) we współpracy z Lokalną Grupą Działania „Nasza Krajna” z siedzibą w Sępólnie Krajeńskim;
6. **Rozwój dostępności usług społecznych skierowanych do osób doznających przemocy domowej:**
  - Pozyskiwanie dofinansowania na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach programu osłonowego „**Wspieranie**

## **jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy domowej”;**

7. Kontynuacja usług społecznych skierowanych do osób nieaktywnych zawodowo, np.:
  - **Klub Integracji Społecznej w Więcborku** w ramach projektu współfinansowanego z Funduszy Europejskich, realizowanego przez Fundację Gospodarczą „PRO EUROPA” z siedzibą w Toruniu;
8. Podejmowanie działań wspierających uruchomienie **opieki długoterminowej** w ramach systemu ochrony zdrowia, w szczególności poprzez monitoring postępów budowy i organizację przyszłego dostępu mieszkańców do **Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego (ZOL)**
9. Zwiększenie mobilności mieszkańców gminy Więcbork poprzez opracowanie i wdrożenie projektu transportu indywidualnego typu „**door-to-door**”, realizowanego we współpracy z PFRON.
10. Rozwijanie i zacieśnianie współpracy partnerskiej w zakresie realizacji usług społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem pozyskiwania funduszy zewnętrznych, z następującymi podmiotami:
  - **Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Toruniu** (m.in. w obszarze teleopieki);
  - **Caritas Diecezji Bydgoskiej** (w zakresie pomocy żywnościowej i wsparcia doraźnego);
  - **Fundacją Gospodarczą „PRO EUROPA” z Torunia** (w obszarze reintegracji społeczno-zawodowej w ramach KIS);
  - **Lokalną Grupą Działania „Nasza Krajna”** (realizacja projektów w ramach FEKP, w tym Klubów Seniora i Klubów Młodzieżowych);
  - **Lokalnymi organizacjami pozarządowymi**, w tym: Fundacją „Na Dziko”, Stowarzyszeniem Aktywnych Społecznie w Więcborku oraz Stowarzyszeniem „Dorośli Dzieciom” (wsparcie seniorów, młodzieży i osób z niepełnosprawnościami);
  - **Jednostkami samorządu terytorialnego i ich jednostkami organizacyjnymi**, w tym Powiatem Sępoleńskim i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sępólnie Krajeńskim (m.in. dostęp do mieszkań wspieranych, PSU);
  - **Instytucjami systemu ochrony zdrowia, edukacji i bezpieczeństwa** (m.in. w obszarze profilaktyki i opieki długoterminowej);
  - **Podmiotami Ekonomii Społecznej oraz sektorem prywatnym** wspierającym działania z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR).
11. Koordynacja lokalnego systemu usług społecznych poprzez:
  - organizowanie cyklicznych debat społecznych badających potrzeby mieszkańców;
  - utworzenie cyfrowej bazy usług społecznych na stronie CUS;
  - wdrożenie aplikacji „Bank Czasu”.

## **IV. POTRZEBY SZKOLENIOWE:**

1. **Sukcesywne przygotowanie kadry Centrum** do pełnego wdrożenia procedur wynikających z przekształcenia jednostki w CUS, ze szczególnym uwzględnieniem coachingu wdrożeniowego dla kluczowych pracowników;
2. **Systematyczne doskonalenie zawodowe pracowników CUS**, w szczególności w zakresie nowoczesnej metodyki pracy socjalnej oraz podnoszenia kompetencji personelu asystencko-opiekuńczego;
3. **Wzmocnienie kompetencji zawodowych** asystentów rodziny, członków Zespołu Interdyscyplinarnego, Grup Diagnostyczno-Pomocowych oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
4. **Doskonalenie współpracy interdyscyplinarnej** podmiotów realizujących procedurę „Niebieskiej Karty” (interdyscyplinarne podejście do rozwiązania problemu, szukanie i wdrażanie w życie nowych rozwiązań mających na celu jak najbardziej efektywną pomoc na rzecz osób doświadczających przemocy);

## V. POTRZEBY W ZAKRESIE UTRZYMANIA CIĄGŁOŚCI REALIZACJI ZADAŃ WYKONYWANYCH PRZEZ CUS:

1. **Zapewnienie stabilności kadrowej** o strukturze i kwalifikacjach zgodnych z wymogami ustawowymi, niezbędnych do prawidłowej oraz terminowej realizacji zadań Centrum;
2. **Zagwarantowanie adekwatnego poziomu wynagrodzeń pracowników** realizujących zadania statutowe, w tym z uwzględnieniem wsparcia w ramach rządowych programów dotacyjnych, takich jak:
  - „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024–2027”;
  - „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027”
  - „Asystent rodziny w 2026”;

## VI. ZABEZPIECZENIE ŚRODKÓW NA POKRYCIE KOSZTÓW POBYTU MIESZKAŃCÓW W PLACÓWKACH CAŁODOBOWEJ OPIEKI ORAZ PIECZY ZASTĘPCZEJ:

1. Zabezpieczenie stabilnego finansowania rosnących opłat za pobyt mieszkańców Gminy w Domach Pomocy Społecznej (DPS) oraz dzieci w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej), wynikających z obligatoryjnych waloryzacji kosztów utrzymania, wzrostu wynagrodzeń personelu oraz rosnących kosztów eksploatacyjnych placówek.

## VII. KIERUNKI ROZWOJU W KONTEKŚCIE OGÓLNOPOLSKICH TRENDÓW DI ORAZ REFORMY USŁUG SPOŁECZNYCH (ZGODNIE ZE STRATEGIĄ ROZWOJU GMINY WIĘCIBORK):

1. **Wdrażanie założeń deinstytucjonalizacji (DI):** Sukcesywne przesuwanie ciężaru opieki z form stacjonarnych (instytucjonalnych) na usługi świadczone w środowisku zamieszkania, mające na celu podtrzymanie autonomii mieszkańców;
2. **Zapewnienie pełnej dostępności (zgodnie z ustawą o zapewnianiu dostępności):** Systematyczne niwelowanie barier architektonicznych, cyfrowych i komunikacyjno-informacyjnych w obiektach zarządzanych przez CUS, aby umożliwić osobom ze szczególnymi potrzebami samodzielne korzystanie z oferty Centrum;
3. **Rozwój profilaktyki i ochrony zdrowia psychicznego: Inicjowanie lokalnych programów wsparcia psychologicznego i terapeutycznego,** stanowiących odpowiedź na ogólnopolski trend wzrostu zapotrzebowania na pomoc w zakresie dobrostanu psychicznego mieszkańców;
4. **Profesjonalizacja kadr i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu:** Wdrożenie systemowych rozwiązań z zakresu superwizji pracy socjalnej oraz wsparcia psychologicznego dla kadry CUS, co jest kluczowe w obliczu reformy systemu pomocy społecznej i rosnącej odpowiedzialności pracowników;
5. **Efektywność energetyczna infrastruktury społecznej :** Uwzględnienie standardów efektywności energetycznej oraz odnawialnych źródeł energii (OZE) w realizowanych i planowanych inwestycjach, w celu optymalizacji kosztów eksploatacyjnych obiektów;
6. **Budowanie partnerstw międzysektorowych i rozwój lokalnego rynku usług :** Stymulowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi (NGO) oraz podmiotami ekonomii społecznej w zakresie zlecania zadań publicznych, co pozwala na wykorzystanie lokalnego potencjału w elastycznym dostarczaniu specjalistycznych usług.

## Rekomendacje na 2026

1. **Zapewnienie trwałości finansowej obecnego systemu usług społecznych:** Aktualnie większość usług realizowanych przez CUS (tj. asystencja osobista, usługi sąsiedzkie, teleopieka, opieka wytchnieniowa, SUO) opiera się niemal w 100% na środkach zewnętrznych, takich jak Fundusz Solidarnościowy czy środki unijne (**2025: ok. 1,8mln**) . W związku z tym konieczne jest prowadzenie działań rzeczniczych i uświadamiających wśród kluczowych interesariuszy oraz bieżące rozpoznawanie możliwości utrzymania i

finansowania usług w dłuższej perspektywie, z wyraźnym uwzględnieniem roli gminy jako jednego z filarów systemu, odpowiedzialnego również za współfinansowanie usług. Działania te powinny koncentrować się na identyfikowaniu alternatywnych źródeł finansowania oraz stopniowym dostosowywaniu form świadczenia usług, tak aby ograniczyć ryzyko nagłego załamania systemu wsparcia dla mieszkańców (2025: ok. 200 osób), przy jednoczesnym zachowaniu celu pomocowego.

2. **Planowanie trwałości rezultatów po 2026/2027 r.:** Ze względu na zbliżający się termin zakończenia finansowania projektu pn. „Centrum Usług Społecznych w Więcborku” (o wartości 5,8 mln zł), kluczowym wyzwaniem staje się wypracowanie koncepcji zachowania trwałości zaplanowanych wskaźników. Rekomenduje się wdrażanie modelu stopniowego włączania wybranych usług społecznych, wraz z działaniami wspierającymi, do lokalnego systemu wsparcia. Równoległe zasadne jest prowadzenie systematycznej diagnozy potrzeb odbiorców usług, w tym badania ich gotowości do ponoszenia częściowej odpłatności za oferowane wsparcie, z wykorzystaniem ustandaryzowanego narzędzia badawczego, np. „**Arkusze oceny potrzeb i satysfakcji odbiorcy usług społecznych**”. Takie podejście pozwoli lepiej dopasować zakres i formę usług do realnych możliwości mieszkańców oraz uwzględnić potencjał współfinansowania. Całość działań powinna zmierzać do zapewnienia płynnej kontynuacji po 2027 roku, zabezpieczając stabilną pomoc dla mieszkańców, opartą na realnych źródłach finansowania.
3. **Modernizacja Świetlicy Środowiskowej „UŚMIECH” w Więcborku:** Modernizacja Świetlicy Środowiskowej „UŚMIECH” w Więcborku: Rekomenduje się rozbudowę infrastruktury oraz zapewnienie stałego finansowania **kadry placówki**. Potrzeba ta wynika z drastycznego przepełnienia: przy 119 podopiecznych (dane na 2025 r.) i łącznej powierzchni użytkowej **140 m<sup>2</sup>**, w świetlicy przebywa jednocześnie średnio **27 dzieci**. W efekcie na jedno dziecko w 2 salach zajęć grupowych przypada skrajnie niski wskaźnik 2 m<sup>2</sup>. Modernizacja jest niezbędna, aby dostosować obiekt do gwałtownie rosnącej liczby dzieci z diagnozami spektrum autyzmu oraz zaburzeń rozwojowych, co wymaga zapewnienia odpowiednich standardów terapeutycznych i przestrzennych.
4. **Przeciwdziałanie kosztownej instytucjonalizacji (DPS):** W najbliższych latach należy konsekwentnie realizować proces deinstytucjonalizacji poprzez rozwój usług środowiskowych. W roku 2025 wsparciem środowiskowym objęto około 300 osób (tj. 90 osób – usługi opiekuńcze; 20 osób – usługi sąsiedzkie; 82 osoby – asystencja osobista JST; 17 osób – asystencja osobista NGO; 7 osób – opieka wytchnieniowa; 45 osób – SUO; 50 osób – teleopieka). Działania te są niezbędne w obliczu lawinowego wzrostu kosztów pobytu mieszkańców w DPS (o 236% w ciągu ostatnich 8 lat) oraz postępującego starzenia się populacji gminy (w 2025 r. w DPS przebywa 33 mieszkańców Więcborka).
5. **Rozszerzenie wsparcia kryzysowego w obszarze przemocy domowej:** W 2025 r. wpłynęło **64 formularze „Niebieska Karta – A”**, co stanowi znaczący wzrost w porównaniu do **45 kart w roku 2024**. Wzrost o 31% może świadczyć o zwiększeniu skuteczności służb w identyfikacji zjawiska, wyższej świadomości społecznej mieszkańców. Jednocześnie zwiększona liczba prowadzonych procedur generuje obciążenie dla Grup Diagnostyczno-Pomocowych (GDP). Rekomenduje się **organizację kompleksowych szkoleń dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Diagnostyczno-Pomocowych**, obejmujących szeroki zakres przeciwdziałania przemocy domowej. Regularne warsztaty i spotkania sieciujące pozwolą kadrze na podnoszenie kompetencji merytorycznych, wymianę dobrych praktyk oraz wypracowanie spójnych metod reagowania, co wzmocni realną współpracę międzyinstytucjonalną na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców. W celu zoptymalizowania lokalnego systemu wsparcia kryzysowego, rekomenduje się zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego (w szczególności psychologicznego), co umożliwi wczesną interwencję i wygaszanie konfliktów domowych przed wszczęciem formalnych procedur. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez integrację działań naprawczych z finansowaniem programów profilaktycznych w placówkach oświatowych, budujących postawy prospołeczne u małoletnich, oraz poprzez dofinansowanie zadania AFTER CARE w Poradni Leczenia Uzależnień w Więcborku, co zapewni ciągłość terapeutyczną i zminimalizuje ryzyko nawrotów zachowań przemocowych u osób z problemem alkoholowym. Dopełnieniem systemu będzie współfinansowanie ogólnopolskiego telefonu zaufania „Niebieska Linia”, gwarantującego mieszkańcom anonimowy dostęp do wsparcia w sytuacjach nagłych.
6. **Wykorzystanie potencjału kadrowego asystentów w celu budowy lokalnej sieci rodzin wspierających:** gmina Więcbork dysponuje optymalnym zapleczem kadrowym

w obszarze asystentury rodziny (**3 etaty na 34 rodziny**), co pozwala na prowadzenie pogłębionej pracy socjalno-terapeutycznej (wskaźnik ok. 11,3 rodziny na asystenta). Mimo tak korzystnych warunków kadrowych, liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej pozostaje znacząca (59 osób), z czego aż 32% (19 osób) przebywa w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Generuje to wysokie koszty partycypacji gminy (ponad 615 tys. zł planowanych na 2025 r. w rozdz. 85510). Odnotowane przypadki reintegracji (1 powrót do rodziny) oraz stabilizacji prawnej (1 przysposobienie) wskazują na skuteczność podejmowanych działań, jednak nie równoważą one skali napływu dzieci do systemu pieczy. Rekomenduje się wykorzystanie dostępnych zasobów kadrowych (3 asystentów) do wdrożenia nowych usług społecznych, w tym w szczególności **podjęcie działań zmierzających do pozyskania kandydatów na rodziny wspierające**. Dzięki współpracy asystentów z takimi rodzinami możliwe będzie zaoferowanie rodzicom biologicznym bezpośredniego, codziennego wzorca i wsparcia w opiece nad dziećmi, co pomoże im odzyskać sprawczość i zapewnić dzieciom bezpieczne warunki dorastania w ich naturalnym otoczeniu.

7. **Uruchomienie mieszkań wspomaganych:** Z uwagi na planowane na lipiec 2026 r. uruchomienie dwóch mieszkań wspomaganych, rekomenduje się przeprowadzenie analizy potrzeb ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych bezdomnością lub w kryzysie bezdomności co stworzy im realną ścieżkę do zachowania samodzielności. Kluczowe jest równoległe wypracowanie i podjęcie uchwały dotyczącej odpłatności, która w sposób przejrzysty określi zasady partycypacji mieszkańców w kosztach pobytu, zapewniając trwałość i dostępność świadczonego wsparcia. W kontekście realizacji inwestycji należy uwzględnić ryzyko opóźnień wynikających m.in. z niekorzystnych warunków atmosferycznych, które mogą wpływać na harmonogram prac budowlanych i termin uruchomienia mieszkań. W związku z tym zasadne jest prowadzenie ścisłej współpracy z wykonawcą oraz nadzorem inwestorskim w celu maksymalnego wykorzystania sprzyjających warunków do intensyfikacji prac, a w razie potrzeby – dostosowanie terminów realizacji. Równoległe należy pozostawać w bieżącym kontakcie z Instytucją Pośredniczącą (Urząd Marszałkowski) w zakresie ewentualnych zmian w realizacji projektu.
8. **Uruchomienie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego:** Z uwagi na planowane na lipiec 2026 r. uruchomienie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, rekomenduje się przeprowadzenie aktualnej analizy potrzeb lokalnych oraz rozeznania ofert i cen rynkowych, co pozwoli na optymalne dopasowanie asortymentu i cennika usług. Równoległe należy podjąć prace nad przygotowaniem kompleksowych regulaminów i procedur obsługi, zapewniających standardy bezpieczeństwa oraz przejrzyste zasady odpłatności. W kontekście realizacji inwestycji należy uwzględnić ryzyko opóźnień wynikających m.in. z niekorzystnych warunków atmosferycznych, które mogą wpływać na harmonogram prac budowlanych oraz termin uruchomienia wypożyczalni. W związku z tym zasadne jest prowadzenie ścisłej współpracy z wykonawcą oraz nadzorem inwestorskim w celu maksymalnego wykorzystania sprzyjających warunków do intensyfikacji prac, a w razie potrzeby – dostosowanie terminów realizacji. Równoległe należy pozostawać w bieżącym kontakcie z Instytucją Pośredniczącą (Urząd Marszałkowski) w zakresie ewentualnych zmian w realizacji projektu, tak aby zapewnić ciągłość i dostępność usług dla mieszkańców pomimo przesunięć inwestycyjnych.
9. **Aktywizacja społeczności przez model OSL:** Dotychczasowa realizacja wsparcia w modelu OSL wykazała ogromne zapotrzebowanie oraz wymierne korzyści dla mieszkańców gminy (ok. 1 tys. odbiorców). Uzasadnia to konieczność kontynuacji tych aktywności po wygaśnięciu finansowania zewnętrznego. Rekomenduje się podjęcie działań mających na celu zapewnienie kontynuacji zadań OSL po wygaśnięciu finansowania zewnętrznego, w szczególności poprzez zabezpieczenie środków w budżecie gminy (ok. 70 tys. zł rocznie) na realizację działań wspierających mieszkańców. Równocześnie wskazane jest aktywne poszukiwanie alternatywnych źródeł finansowania tych działań oraz pogłębianie współpracy partnerskiej z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami lokalnymi, aby zwiększyć trwałość i efektywność wsparcia.
10. **Uruchomienie transportu „door-to-door”:** Dotychczasowa diagnoza wykazuje duże zapotrzebowanie na specjalistyczny transport indywidualny, szczególnie wśród osób starszych i osób z niepełnosprawnościami. Obecny system, oparty jest tylko na zasobach instytucjonalnego wsparcia ŚDS. Rekomenduje się wdrożenie usługi transportu „door-to-door” dla co najmniej 120 osób o szczególnych potrzebach w zakresie mobilności.

Działanie jest kluczowe dla niwelowania barier w dostępie do ochrony zdrowia (w tym onkologii w Bydgoszczy) oraz zapobiegania zjawisku „uwięzienia domowego” seniorów i osób z niepełnosprawnościami.

11. **Rozszerzenie zakresu usług społecznych w CUS poprzez zlecenie realizacji usług:** W celu zwiększenia dostępności i różnorodności usług społecznych świadczonych przez CUS rekomenduje się wprowadzenie mechanizmu zlecenia realizacji wybranych usług podmiotom zewnętrznym (np. organizacjom pozarządowym, podmiotom ekonomii społecznej). Zlecenie usług pozwoli na elastyczne reagowanie na potrzeby mieszkańców, zwiększenie liczby odbiorców wsparcia oraz dopasowanie formy świadczenia usług do lokalnych możliwości. Równocześnie wskazane jest zabezpieczenie środków w budżecie gminy na finansowanie części usług oraz poszukiwanie dodatkowych źródeł wsparcia z funduszy zewnętrznych lub partnerstw lokalnych, aby zapewnić trwałość i stabilność realizowanych działań.